

ליקוט

מענות קודש

~ ה'תשל"ח-ה'תשל"ט ~

פתח דבר

לקראת יום הבהיר י"א ניסן,

– **מלאות מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א** –

הננו מוציאים לאור בזה **"ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ח-ה'תשל"ט"**,
הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך השנים
ה'תשל"ח-ה'תשל"ט,

הוא הליקוט המשלים את סדרת **מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א על
סדר השנים.**

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת
ש"פ תזו"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו
כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו,
והוא: **"מענות קודש"**, הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א
במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד
ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר
שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים
הדברים להנמען.

בשנים הראשונות ה' זה באופן מצומצם לפי-ערך, כאשר אלו שהיו
נמצאים בסמיכות מקום קיבלו את מענה קדשו על גליון מכתבם.

וככל שעברו השנים – הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שה' לאופן
העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק **עיקרי**,
נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על
פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם
לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו.

עד עתה הופיעו חוברות "ליקוט מענות קודש" דשנים: ה'תשי"ב – ה'תשל"ז; ה'תשמ"מ – ה'תשנ"ב¹,

ליקוט זה, הוא המשלים את הסדרה על סדר השנים, מתנת בנים לאביהם לקראת היום הבהיר י"א ניסן.

בתכנית המערכת, בעז"ה, להוציא לאור מילואים לסדרת מענות קודש על סדר השנים; ובעז"ה תופיע מהדורא חדשה, מעודכנת ומתוקנת, של סדרה זו.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרוסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

(1) "ליקוט מענות קודש – ה'תשי"ב-ה'תשי"ט" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תש"כ-ה'תשכ"ג" (כ"ף מנחם-אב, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשכ"ד-ה'תשכ"ו" (וא"ו תשרי, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשכ"ז-ה'תשכ"ט" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ל-ה'תשל"א" (יום הבהיר ה' טבת, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ב-ה'תשל"ג" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ד-ה'תשל"ה" (ששים יום לפני י"א ניסן, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשל"ו-ה'תשל"ז" (שלשים יום לפני י"א ניסן, ה'תשפ"ב); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"מ" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"א" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ב" (וא"ו תשרי, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ג" (כ"ף מנחם-אב, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ד" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ה" (י"ג אייר, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ו" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ז" (יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ח" (יום הבהיר ר"ח כסלו, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש – ה'תשמ"ט" (הוצאה ראשונה – כ"ג סיון ה'תשע"ח; הוצאה שני' – יום הבהיר יו"ד שבט, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – ה'תשנ"ו" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – ה'תשנ"א" (יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשע"ט); "ליקוט מענות קודש – תשנ"ב" (וא"ו תשרי, ה'תשפ"א); "ליקוט מענות קודש מילואים ח"א (ה'תשמ"ט-ה'תשנ"א)" (ה' אלול, ה'תשע"ט). "ליקוט מענות קודש מילואים ח"ב (ה'תשמ"מ-ה'תשנ"ב)" (יום הבהיר י"א ניסן, ה'תשפ"א).

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה תיכף ומיד ממש להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א, מלך ביפיו תחזינה עינינו בהתפשטות מלכותו על כל באי עולם, ונזכה ל"תורה חדשה" ממש, תיכף ומיד ממש!

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

ימים אחדים לפני יום הבהיר יא ניסן, ה'תשפ"ב
- מאה ועשרים שנה להולדת כ"ק אדמו"ר שליט"א -
ברוקלין, נ"י.

צילומי כתי"ק

— פרסום ראשון —

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הנני בזה להודיע ולברר כמה פטרות וענינים בנוגע לענינים של הפצה במרוקו:

(א) על דבר המשכת התרגום התנאי בשפה הערבית, דברתי כבר כמה פעמים עם מר בוס - קילה ומבטיח שימשיך בזה, והנני לשאל מכ"ק שליט"א איזה הערות וכו' מה שצריכים לשפר בהתרגום הכא, והנני מבקש ברכה מיוחדת שיהי' בצלחה.

(ב) ע"ד הדפסת תנאי פורמאט כסף (שכבר הי' הסכמה כ"ק שליט"א לפני שנה) ושיהי' בהצלחה עם המדפיסים, ודברתי כבר עם הרי"ל שי' גרונר איזה הוצאה צריכים לכתוב ואיך להוסיף לבטוף ע"ד התנאי בערבית, וצריך ליתן מענה.

(ג) קאם להשתדל להדפיס חומש פדומט כים - ה' כרכים עם פי' רשי' וש"ה - ולבטוף של כל כרך סידור נוסח שלנו וחלק ג"כ נוסח ספרד, להוסיף סדר ההפטרות שלג בהחומשים של ויקרא במדבר דברים להוסיף פרקי אבות,

המעט ע"ד הדפסת החומשים, (א) שבזה נוכל לחזק את מבצע ספרים, חההלים כבר הדפסנו וכעת נדפיס אי"ה את התנאי כנ"ל ונוסף לזה החומש עם הסידור, (ב) פשוט אין ספרים המרוקו.

(ד) כבר הודעתי לכ"ק שליט"א כמה פעמים ע"ד קבוצה "ופרצת" ליובאוויטש, ושכעת מסדרים חדר גדול עם חשמל יפה צבע נייר של צבע וכו' קנינו כבר מכונה הקלטה (קאטעט פאסיפון רם קול) ובעיקר סידור ספרי'.

(ה) הקבוצה נק' בשם "ופרצת ליובאוויטש" את לקוחת ב"ב-בשם צא"ח?

(ו) אט-באשפא לקוחת לקרות הספרי' בשם "לוי יצחק" ובפרט שהשאת מאה שנה להודתו, ובאופן מיוחד אלי שזכיתי לראותו בעיר אלמא-אטא.

(ז) איך יש מקום להדפיס טופס בשם ופרצת ליובאוויטש אד-בשם צא"ח כפי ע"ע הי' הכל בטענוצ'על.

(ח) כשהייתי לפני שבועים בערך באגאדיר ע"י ההיכירות שמה, באה אשה ל^ע רצות להצילנה את אחי' שנקטר בתאונת דרכים לקנות ס"ח אמרתי לה שקשה למצוא זה במרוקו והכי לקנות ספרים עבור הספרי' שהננו מסדרים, והסכסכה לזה ונוהגם כאלף וחמש מאות דאללאר (והנני מזמין כבר ספרים על סכום זה בכאן וג"כ בצרפת ספרי צרפתיים) ואי"ה נוכל להשיג שם עוד אנשים לענינים כאלו ואולי ג"כ לדפסת ספרים,

והנני מבקש ברכה מיוחדת שיהי' בזה

הצלחה ושלל יתעוררו איזה קנאות וכו'.

(ט) כעת הנני משתדל ע"ד הדפסת לוח הזמנים של הדלקת נש"ק ויו"ט וכן הזמן של מוצש"ק, סידור קופסאות לנרות מודפסות יפה וניירות של גדול ענין נש"ק בפנים, וכן מכינים פורמא "מולל" עבור לייכסעליס" ושיהי' מפרסם עליהם המילים: נר שבת קודש ופרצת ליובאוויטש מרוקו.

(י) ישנו תכנית לנסוע על שבוע ימים בימי הקיץ (בזמק החופש) לאגאדיר ושאנש הקהלה ישלחו לנו אוטובוס עציני אש"ל וכו' ולהיות שם כשבוע ימים עם הקבוצה לסדר שיעורים וכו', בקשת ברכת $\frac{1}{2}$ הצלחה.

(יא) ישנו תכנית להביא קבוצה מאברכים ובהורות מטרקו על חודש תשרי לסדר שיהי' הנסיעות בזול, וג"כ ישנו תכנית בזה להיות בקשר מחלקת החיירים, שכעת משתדלים שם להביא חיירים מארה"ב באחראי ע"ז מר אלבערי אפאלאו (הוא ממסעל ע"ד העיתונאים וכו' בא"ג עוד קבוצה של עיתונאים

ליקוט מענות קודש - ה'תשל"ח-ה'תשל"ט

- ב -

הנני מבקש ברכה מיוחדת עבור ...
 התקשרתי ע"י אחי דוד שי' וע"י ...
 מפעסטרסון והם צריכים לתת מענה.
 מצורף כאן מכתב ממר יחי' מילולל מקסבלנקה שהוא יריד שלנו וכוחוב כל
 הפרטים בצרפתית ומבקש ברכת כ"ק שליט"א לרפו"ש.
 וכך מוסג"פ מכתב מהרב אהרן שי' מונסונגו שביקש לברר את חו"ד של כ"ק
 שליט"א ע"ד ג' אחים לג' אחיות.

מצורף ג"כ תמונות מהגיגת י"ט כסלו עם הצעירים.
 פ"נ עבור אבדנדי בן האיוריא אלחזין עקיד המטרה החשאית בשדה התעופה
 בקסבלנקה, הוא שמעביר ומקבל אותי.

פ"נ עבור יעקב בן מז"ט בן-עזרה שימצא עבודה
 זוגתו מרסידה בת טולסאנא (עקידה ראשית בחברת ס.ו.א.)

פ"נ עבור שמעון בן אסתר, אסתר בת ע"ש מאיר בן הנינא עמרם בן חנינא
 פינחס בן אסתר שבת, משה בן אסתר אמויאל.

היום צריכה להגיע לכאן טרת דניאל שחיי' גבאי אשחו של אלי' אבאי/שחיי'ג
 שהי' בכאן על כ" סג"א, השי"ת שחיי' נסיעתה כשורה רו"ש.

אבקש ברכה מיוחדת לכל העניינים ולכל הפרטים שיהי' בהצלחה ושזוכה
 להיות לעתים קרובים אצל כ"ק שליט"א ושזוכה להיות מאלו שהגורמים אן ורק
 קורה ונחם רוח לכ"ק שליט"א

י.ו. צ' 10 ס' 10/10
 כ"ק

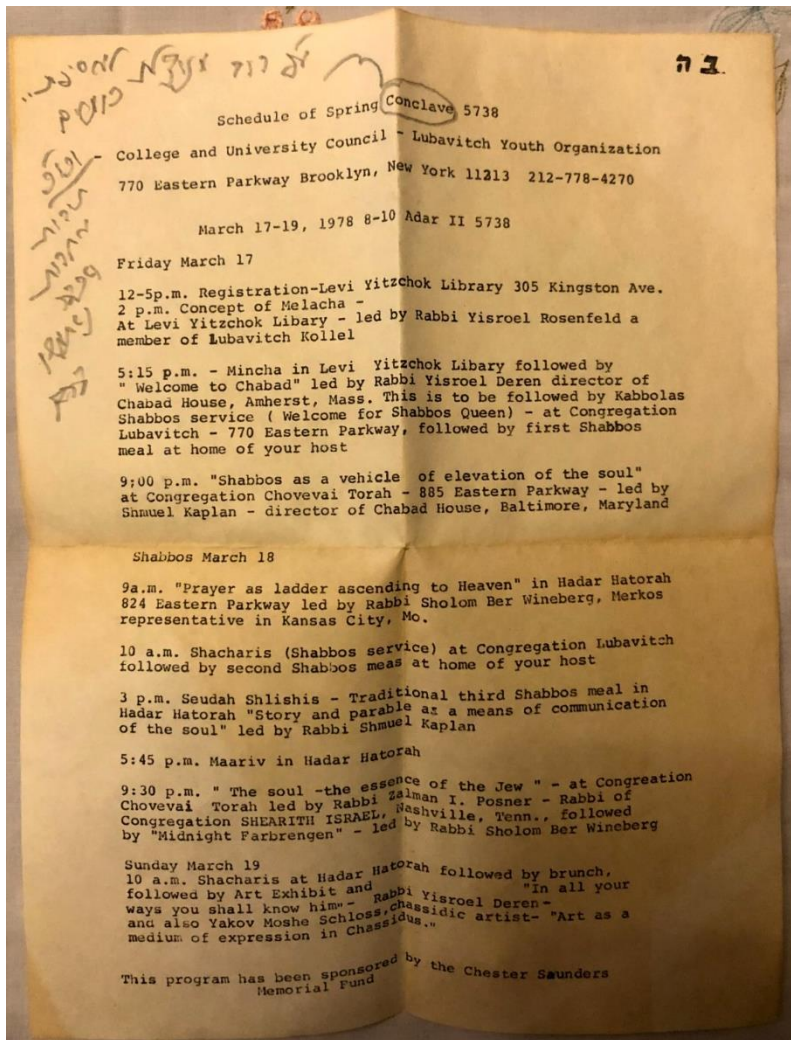
אשרי עיני ישראל

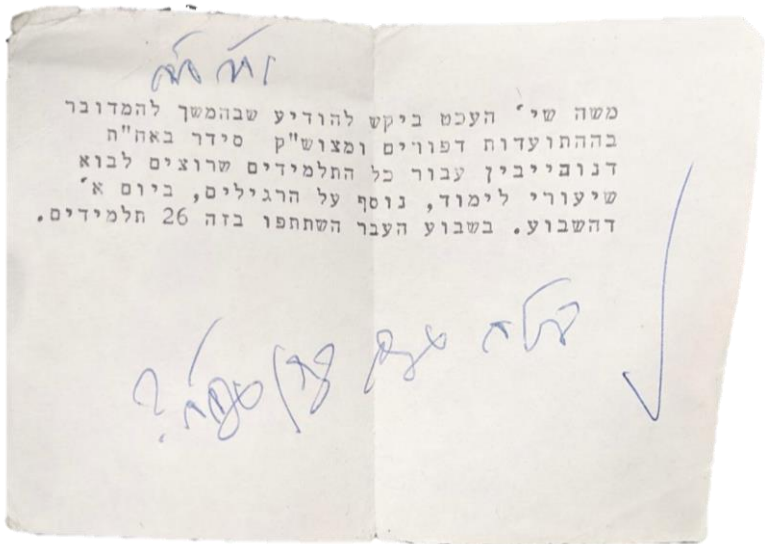
ד' שבט תשל"ח
 ברוקלין נ.י.

סוף אצט גלגל

כ"ג אצטור שטיג
 ברושן אפן אצט דעפן זיאהז אפג אצטור
 מ"ג ברק ג'
 אצטל אן צע אטא אהפמא צבינייא זיאוגא,
 ואנן יוצע אהזע רעטה אצטל, דאוטעק אהטוף
 אהמן אן גיילא

לקחון מענה פט

Tel.: NY 4-2611
 PL 4-270

כה

TZEIREI AGUDAS CHABAD

LIKAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
 The Lubavitcher Rebbe שליט"א

צעירי אגודת חב"ד

תחת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

Central Office לשה המרכזית

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה ס' אייר תשל"ח

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הי' איזה פעמים במשרד צאגו"ח ודיבר עם הר"כ שי' קאסטעל והציע לעשות הכנסה לצאגו"ח ע"י שהוא ימכור אינשורענס (הנ"ל עובד באינשורענס קאמפאני, "מאקו"), ומקבל למכור על \$40,000 לשנה (16 אלפים לחצי שנה) ושוה אינשורענס לערך על 1 מיליאן דולער ויעשה זה מאנשים שהם מכירים וגם רוצה רשימה מאלו שנחנו לצאגו"ח יותר ממאה דולער ושאל הר"כ שי' קאסטעל אצלו איך יכולים לסדר שלא יהי' טענה מדוע נחנו הסט, על זה ענה שיש עצה שקודם לכתוב מכ' ולשאל באם מסכימים ליחן הסט שלהם בנוגע אינשורענס והם ילכו כ"א לאלו שהסכימו, מפשו"ב הקאנטראקט מה שהם סוכינו לאחר שהתדבר עמהם והשאלה אם ככון הדבר ובאם נכון הדבר מבקשים ברכה להצלחה רבה.

דוד ראסקין
 משה פסח גאלדמאן

שי"ן
 י"ט - איצטרו
 גמיה
 וחי' ופ' []
 []
 []
 []

I'm turning to your great wisdom of הנהגת פסוק
 an advice how to decide
 a) to leave my school in Rio now in July
 b) to wait one year

PETROPOLIS
 RUA DUARTE DA SILVEIRA
 BRASIL

הנהגת פסוק ומה שכתבתי לך
 על שאלתך האם לישב שנה נוספת
 או לנסות ללמוד בארץ. אני מוכן
 לנסות ללמוד בארץ ואם לא יצא
 לי אז אשוב לברזיל.

I'm a pupil of a Jewish school talmud torah
 Hertelia in Rio de Janeiro. I came to the michlala
 in teresopolis to a summer camp, a year and half
 ago. Since then I have the wish to study here I was
 ready to come but my parents were strongly against

לקמן מענה קמח

התאיינים בנפש זכורה לעשיית
 ומדיניות -
 בקרב כפר תבליס עם חתונות
 וזכה אצטחוי ית' ביום ג' ט"ו 4 ז' ט"ו.
 זרה צויות

יום א'	י"ג	סיון
יום ב'	ט"ז	סיון
יום ג'	י"ט	סיון

ג"כ
 יום י' חשון
 פ"ג אצמ"ו לט"א
 ה'ת"י לה'בוצ ע"פ אצמ"ו לט"א
 ש"ת תש"ח היום י"ה ע"פ ושי"ת
 קצות א"פ-ח סיסי ע"ס ע"ס ק"ס
 ז' קצת ו'ת"י מקצת את קיפת
 פ"ג אצמ"ו לט"א ע"פ ק"ס
 ה'ב"ב ה"ק ה"ת"י ק"ש"ת ו'ת"י
 אצמ"ו ע"פ

ז"ה ה"א ו'ת"י ה'ת"י אצמ"ו
 אצמ"ו
 אצמ"ו
 אצמ"ו

כ"ק אצמ"ר ע"א"א

I am sure that the Rebbe is aware of what is happening in my country, Iran. My father, mother, sisters, and brothers are now living there. My oldest brother is in the army, and he can't get out of the country. So, I beg the Rebbe for a bracha, in general for all the Jews in Iran and in particular for my family. I hope the Rebbe will pray in behalf of them, and will let me know what I could do for them. I also ask the Rebbe if he thinks all the Jews should leave the country.

ה'תשל"ח
ק"מ
ת"ת

ה'תשל"ח

ליקוט מענות קודש

– ה'תשל"ח-ה'תשל"ט –

ליקוט מענות קודש

– תשל"ח –

א

[עשרת ימי תשובה, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 779 ע' 19. שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ח"א ע' 374):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בימים ד"המצאו" ו"היותו קרוב"

קירוב (התגלות) המאור אל הניצוץ.

אזכיר עה"צ.

ב

[לאחר ש"פ וילך, ה' תשרי, תשל"ח]

מענה לאי ששאל בהמדובר בהתועדות ש"פ וילך – שנתבאר גודל מעלת שבת שובה הראשון לאחר הבריאה וחטא עץ הדעת. ושאל הנ"ל, דעפ"ז מדוע לא נפטר אדם הראשון מעונש (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 242. אגרות-קודש חל"ג ע' לג):

בדוגמת מ"ת שלשעה מכ"מ יוצא הקול אנכי גוי ואח"כ מתחילה העבודה כו'

ג

[ו' תשרי, תשל"ח]

מענה להתי' שניאור זלמן משה קוגל והתי' דוד ליב גראסבוים על מכתבם – בקשר לרעיון תרגום ההתועדויות לאנגלית, שעל כך קיבלו מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א ששייך למזכירות. במכתבם כתבו: "ברשות המזכירות הננו מסדרים תרגום אנגלי, להתועדות שיתקיים בלילה. התרגום תהיי בה בשעה של אמירת השיחות. בתור נסיון מתחילים רק עם עשרים וחמש אנשים. יהיו שני מתרגמים: הראשון – לוי בן חנה פריוא שיי גאלדשטיין, והשני – לוי בן אסתר הלוי שיי וויינבערג" (מהעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ברשות המזכירות", וכתב:

ומענתי – אעה"צ

ד

[י"ג תשרי, תשל"ח]

מענה לרי' שלמה מיינדנצ'יק על מכתבו בקשר להמשך תפקידו כיו"ר "ועד כפר חב"ד" (ס' "מיינדנצ'יק – הקטר של חב"ד" ע' 89-90):

אזכיר על הציון להנ"ל, ויבשר טוב ממילוי תפקידו כיו"ר ועד כפר חב"ד בהצלחה.

לאידך גיסא – התלונות ששלחו אלי שלא מקיימים החלטות כל הצדדים – שנרשמו גם בפרוטוקול – יקיימום מכאן ולהבא, כיוון שהוסכמו מכולם (באם כן הוא).

ה

[לפני חג הסוכות, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להת' משה חיים לוי בקשר לעלון על חג הסוכות ושמחת תורה ברוסית (תשורה לנגזם כ"א אלול תשע"ג ע' 13)]:

נת' ות"ח ודבר בעתו – בארבעת הימים שבין יוה"כ"פ וחה"ס, ושהודיעה תורה דאז "כל ישראל עסוקין במצות". אזכיר עה"צ.

ו

[י"ז תשרי, א' דחומ"ס, תשל"ח]

מענה לא' התמימים על מכתבו בו ביקש מחילה על שצילם את כ"ק אדמו"ר שליט"א בכניסתו לתפלת מעריב (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 381. "בית משיח" גליון 896 ע' 44):

אזכיר עה"צ.

ז

[חול המועד סוכות, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 381)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו – הימים דזמן שמחתנו – כפולה –

הוי' במעשיו וישראל בעושיו.

אזכיר עה"צ.

ח

[חול המועד סוכות, תשל"ח]

מענה לכמה מהתמימים שביקשו תיקון על כך שבעת התועדות שמחת בית השואבה טעמו יי"ש יותר מדי פעמים (אגרות-קודש חל"ג ע' כג. והעתקה):

החלטה תקיפה על להבא אָן קונצן.

אזכיר עה"צ.

ט

[ועש"ק בראשית, כ"ה תשרי, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 779 ע' 19) [בין השאר – להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על ההודעה ע"ד התהלכה לשכונת בארא פארק (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 394):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

עש"ק בראשית יום דהשלמה ותוספת אור כי טוב.

אזכיר עה"צ.

י

[ועש"ק בראשית, כ"ה תשרי, תשל"ח]

מענה לר' חיים זוסיא וילימובסקי על מכתבו בו כתב דו"ח ע"ד המשתתפים ביום זה בשיעורי תורה ברבים עבור האורחים שהגיעו לחצרות קדשנו (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 220; ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 29 (ע' כו)):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "עש"ק" בתאריך המכתב,
וכתב:

[עש"ק]-בראשית ובודאי מכינים התועדויות בשק זה כמתאים
ל"השלמה ותוספת אור כי טוב" – כלשון קק מוח אדמור

ופשוט שכוונתי לכ"מ שבנ"י נמצאים שם ותהיינה בהצלחה רבה

יא

[ועש"ק בראשית, כ"ה תשרי, תשל"ח]

מענה לרי' יעקב עמנואל שוחט על הדו"ח החודשי שלו (אגרות-קודש חל"ג
ע' כה. "התקשרות" גליון אי"א ע' 9-8):

המפתחות?

[בקשר להמפתחות לספרי הבעש"ט והרב המגיד – ראה גם ליקוט מענות
קודש תשל"ט מענות שי, שיא, שסח].

יב

[לפני כ"ז תשרי, תשל"ח]

מענה על ההודעה אשר ה"ווארט" של החתן ה' אברהם יהודה חזן וב"ג
יתקיים ביום ראשון כ"ז תשרי ב-768 מונטגומרי בשכונת קראונהייטס
(תשורה לאופר כ"ף מנ"א תשפ"א ע' 38):

ויהא בשעטומ"צ בכל

אזכיר עה"צ

יג

[כ"ח תשרי, תשל"ח]

מענה לשלוחים שרצו להחליף מקום שליחותם ("ספר השליחות" ע' 121.
אגרות-קודש חל"ג ע' לו):

הרי פועלים במקומם עתה ועשו קשרים וכו' ולמה יעזבוהו?!

י

[תשרי, תשל"ח]

מענה על פתק שכתב א' המזכירים – בקשר לכתבי הווי"ח וכו' ישראל ארי' ליב ז"ל אחיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1067 ע' 19. ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 29 (ע' לב)):

[1] במכתבו כתב: "פראפ. [פסח בצלאל] ראזענבלום שי' ביקש להודיע שהנייר של אחי כ"ק אדמו"ר שליט"א יודפס אי"ה ברבעון Journal of Approximation Theory published by Academic Press, בהחבורת שיופיע בדעצעמבער, יכיל ל"א דפים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ות"ח על הבשו"ט. ובעיקר – ת"ח ת"ח על טרדתו והתעסקותו בכהנ"ל ובספ"י וכו', ועיבודו והוספתו (1)

[2] במכתבו כתב: "המדפיסים נותנים 50 תדפיסים לכל מחבר. פראפ. ראזענבלום אומר שרוצה בעצמו בחלק מהם. אם רוצים עוד טופסים מהתדפיס צריכים להזמין בימים הקרובים. ושואל אם להזמין יותר, ואם כן – כמה".

על התיבות: "פראפ. ראזענבלום אומר שרוצה בעצמו בחלק מהם", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

וג"ז בשו"ט בשבילי.

כמובן – יקח לעצמו טופסים בשופי כפי רצונו,

ונוסף ע"ז מטובו להזמין – בשביל אלמנת ובת המחבר ובשבילי סה"כ – 100 טופסים,

ות"ח מראש על טרחתו גם בזה.

בטח כהנ"ל לא הפריעו מכתיבת והגשות Papers משלו וכו'.

[וראה לקמן מענה נה].

טו

[שלהי תשרי, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להשליח ר' יצחק חזן על דו"ח פעולות בעיר רומא (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 396]]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – הימים דסיום וחותם חודש השביעי המושבע בכל ומשפיע מזה בכל השנה, אזכיר עה"צ.

טז

[תחלת מרחשון, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' לו) [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ממבצעים ביום ראשון ד' מרחשון וביום ראשון י"א מרחשון (יומן ר' מיכאל אהרן שיי זליגסון); (2) להנהלת "מרכז שידורי חב"ד" שהכניסו תמונה מסויימת ("התקשרות" גליון תתקט ע' 9)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בהמשך דההתועדות "דויעקב הלך לדרכו".

אזכיר עה"צ.

יז

[ה' מרחשון, תשל"ח]

ממענה להנהלת "רשת אהלי יוסף יצחק ליובאוויטש" באה"ק על מכתבם, בו כתבו בין השאר: "הנהלת [הרשת] דנה בנושא והוחלט שבכל בתי"ס חב"ד יש להתפלל אך ורק מתוך נוסח תפלה של חב"ד על אף התנגדות הורים לכך" (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ז' כסלו תשע"ז ע' 6. אגרות-קודש חל"ג ע' לו):

סימן בעיגול את התיבות: "הנהלת [הרשת] דנה בנושא והוחלט", וכתב:

(3) מי השתתף בה? אי' הפר"כ?

סימן בעיגול את התיבות "על אף התנגדות הורים לכך", וכתב:

(4) המותר ע"פ שו"ע? כמה ת' יעזבו או יתוספו עי"ז? [. לפי דעת ההנהלה והשערתה?]

יח

[י"ג מרחשון, תשל"ח]

מענה על ההודעה ע"ד התלמידים השלוחים הנוסעים ללמוד בסיאטל וואשינגטון (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 399):

שיהא בשעטומ"צ

יט

[י"ג מרחשון, תשל"ח]

מענה על רשימת שמות התלמידים השלוחים הנוסעים ללמוד בסיאטל וואשינגטון (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 399-400):

שיהא בהצלחה רבה בכל, המצו"ב לצדקה שם, אזכיר עה"צ.

כ

[כ"ף מרחשון, תשל"ח]

מענה להנהלת רשת "חדרי תורה אור" על ההודעה שבמוצש"ק חי שרה תיערך סעודת "מלוה מלכה" לטובת הרשת, והחלטתם להשתמש בכל ההכנסות לייסד סניפים חדשים (אגרות-קודש חל"ג ע' מו. שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 401-400):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט מהחלטתם הטובה כן יבש"ט מהגמר שכבר ייסדו [סניפים חדשים של "תורה אור" לילדים ושל "אור חנה" לילדות] ובריבוי והרי ג"ז הקדמה והכנה ל"ומלאה הארץ דעה את ה"."

אזכיר עה"צ.

מצורף השתתפות 86 שקלים להמ"מ.

כא

[מרחשון, תשל"ח]

מענה להשליח התי' אהרן אליעזר צייטלין על מכתבו בו הציע כמה תאריכים לקביעת זמן חתונתו, וציין סברות לכאן ולכאן (אגרות-קודש חל"ג ע' נג. ס' "השליחות לארץ הקודש" (הוצאת תשי"ס) ע' שלט-שמ):

[1] מחק את התאריך "יו"ד שבט".

[2] על כללות המכתב, כתב:

ידוע דעתי בהקדם הכי האפשרי.

כב

[כ"ח מרחשון, תשל"ח]

מענה למר מנחם הופן על מכתבו – בו הביע איחוליו לכ"ק אדמו"ר שליט"א להחלמה מהירה, ושאל אם יכול להגיע לחצרות קדשנו על מנת להכנס ל"יחידות" ולהתייעץ עם כ"ק אדמו"ר שליט"א בנושאים חשובים (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ר"ח כסלו תשע"ז ע' 9; ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 31 (ע' נד). "בית משיח" גליון 1241 ע' 32):

וכמחז"ל כל המברך מתברך מה' שברכתו מרובה על העיקר.

לע"ע – התירו הרופאים לענות על מכתבים,

אבל לא קבלת אנשים לשיחה וכיו"ב, ואין קובעים תאריך מתי יתירו ג"ז.

ובאם אפשר – כדאי שיכתוב בפרטיות המתאימה (ואם דרוש – יכתוב על המעטפה סודי), ואשתדל לענותו בהקדם.

ומעשר מהוצאות הנסיעה לכאן – יתרום לצדקה לעניי עירו.

אזכיר עה"צ.

כג

[מרחשון, תשל"ח]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין על דו"ח (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד ע' 27):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט כן יבש"ט תכה"י

אזכיר עה"צ

כד

[שלהי מרחשון, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 402):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בהמשך לשק"מ ר"ח כסלו (כולל יט בו), אזכיר עה"צ.

כה

[ערב ר"ח כסלו, תשל"ח]

מענה לר' שלום חסקינד שכתב ע"ד חזרתו לאה"ק וביקש ברכה. – בעת "יחידות" שלהי חודש תשרי, כאשר עבר השליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין נתן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א 7 דולר, השתתפות בהוצאות ההתועדות באילת; אח"כ הודיע הנ"ל, שבעת ההתועדות שערך באילת חילק את ה-7 דולר, וניגשו אליו עוד כ-10 אנשים שביקשו גם הם לקבל דולר. ובקשר לזה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א כדלהלן (אגרות-קודש חל"ג ע' נג. תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד ע' 13):

המצו"ב (י"א דולר)

מטובו למסור להרה"ח גליצנשטיין שי' שבאילת

ות"ח על הטרחא

כו

[תחלת כסלו, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' ס) [בין השאר : (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 404); (2) להתי משה חיים לוי בקשר לחוברת ברוסית על חנוכה (תשורה לוי בדרי"ח טבת תשע"ה ע' 8-7); (3) ליועד שיחות באנגלית" בקשר לתרגום ההתועדויות (מהעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי"י):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בהמשך לר"ח כסלו (כולל י"ט בו)

אזכיר עה"צ.

כז

[ג' כסלו, תשל"ח]

מענה לר' משה ניסן ווינער שביקש ברכה להשתדלותו להשיג הסכמה מא' מגדולי הרבנים בארצה"ב לספרו "הדרת פנים – זקן" (אגרות-קודש חל"ג ע' ס. "בית משיח" גליון 1256 ע' 36):

בנתיים בטח מזרז ההדפסה.

[וראה לקמן מענות נז, צו, קכו, קמט, רז, רלב. ליקוט מענות קודש תשל"ט מענה תנב].

כח

[ז' כסלו, תשל"ח]

מענה לא' על מכתבו בקשר למצב השלום-בית בביתו, ובקשר לשיעורים שמוסר (מהעתקה):

הפליגו חז"ל בגודל השלום-בית ושלילת גט (מס' גטין בסופה ובכ"מ), ובפרט שנתברכו בזח"ק וצריכים לגדלם לת"ח ומע"ט כדבעי.

שיעוריו לרבים – זכות וענין גדול הוא ביותר וממשיך ברכות השם בהמצטרך – ולכן מובן שימשיך בזה בחיות. והשם בעצמו משבח בתוה"ק בכ"מ, ומה יוסיף שבח בני"א!?

ישתדל שגם אחרים ישפיעו על זוג תי' – שלפעמים מצליחים בזה יותר. וק"ל.

כנראה מהסיבות האמתיות להיחס שבינו ואשתו – קירבה בלתי מותרת (קולות בעניני טהמ"פ) ויתקן זה מכאן ולהבא.

כט

[י"ג כסלו, תשל"ח]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "הר"א שי' ראפאפארט מטורונטא בקש שאבא לחתונת בתו תי' עם ב"ג אי"ה מחר י"ד כסלו. עניתי שבאם יסכים על אופן שהי' על החתונה הקודמת, שקנה \$100 של כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור \$3100, אז אשאל אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע נסיעתי, ויש אצלי \$100 ממעות שנתן כ"ק אדמו"ר שליט"א על מבצע חינוך. ענה שיסכים לתת, אבל לא בפעם אחת היינו שיתן העד צעקס. והנני שואל אם נכון לנסוע אי"ה מחר על החתונה, ובאם נכון הנני מבקש ברכה להצלחה רבה בעד עניני צאגו"ח" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] מחק את התיבות: "והנני שואל אם", וסימן בחץ ובעיגול תיבת "נכון"; וציין: (1)

[2] על כללות המכתב, כתב:

(2) המצו"ב לצדקה שם

אזכיר עה"צ

ל

[י"ג כסלו, תשל"ח]

מענה לתלמידה שכתבה שאינה מצליחה במוסד בו לומדת וחושבת להחליף מקום הלימודים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' סה.

לא

[סביבות ימי חנוכה, תשל"ח]

מענה להשליח ר' יצחק גאלדשטיין שביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעתו עם בני ביתו לחצרות קדשנו למשך שבועיים ממקום שליחותו בעיר מלגה ספרד ("כפר חב"ד" גליון 439 ע' 32):

הנסיעה עתה משם – אינו כדאי כלל, כמובן. אזכיר על הציון.

לב

[תחלת טבת, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר לנסיעות לבתי כנסיות לנאום – בהמשך להמדובר בהתועדות זאת חנוכה (שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 414. אגרות-קודש חל"ג ע' קג); (2) למערכת "הערות התמימים ואנ"ש" סיאטל וואשינגטון שהכניסו את הגליון הראשון שהו"ל (קובץ "הערות התמימים ואנ"ש" סיאטל וואשינגטון גליון ב ע' ב):

נת' ות"ח ודבר בעתו – בסמיכות לימי חנוכה דענינם מוסיף והולך ואור ולהמשיך זה בכל ימות השנה, אזכיר עה"צ.

לג

[תחלת טבת, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב שמתכוון "לעשות חתונה גדולה בגשמיות" (אגרות-קודש חל"ג ע' קה-קו. שיחות קודש תשל"ח ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 415-416):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "בגשמיות", וכתב:

[לעשות חתונה גדולה] ברוחניות (וע"פ רוב זה קשור בקטנות החומריות והידורי העולם מלשון העלם והסתר) מבזבזים ממון – עליו אמרו חז"ל התורה חסה על ממוןן של ישראל. גדול זכותו וזכות החתן וכלה שי' אם יחזירו תקנת גדולי ישראל בזה לחוגי אנ"ש שי' ולכל בני ישראל שי' ע"י הורותם דוגמא חי' בזה ומתוך שמחה וטוב לבב. ויהא בשטמו"צ.

לד

[לאחר ה' טבת, תשל"ח]

מענה על ההודעה ע"ד שיעור תניא המתקיים בכל ליל שישי עם הבחורים ב"ישיבה יוניווערסיטי", והפעם הראשונה הייתה בה' טבת –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קו.

לה

[מוצש"ק ויגש, ז' טבת, תשל"ח]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב: (א) ע"ד ההתעסקות בהצלת בית הכנסת שם מכהן כרב ר' מיכאל טייטלבוים, שלא תיפול לידי נכרים; (ב) ע"ד נאום שנשא בביתו בש"פ וישלח בפני ששים מנשי חב"ד בשכונת קראונהייטס, וע"ד סדרת הרצאות שהחל למסור בבית הכנסת "שערי תורה" בפלאטבוש בנושא תולדות החסידות; (ג) ע"ד סידור קובץ שירים שלו לדפוס. וכן ביקש ברכה עבור קרובי משפחה שלו לזחוי"ק (תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו ע' 74):

ת"ח על הבש"ט כן יבש"ט תמיד כל הימים.

אזכיר על הציון.

לו

[לאחר עשירי בטבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על מכתבם בקשר לשיחת אור לעשירי בטבת (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין ט"ו טבת תשע"ח ע' לא):

[1] במכתבם כתבו: "מצורף הגעליס דשיחות אור ליום עשירי בטבת. וע"פ מ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע לענינים אחדים שחסרו בהרשימה – הוספנו עוד כמה ענינים מזה שדובר בהשיחות (שנשמטו תחילה, כי חשבנו שיצא לאור רק תוכן קצר). מספרי ההערות נתקן אח"כ שיהיו כסדרם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

להול ביחד עם המאמר ושיחת י טבת

[2] במכתבם כתבו: "מהי הכוונה במ"ש בכ"ק בסיום הערה 19, דלכאורה: בב"י שם לפניז מובא הפרש"י דמגילה? ואולי להוסיף בשוה"ג: ומה שמובא בב"י שם לפניז מפרש"י "וה"ה לי"ז בתמוז ולי" בטבת" – כוונתו היא רק להביא מקור לדברי הטור, דמכיון שבמגילה שם איתא רק "בט"ב" מביא מפרש"י שה"ה לשאר הצומות. אבל אַן כוונתו להביא דעת רש"י (שהצום די' בטבת נדחה מפני השבת) – שהרי כתב רק "ולא ידעתי מניין לו זה" ולא שמפורש ברש"י דלא כאבודרהם. ומה שגם דברי הרמב"ם (הלי' תעניות פ"ה ה"ה) הובאו בב"י רק בתחילת הענין – יש לומר, לפי שמלשון הרמב"ם "אחד מארבעה ימי הצומות" אינו מוכרח כ"כ (מכיון שלא נזכר בפירוש י' טבת, כפרש"י).

כ"ק אדמו"ר שליט"א [תחלה מחק את התיבות: "ואולי" "בשוה"ג", והשאיר תיבת "להוסיף"; ואח"כ] מחק את כל הענין. [בהגהה שני תיקן והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א בהערה הנ"ל – ראה תשורה שם ע' לח].

לז

[לאחר עשירי בטבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על מכתבם בקשר לשיחת אור לעשירי בטבת: "בהמ"מ על אמירת דברי כבושין ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א לתענית רפ"ב. שו"ע או"ח סו"ס תקע"ו. בסו"ס תקע"ו "ובודקין על מעשה אנשי העיר כו' ומסירין המכשולים כו" [ענין "מעיינין במילי דמתא" שבתענית יב, סע"ב], והדין ד"אומר לפנייהם דברי כבושין" הוא בסתקע"ט ס"א. אולי הכוונה במה שמציין לסו"ס תקע"ו – כי בסתקע"ט הוא [כבתענית רפ"ב] בנוגע לז' תעניות אחרונות של גשמים [שבהם דינים מיוחדים "מוציאין את התיבה לרחובה של עיר וכו'"], ובמילא אין מזה ראוי לענין ד' צומות], משא"כ הדין שבסו"ס תקע"ו הוא "בכל יום תענית שגוזרים על הצבור מפני הצרות", ובמילא יש להביא מזה סמוכין לענין ד' צומות (וגם לענין אמירת דברי כבושין). ואולי כדאי להוסיף בהערה גם: סתקע"ט ס"א" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין ט"ו טבת תשע"ח ע' מה):

מהיכא תיתא (בסופה בחצעג

לח

[לאחר עשירי בטבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על מכתבם בקשר לשיחת אור לעשירי בטבת: "בערוך השלחן או"ח סתקע"ט ס"ג: "וכן בכל תענית או בער"ח כשאומרים דברי מוסר יאמרו קודם תפלת מנחה". אם להוסיף בסיום הערה 1: וראה ערוך השולחן או"ח סתקע"ט ס"ג" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין ט"ו טבת תשע"ח ע' סד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "אס", "סיום הערה 1"; העביר את התיבות: "וכן בכל תענית או בער"ח כשאומרים דברי מוסר יאמרו קודם תפלת מנחה", שיהיו לאחר התיבות: "וראה ערוך השולחן או"ח (סתקע"ט ס"ג); וכתב:

צע"ק שתמיד עושים אַ האַלבע זאך דוקא!

באם כבר מציינים צ"ל עכ"פ ההערות (במקום המתאים):

(* (לאומרים דברי כבושין) – ראה תענית רפ"ב. שו"ע או"ח סו"ס תקע"ו.

(** וכבר תמה בכיו"ב במג"א שם. וראה נו"כ הש"ע שם.

(*** (להוסיף ב[מקום המתאים]: וראה ערוך השולחן או"ח] (סתקע"ט ס"ג)] ("וכן בכל תענית או בער"ח כשאומרים דברי מוסר יאמרו קודם תפלת מנחה") (כנראה ע"פ המשנה שם)

מהיר

לט

[לאחר עשירי בטבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על מכתבם בקשר למאמר ושיחות עשירי בטבת (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין ט"ו טבת תשע"ח ע' מד):

[1] במכתבם כתבו – בקשר להערה בשיחת יום עשירי בטבת, בה נסמן לזכרונות אדמו"ר מהרי"ץ ע"ד המנהג דאמירת "דברי כבושין": "הערה 1 שבשיחה זו – אולי תהי' בהשיחה דאור לעשרה בטבת".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אולי", וכתב:

[תהי' גם] [בהשיחה דאור לעשרה בטבת]

או להעיר כאן: ראה הערה . .

[2] במכתבם כתבו – בקשר להערה בהמאמר, בנוגע לזה שמלך המשיח מזרע שלמה: "בהמאמר, בסיום הערה 30, אולי להוסיף: וראה גם תנחומא ס"פ תולדות".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אולי", וסימן בחץ תיבת "להוסיף"; וכתב:

וישנה מכבר הערה שלי עד"ז? וכמדומה שם עוד מ"מ (שקו"ט)

[3] מעבר לדף, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מהיר

מ

[י"ז טבת, תשל"ח]

מענה לאי מאני"ש שכתב: "בקשר להתחלת ההריון של אשתי תי . . בקרנו רופא . . לדעתו, אשתי תי מעוברת כששה שבועות. אעפ"כ, הציע לה שתעשה עוד בדיקה מיוחדת, הנק' Sonogram, בבית רופאים Brookdale, בימים הקרובים, לברר אם אשתי תי מעוברת בכלל . . והננו לשאול את חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א, אם כדאי לעשות הבדיקה הנ"ל – Sonogram – אם לא . . מוסג"פ: פתק הרופא" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי וזכות הרבים תלוי בו):

[1] על מה שכתב: "והננו לשאול את חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א, אם כדאי לעשות הבדיקה הנ"ל – Sonogram – אם לא", כתב:

כעצת רופא ידוד

לאחר שיברר באם יש

למאי נפק"מ?

[2] על מה שכתב: "מוסג"פ: פתק הרופא", כתב:

להחזיר

[3] על כללות המכתב, כתב :

אזכיר עה"צ

מא

[כ"ג טבת, תשל"ח]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני על הודעתו שהגיעה אליו ידיעה שרוצים להחליפו במשרתו בישיבת "מחנה ישראל" פטרופוליס ברזיל, ושאל איך להגיב (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 370. אגרות-קודש חל"ג ע' קטו) :

צריך להשתדל וככל הדרוש להמשיך ולפלא גדול ביותר – שאלתו על דבר זה, אזכיר על הציון.

מב

[כ"ג טבת, תשל"ח]

מענה להתלמיד יעקב וורצמן מתלמידי ישיבת "מחנה ישראל" פטרופוליס ברזיל (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 370. קובץ "צדיק לחיים" ע' 96-97. אגרות-קודש חל"ג ע' קטו) :

על שאלתו בנוגע למקום המשך לימודיו, כתב :

1. ימשיך ללמוד בישיבה מחנה ישראל פטרופוליס, וה' יצליחו.

על שאלתו בנוגע להנחת תפלין דרבינו תם, כתב :

2. כשאביו יסכים יניח רבינו תם.

על כללות המכתב, כתב :

3. אזכיר על הציון.

מג

[כ"ג טבת, תשל"ח]

מענה להתלמיד יוסף טוויל מתלמידי ישיבת "מחנה ישראל" פטרופוליס ברזיל (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 370. קובץ "צדיק לחיים" ע' 97):

1. ילמוד בישיבה גדולה – מחנה ישראל וה' יצליחו.

2. בדיקת תפילין.

מד

[כ"ג טבת, תשל"ח]

מענה לכמה מתלמידי ישיבת "מחנה ישראל" פטרופוליס ברזיל (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 370. קובץ "צדיק לחיים" ע' 97):

1. יעשו כעצת הרב בנימיני יחי'.

2. ימשיכו ללמוד בישיבה וה' יצליחם, אזכיר על הציון.

מה

[כ"ג טבת, תשל"ח]

מענה להרב יצחק דובער אושפאל על מכתבו בקשר לקניית בית מסויים מהאחים זיסמאן לטובת מוסד "אהל" לילדים בעלי צרכים מיוחדים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

וכדאית – ישתדלו בזה ביותר וביותר וד"ל

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענה נט].

מו

[כ"ד טבת, תשל"ח]

מענה למר בלומשטיין על מכתבו בקשר לבניית מקוה חדשה במאנטרעאל (מצילום כתי"ק – תשורה רייטשיק כ"א סיון תשע"ג ע' 14; ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 33 (ע' קטו)):

בפרט: שאלה כזו [מקום הבניי] וכו' – שייכת להרבנים שעל אתר

והרי במאנטרעאל ב"ד חשוב וכו' כמפורסם.

בלכל – כל מקוה נוספת במושבי בניי ענין הכי גדול הוא, וכדאיות כל השתדלויות ויגיעה לבנותה, ובזריזות, ויפה שעה אחת קודם.

מז

[לאחר כ"ד טבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בקשר לשיחת אור לכ"ד טבת: "בנוגע להמקור בפשטות דחיוב לימוד התורה (המדובר בהשיחה – מצו"ב), והמצויין בהערה 57, עדיין לא תפסנו: בהשיחה מבאר מדוע מתחיל אדה"ז ה' ת"ת עם החיוב שעל האב ללמד את בנו הקטן – מאחר שהמקור על כללות החיוב דלימוד התורה הוא מהפסוק "ודברת בס", ולפני נאמר "ושננתם לבניך". אבל בסהמ"צ ובחינוך לומד החיוב דלימוד התורה ממ"ש "ושננתם לבניך" (שזה בא ע"י הקדמת לימוד התורה שלומד בעצמו), ובמ"ע י' וכן בחינוך מצוה תכ, מבאר שהפסוק "ודברת בס" קאי על החיוב דק"ש? (מצילום כתי"ק – תשורה קלמנסון כ"ה טבת תשע"ט ע' לה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "שהמקור על כללות החיוב דלימוד", וכתב:

[מאחר] שפשט שככל חיובי התורה – לגדולים ניתנה, ואא"פ ללמד קודם שילמוד בעצמו ויהיו שנונים בפיו וכו'

מח

[לאחר כ"ד טבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בקשר לשיחת אור לכ"ד טבת: "בקשר למשנ"ת בשיחת אור לכ"ד טבת (מצו"ב), שהחיוב דלימוד התורה נלמד מ"יושנתם לבניך" וגם מ"ודברת בס" שבדברי תורה הכתוב מדבר – האם אפשר להוסיף (בהשמטה לזה) בהערה 58: וראה פיה"מ להרמב"ם אבות פ"א מ"ז. שע"ת לר"י ש"ג אות יז. [בפיה"מ שם: "קריאת התורה ולימודה וקריאת תלמודה וזו היא מצות עשה מחוייבת שנאמר ודברת בס". בשע"ת שם: "ודע כי המעלות העליונות נמסרו במצות עשה כו' ומעלות תלמוד תורה שנאמר ודברת בס"]. – כי בסהמ"צ להרמב"ם ובחינוך (הנסמן בהערה 57) לומד החיוב דת"ת מ"יושנתם לבניך", משא"כ בפיה"מ ובשע"ת, שלומד זה מ"ודברת בס" (מצילום כתי"ק – תשורה קלמנסון כ"ה טבת תשע"ט ע' לז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "האם אפשר", וסימן בחץ תיבת "להוסיף"; ובסיום הענין כתב:

אבל שני הנ"ל הרי אינם ספרי פס"ד, וי"ל שהביאו הכתוב שהוא מבואר יותר (ובמכש"כ מס' היד – ראה יד מלאכי כללי הרמב"ם ס"ד)

מט

[לאחר כ"ד טבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלותיהם בקשר לשיחת אור לכ"ד טבת (מצילום כתי"ק – תשורה קלמנסון כ"ה טבת תשע"ט ע' לח):

[1] במכתבם כתבו: "בשיחת אור ליום ג, כ"ד טבת – בנוגע למ"ש בפנים השיחה שבפשטות, מקור החיוב דלימוד התורה הוא מהפסוק "ודברת בס" – כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתי"ק: "וכ"כ בסהמ"צ להרמב"ם והועתק בסי' החינוך, אבל ראה הלי' ת"ת לאדה"ז רפ"ב". אבל: בסהמ"צ להרמב"ם מצוה יא (וכ"ה בחינוך מצוה תיט) כותב: "שציוונו ללמוד תורה וללמדה וזהו הנקרא ת"ת והוא אמרו ושנתם לבניך וכתוב בספרי לבניך אלו התלמידים. . ושם נאמר ושנתם שיהי' מחודדים בתוך פיך. . וכבר נכפל הציווי פעמים רבות ולמדתם ועשיתם למען ילמדו". וביאור הרי"פ פערלא לרס"ג עשה יד-טו (קכו, ד) מביא מבה"ג (נוסחת כתי"י. ועוד) שמונה "ודברת בס" לעשה בפ"ע בלימוד התורה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים תחת התיבות "ללמוד תורה"; סימן קו תחת התיבות "והוא אמרו ושננתם לבניך"; וסימן קו תחת התיבות "ושננתם שיהי' מחודדים בפיך", וכתב:

שזה בא ע"י לימוד

[2] במכתבם כתבו: "בנוגע להענין ד"כי נער ישראל ואוהבהו" – ציין בכתי"ק "ראה שיחת שמח"ת ...". האם הכוונה להמאמר ד"ה כי נער ישראל דשמח"ת תרס"ו (תשט"ז)?"

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ בעיגול ובקו את התיבות "הכוונה להמאמר".

[3] במכתבם כתבו: "בנוגע להענין שבירור הספיקות שבתורה והפס"ד צ"ל למטה דוקא, ועד שהקב"ה אומר "נצחוני בני נצחוני" (ב"מ נט, ב) – כתב בכ"ק "גיטין". האם הכוונה לגיטין ו, ב: "מאי קאמר (קוב"ה) אמר לי אביתר בני כך הוא אומר יונתן בני כך הוא אומר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) סימן בעיגול תיבת "גיטין", וכתב:

ולאח"ז (המס' ו) הציון דב"מ

(ב) מחק תיבת "האם", וסימן בחץ את התיבות "הכוונה כו"י".

ג

[לאחר כ"ד טבת, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בקשר לשיחת אור לכ"ד טבת: "בנוגע לפתגם כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) ני"ע שאנו צריכים להגיע לזכותו של אדה"ז – מצאנו בלקו"ד ח"א (מ, א ואילך) בנוגע ליום ההילולא דאדה"ז י"ש קדישים שהוא בשביל הנפטר, ויש קדישים שהם תועלת להאומרים". האם הכוונה לשיחה זו? (מצילום כתי"ק – תשורה קלמנסון כ"ה טבת תשע"ט ע' לט):

צ"ל בהוספה (דשיחה) לקונטרס דכ"ק מו"ח אדמו"ר בל' הנ"ל

באם לא ימצאו יצינוו להלקוד עכ"פ

נא

[טבת, תשל"ח]

מענה להרב אייזיק שוויי (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"ב ע' 121-122; סי' "כתבי ר' אייזיק" ח"א ע' 12-13. אגרות-קודש חל"ג ע' קב-קג):

חוזר אני עוה"פ על דברי, שכל אלה (שנודע לי, כמובן) מאנשי צבא מומחים שנשאלו – בלי יוצא מן הכלל – ענו שכל ויותר ביהודא ושומרון וגולן ה"ז פקו"נ ממש בלי ספק.

אין בזה סתירה למש"כ להנ"ל ובפרט – בנוגע להחמשה שמפרטם, כי (עכ"פ בנוגע למקצתם) ידוע שאמרו (וכמדומה שגם נדפס במכ"ע תוכן הבא לקמן, אלא שלא ב"אותיות דהלכה") ש"אף שיש בזה סכנת פקו"נ, כיון שאפשר שע"י? יבוא סו"ס שלום, ועוד ועיקר – שע"י היותר תמשיך ארצה"ב לשלוח נשק וממון וכו' – מוכרח להכנס לסכנה זו".

[בדוגמת רופא מומחה שיאמר: שיקולים רפואים מחליטים שצ"ל חילול יוהכ"פ ע"י כה"ג וכו' –

אבל כיון שההצלה היא דשל חולה ולחי שעה וכו' –

שיקולים דנר"ש מכריעים שימשיך הכה"ג בעבודתו ובתפלתו בקדה"ק ובהיכל לטובת הרבים ודכל ישראל].

כששאלום – הרי הוויתורים ערב מלחמת יוהכ"פ גרמו למאות קרבנות למחרתו, איסור דשר הבטחון לירות על הצבא הערבי שישב במנוז בירושלים העתיקה (או בבנין האו"ם?) בכדי שלא להרגיז את הוואטיקאן (או האו"ם) גרמו לעשירות קרבנות – ענו – שלא הייתה ברירה מטעמים מדיניים הנ"ל.

הנקודה העיקרית (או בסגנון אחר): דעת הרופא מחליטה – ע"פ הלכה – כשמדבר בתור רופא (מטעמי רפואה ופקו"נ), אבל באם אומר דעתו בתור מדינאי ופוליטיקאי (מטעמי פוליטיקא), שלדעתו מכריעים ומבטלים הטעמים הרפואים – ה"ז היפך פס"ד השו"ע.

באם ישתנה המצב באופן נסי – ובמילא יאמרו מומחים צבאים בהווה – שמוכרח לוותר בכדי למנוע סכנת פקו"נ –

הרי על ב"ד לברר האין בזה דין דנכרים שצרו על עיירות ישראל (ואין נפק"מ בחו"ל – סיני – או באה"ק – שאו"ח סשכ"ט ועוד), שאז יוצאים

**אפילו בסכנת פקו"נ (שהרי בנדו"ד הוא "סמוך לספר) ואפילו רק
כשממששין לבא**

ואם ודאי – אינו בדין זה צריך לוותר ע"פ שו"ע.

נב

[טבת, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לוינ – בקשר לפס"ד מאת הרב מנחם נחום אריי לייב מוויטעבסק, שנדפס בקובץ "יגדיל תורה" (חוברות יז-כא), שבקשר לזה הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א על גליון עלי-ההגהה: "להוסיף בהערה בפנים כל הידיעות שישנן ע"ד הרב מוויטעבסק".

במכתבו כתב: "מצו"ב הפרטים המעטים הידועים לנו אודות הרב מוויטעבסק – שהכנסנו להערות דיגדיל תורה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צד):

**אולי יש אודותו גם בהס' אודות הרבנים ברוסיה (אהלי שם?),
באנציקלופדיא הרוסית וכו'.**

[וראה לקמן מענה עג].

נג

[טבת, תשל"ח]

מענה להרב שמואל פסח באגאמילסקי שכתב ע"ד ר' דוד הלפרן (אותו מכיר מנסיעותיו בשליחות המל"ח) שרוצה לתרום סכום גדול לצדקה לע"נ אביו שהי' חסיד חב"ד, ושאל דעתו לאיפוא לתרום (קובץ "שאלות פירושים וביאורים" חוברת ב' ע' יב-יג):

למוסדות חב"ד בצפת עיה"ק

נד

[שלחי טבת, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 380) [בין השאר – להשליח ר' משה יחיאל פעלער על דו"ח, אליו צירף מכתב שקיבל ממר רודי באשאוויץ בצירוף לתרומה ששלח (מהעתקת המזכיר, באדיבות משפחת הנמען שי)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בין הילולא דכ"ק אדה"ז והילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר ממלא מקומו.

אזכיר עה"צ.

[בקשר למכתב שצירף השליח ר' משה יחיאל פעלער, כתב: להחזיר המצו"ב].

נה

[לפני חודש שבט, תשל"ח]

מענה לפרופ. פסח בצלאל רוזנבלום על מכתבו – בקשר להשתדלותו בפרסום כתבי הו"ח וכו' ישראל אריי ליב ז"ל אחיו של כ"ק אדמו"ר שליט"א (ראה לעיל מענה יד). למכתבו צירף מכתב ממו"ל הבטאון בו מתפרסמים הכתבים, בו שואלים למי יש את הזכויות החוקיות לחתום בשם המחבר; וכתב שהמו"ל ביקשו ממנו שהוא בתור העורך יחתום ויאשר להם להדפיס את המחקר, ויחד עם זאת מבקשים אשר גם כ"ק אדמו"ר שליט"א יחתום בתור נציג המחבר ("בית משיח" גליון 1067 ע' 19. אגרות-קודש חל"ג ע' לב):

ע"פ מש"כ מעל"ד – כנראה אי"צ עוד חתימות ושלו מספקת,

ות"ח גם ע"ז.

להחזיר כל המצו"ב.

נו

[ער"ח שבט, תשל"ח]

מענה להרב אהרן מונסונייגו על מכתבו (להשליח ר' יהודה ליב ראסקין) בו כתב: "נא לשאול מקי אדמו"ר שליטי"א: בענין שלשה אחים שרוצים לישא שלש אחיות אם אין בזה שום חשש. כאן מדובר ששני אחים נשואים כבר לשתני אחיות והשלישי רוצה לישא האחות השלישית אם אינו רואה בזה שום חשש. ומה עצתו בזה ותודה למפרעי" (מצילום כתי"ק – ריש סי' "היכל מנחם" ח"ב ע' ח (ע' מח-מט). ריש אגרות-קודש חלי"ג ע' 35 (ע' ח)):

כ"ק אדמו"ר שליטי"א סימן חץ אחר התיבות "ומה עצתו בזה", וכתב:

באם שניהם [והשלישי רוצה לישא האחות השלישית] **יר"ש** (שבתקופתנו – שאינו מצוי כ"כ כבודרות שלפנינו, זהו: טעם עיקרי להשתדל בהשידוך) יגמרו השידוך בטוב, אבל לא ידורו בעיר אחת עם שאר האחים.

כ"ז – בנוגע לאשכנזים. בנוגע לספרדים – יש לברר האם בכלל קבלו עליהם סעיף זה מצוואת ר"י החסיד. כן יש לצרף לעשות השידוך: (א) מש"כ בהצוואה ומסתמא ב' אחים לב' אחיות – לזרעו (ב) הענין דכיון דדש (שכבר נשואים ב' אחים לב' אחיות) דש. ולהחמיר כיון שמדובר באח שלישי – בכיו"ב בנסתר אין למדין סברות דנפשי'.

והעיקר – שיתנהגו ביר"ש. (5)

נד

[ער"ח שבט, תשל"ח]

מענה לר' משה ניסן ווינער בקשר לספרו "הדרת פנים – זקן" (אגרות-קודש חלי"ג ע' קיח. "בית משיח" גליון 1256 ע' 36):

[1] בקשר לגליונות הספר המצורפים, כתב כ"ק אדמו"ר שליטי"א:

(1) מכ' הקודם והגליונות דהספר נת' ות"ח ת"ח.

[2] במכתבו כתב: "ת"ל סיימתי אסיפת ההסכמות, והמדפיסים שיחיו אמרו אשר בהקדם הכי אפשרי יסדרו וידפיסו את כל הבויגן".

על התיבות "בהקדם הכי אפשרי", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(2) זהו מחר ממש ולא לאחר זמן).

[3] במכתבו ציין הצעות שונות לכותרת-משנה של הספר.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) קדימה: גילוח וגידול הזקן לאור ההלכה.

נח

[ער"ח שבט, תשל"ח]

מענה להרב ישראל יצחק פיקארסקי שכתב ע"ד ביקורו בישיבה גדולה מיאמי, במהלכו מסר שיעור בפני התלמידים בשו"ע אדמו"ר הזקן סתמ"ז, ובחן את התלמידים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קיז-קיח.

נט

[ב' שבט, תשל"ח]

מענה להרב יצחק דובער אושפאל שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה מה): "בזה הננו להודיע טוב לכ"ק, בהתאם להוראתו להשתדל ביותר ע"ד הקני' מהאחים זיסמאן שי', וב"ה הגיע לידינו לאחר השתדלות, וביחוד ע"י המרץ מבן גיסי הר' שרגא פייוול שי' [גולדברג]. הנה אתמול נתקיים האיחוד משני העורכי דין מבי' הצדדים, המוכרים האחים זיסמאן, והקונים "המוסד אהל", אשר עבודתם בקדש לסדר ילדים גלמודים, וקצת נכי רוח, להשגיח עליהם בגשם ורוח עפ"י דת תוה"ק, והעיקר שלא יתגעלו בבתי עכו"ם וד"ל. . עינינו אל ה' שישלח לנו עזרתו מקדש בשנים: (א) להשיג המארגידז מהבאנק בנקל. (ב) שהשכנים הגרים סביב הבית הקני', לא יפריעו ולא יטרידו את "הסידור" להילדים הנ"ל "מטעמם ונימוקם כידוע". . " (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

מכתבו נתקבל ות"ח על הבשו"ט, מצורף בזה השתתפות בהקני' (מאה דולר).

אזכיר על הציון.

ס

[ג' שבט, תשל"ח]

מענה לר' דניאל אליעזר ליפא קורצווייל על מכתבו (להמזכיר הרחמ"א חדקוב) בו כתב: "מאחר שבין אני"ש דנחלת הר חב"ד ישנם דעות שונות בקשר למה שכ"ק אדמו"ר שליט"א אמר בנוגע להחזרת שטחים וכו' (וכך שמעתי גם במקומות אחרים של אני"ש), יש האומרים שכ"ק אדמו"ר שליט"א מצדד עם תכנית בגין, ויש האומרים שכ"ק אדמו"ר שליט"א נגד התכנית, ומאחר שישנם אנשים רבים השואלים מה אומר כ"ק אדמו"ר שליט"א בנידון, ע"כ נבקש מאוד מכת"ר לדעת, מה בדיוק דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א, כדי שנוכל לענות לשואלים, וכן לפרסם את דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א ברבים" (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ר"ח כסלו תשע"ז ע' 14; תשורה פרידמן ט"ו מרחשון תשע"ט ע' 4-5; ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 35 (ע' קכ)):

הרי ישנו טייפ מהמדובר!! שנדפס ג"כ בחלקו ב"שערים" (וכיו"ב) – ואל יוסיפו שום פירושים ורמזים וכו'.

סא

[ד' שבט, תשל"ח]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שהכניס מכתב שקיבל בו הזמנה לנאום בפני ה"בארד אוו ראבייס" של לונג איילנד, הכולל בתוכו גם ראבייס רפורמים וקונסרבטיבים, ומנהל הארגון הודיע שבכל האירוע ינאם רק הנמען –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קכא.

סב

[ז' שבט, תשל"ח]

מענה להשליח ר' נחמן סודאק שכתב ע"ד ההצעה לאחד את בית ספר תיכון "פרדס" בלונדון עם בית ספר תיכון ליובאוויטש המקומי, ושאל אם אפשר לקרוא לזה בשם נייטראלי בלי שיוזכר שם ליובאוויטש –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קכד.

סג

[ז' שבט, תשל"ח]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין שכתב: "הנני בזה להודיע ולברר כמה פרטים וענינים בנוגע לענינים של הפצה במרוקו. . . (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו. אגרות-קודש חל"ג ע' קכד):

[1] במכתבו כתב: "על דבר המשכת התרגום התניא בשפה הערבית, דברתי כבר כמה פעמים עם מר בוסקילה ומבטיח שימשיך בזה, והנני לשאל מכ"ק שליט"א איזה הערות וכו' מה שצריכים לשפר בתרגום הבא, והנני מבקש ברכה מיוחדת שיהי' בהצלחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל מה שכתב "והנני מבקש ברכה מיוחדת שיהי' בהצלחה".

[2] במכתבו כתב: "ע"ד הדפסת תניא פורמאט כ"ס (שכבר הי' הסכמת כ"ק שליט"א לפני שנה [ראה ליקוט מענות קודש תשל"ו מענה קמב]) שיהי' בהצלחה עם המדפיסים, ודברתי כבר עם הר"ל שי' גרונר איזה הוצאה צריכים לכתוב ואיך להוסיף לבסוף ע"ד התניא בערבית, וצריך ליתן מענה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל מה שכתב "שיהי' בהצלחה עם המדפיסים".

[3] במכתבו כתב: "אם להשתדל להדפיס חומש פורמט כ"ס – ה' כרכים עם פ"י רש"י ושפתי חכמים – ולבסוף של כל כרך סידור נוסח שלנו וחלק ג"כ נוסח ספרד, להוסיף סדר ההפטרות שלנו בהחומשים של ויקרא במדבר דברים, להוסיף פרקי אבות. הטעם ע"ד הדפסת החומשים: (א) שבה נוכל לחזק את מבצע ספרים, תהלים כבר הדפסנו וכעת נדפיס אי"ה את התניא כנ"ל ונוסף לזה החומש עם הסידור. (ב) פשוט אין ספרים במרוקו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) [ב]אם [באופן המותר ע"פ החוק – [להשתדל]

[4] במכתבו כתב: "כבר הודעתי לכ"ק שליט"א כמה פעמים ע"ד קבוצת "ופרצת ליובאוויטש", ושכעת מסדרים חדר גדול עם חשמל יפה צבע נייר של צבע וכו', קנינו כבר מכונת הקלטה (קאסעט פאטיפון רם קול) ובעיקר סידור ספרי' . . . הקבוצה נק' בשם "ופרצת ליובאוויטש", אם לקרות ג"כ בשם צא"ח".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "אם לקרות ג"כ בשם צא"ח"; ועל התיבות: "הקבוצה נק' בשם "ופרצת ליובאוויטש"", כתב:

וימשיך כן (2)

[5] במכתבו כתב: "אם באפשר לקרות הספרי' בשם "לוי יצחק" ובפרט שהשתא מאה שנה להולדתו, ובאופן מיוחד אלי שזכיתי לראותו בעיר אלמא-אטא".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "אם באפשר לקרות", וסימן בחץ את התיבות: "לקרות הספרי' בשם "לוי יצחק"".

[6] במכתבו כתב: "כשהייתי לפני שבועים בערך באגאדיר ע"י ההיכירות שמה, באה אשה שרצתה לנצח את אחי שנפטר בתאונת דרכים לקנות ס"ת. אמרתי לה שקשה למצוא זה במרוקו והכי טוב לקנות ספרים עבור הספרי' שהננו מסדרים, והסכימה לזה ונותנת כאלף וחמש מאות דאללאר (והנני מזמין כבר ספרים על סכום זה בכאן וג"כ בצרפת ספרי צרפתית), ואי"ה נוכל להשיג שם עוד אנשים לענינים כאלו ואולי ג"כ להדפסת ספרים. . והנני מבקש ברכה מיוחדת שיהי' בזה הצלחה ושלא יתעוררו איזה קנאות וכו'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל מה שכתב "הצלחה ושלא יתעוררו איזה קנאות וכו'".

[7] במכתבו כתב: "הנני מבקש ברכה מיוחדת עבור. . למצוא את ב"ג. התקשרתי ע"י אחי דוד שי' וע"י. . שידברו התמים. . והם צריכים לתת מענה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל קטע זה.

[8] במכתבו כתב: "אבקש ברכה מיוחדת לכל הענינים ולכל הפרטים שיהי' בהצלחה ושאזכה להיות לעתים קרובים אצל כ"ק שליט"א ושאזכה להיות מאלו הגורמים אך ורק קורת ונחת רוח לכ"ק שליט"א".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל (4)

סד

[ח' שבט, תשל"ח]

מענה לר' ישראל לייבוב (יו"ר מרכז צאגו"ח באה"ק) ור' מאיר פרידמן (מנהל צאגו"ח סניף כפר חב"ד) שכתבו: "זה כמה שנים שמדברים אודות הקמת תערוכה על חסידות וביחוד על חב"ד בכפר חב"ד. עשו תכניות שונות, ומסבות שונות הפסיקו לטפל בזה. . והנה כתבנו ע"ז כבר לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולא זכינו למענה. . הננו מקוים שנוכה עתה למענה, ותקותנו שמענת כ"ק אדמו"ר שליט"א תהא חיובית, ויגשו מיד בעז"ה למימוש הענינים" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1111 ע' 27. אגרות-קודש חל"ג ע' קכו):

באם השאלה היא בשם כל האירגונים דחב"ד ששייכים להנ"ל ושאלו עד"ז (וא"כ לפלא קצת שלא באו עה"ח) – נכון הנ"ל במאד מאד

אזכיר עה"צ

סה

[לפני יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 381):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בין הילולא דכ"ק אדה"ז והילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר ממלא מקומו [בין כולל גם הקצוות ע"ד מחז"ל בעשי"ת בין ר"ה ועשי"ת], אזכיר עה"צ.

סו

[לאחר יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם במאמר ד"ה באתי לגני שנאמר בהתועדות יו"ד שבט:

"בד"ה באתי לגני דיו"ד שבט בסופו – הוסיף בכתי"ק (על מה שהי' כתוב שע"י בנין המשכן נמשך עיקר דירה בתחתונים כמו שהי' בתחילת הבריאה): וארץ יראה ושקטה, וצ"י: ראה פס"ר ילי"ש עה"פ.

בפשטות הכוונה לפס"ר פכ"א (ד"ה ד"א אנכי הוי' אלקיך) דשם מבואר שיראה ושקטה הי' בשעת מ"ת. ועד"ז ביל"ש עה"פ.

אולי אפשר להוסיף: שבת פח, א. ע"ז ג, א. (דשם מובא אותה הדרשה שביל"ש).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש סה"מ תשל"ח (הוצאת ברוקלין, תשס"ב)):

[1] על מה שכתבו: "וציין: ראה פס"ר יל"ש עה"פ", הוסיף וכתב:

תו"כ עה"פ ועץ השדה יתן פריו

[2] מחק תיבת "בפשטות", וכתב:

[הכוונה] למש"כ שם דיראה מפני שנתקלה, ובירוש' כלאים פ"א ה"ז דנתקלה על שעברה על הציווי (ופי' הפ"מ) דהוציאה גם אילני סרק אף שנצטווה "עץ פרי" וזה יתתקן לעת"ל" כבתו"כ שם: "כבימי אדה"ר" "ועוד יותר כו' דאילני סרק יתהפכו לעץ פרי בדוגמא לאתבא בתיובתא

(** בתו"ש הקשה ע"ז. וכנראה הכרח הפ"מ מפשטות ל' הירוש' שמ"ד זה פליג על ר"פ דאילני סרק הוסיפה למעליותי'. וכבר ציין בתו"ש לב"ר ספ"ה.

(*** דבמ"ת רק ושקטה שלא יוגרע אבל לעת"ל יתוקן גם העבר. וראה של"ה רעג, א די' ג' ימים יום הבריאה, דיראה ושקטה ולעת"ל.

[3] מחק את מה שכתבו: "אולי אפשר להוסיף: שבת פח, א. ע"ז ג, א. (דשם מובא אותה הדרשה שביל"ש)", וכתב:

אין שם הני"ל

סז

[סביבות יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להתי' משה חיים לוין בקשר לחוברת ברוסית על מצות הדלקת נרות ש"ק ויו"ט, ומעטפה עם המבצעים (תשורה דובאווי"ט שבט תשע"ב ע' 26); (2) להתי' משה חיים לוין בקשר לחוברת ברוסית על מצות מזוזה (תשורה דובאווי"ט)]:

נת' ות"ח.

וזבר בעתו –

בסמיכות להילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר.

אזכיר עה"צ

סח

[טי"ו שבט, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב :

"בקשר להמדובר בהתוע' דיו"ד שבט וכו' בנוגע לשילוח קבוצות לאה"ק – יהודה וגליל, נתעוררה אצלנו התעוררות להתנדב להיות משלוחי כ"ק אדמו"ר שליט"א.

אמנם, היותנו קשורים במוסדות חנוך פה, מטיל אצלנו ספק, האם זהו ענין עבורנו לנסוע. ולאידך גיס', רצוננו לעשות דאס וואס איז בעסטע פאר אונו, ואם עלינו לנסוע, אז נסע בע"ה.

אני לומד בהכולל כאן (ע"י 770), ונותן שיעורים בחסידות במשך השבוע ב . . בבקר (ומצד הנהלת . . אין עיכוב).

אשתי תח' מורה ב . . , במשך כל השבוע. דברתי עם הנהלת . . השייכת למשרת אשתי תי', ואמרה לי (מרת . . תי') אשר לדעתה, היות שאשתי תי' איננה רק מורה ב . . , אלא גם מחנכת ומשפיע, ונוגע מאד לרוחה של המוסד, לכן לדעתה, עזיבת אשתי תי' עבודתה שם תגרום גרעון חשוב ב . . , מ"מ, אמרה לי שמרשה לנו לכתוב לכ"ק אדמו"ר שליט"א לשאול את חו"ד בזה.

אגב, אשתי תי' מעוברת זה כמה חדשים, וקשורה עם איזה ד"ר, זה ג"כ מטיל ספק בהענין, אם עלינו לנסוע.

דעת אשתי תי' בזה, בלתי מוחלטת, מאחר שאיננו יודעים וואס איז בעסער פאר אונו. והעיקר שרצוננו לכוון לרצוה"ע, ולעשות כפי הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו) :

יְמַשִּׁיכוּ בַכֶּהֱנִי לְכַאֵן וְהִ' יַצְלִיחֶם

אֲזַכִּיר עַה"צ

[וראה לקמן מענות צא, צה, קיד, קמוז, קנ].

סט

[ועש"ק משפטים, כ"ו שבט, תשל"ח]

מענה לר' ראובן דונין על מכתבו (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון כ"ז מרחשון תשע"א ע' 8. אגרות-קודש חל"ג ע' קמא):

מכ' זה והקודמו נתקבלו.

כמענתי מאז – שליחותו הפצת היהדות באה"ק (ובפרט – בחיפה וסביבותי), אבל ההצלחה בזה תלוי' – שיתנהג באופן מסודר, ולכל לראש – פרנסתו ב"ב שי' ע"י משרה קבועה (זו דעתה) – וה"ז ציווי התורה.

ולכן – לאחר שנתראינו בשמחה וטוב לבב, ולאחרי ש"ק מברכים אדר ראשון – יחזור למילוי שליחותו באה"ק, וה"ז גם לטובת בריאותו.

המצו"ב לצדקה באה"ק.

אזכיר עה"צ.

ע

[לאחר מוצש"ק משפטים, כ"ז שבט, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלותיהם במאמר ד"ה ואלה המשפטים שנאמר בהתועדות מוצאי ש"פ משפטים:

"בד"ה ואלה המשפטים דמוצאי ש"פ משפטים הובא מההגהות שבאוה"ת (משפטים ע' א'קכח) דישנו קס"ד דבחי' עבד זהו בחי' רשע וטוב לו הנז' בתניא, אך המסקנא הוא שזהו בחי' בינוני. ונשאל ע"ז דאף שמבואר בתניא (פ"ב) דהבינוני לא עבר עבירה מימיו ולא יעבור לעולם, והלואי בינוני וכו', מ"מ הרי כותב כ"ק אדה"ז בדף השער דספר של בינונים דקרוב אליך הדבר מאד גו', ובפנים התניא (רפ"ד): מדת הבינוני היא מדת כל אדם ואחרי' כל אדם ימשוך, ולכן אף דעבדא בהפקירא

ניחא לי' (גיטין יג, א) זהו רק בחיצוניות, מ"מ פנימיותו – מדת כל אדם ואחרי' כל אדם ימשוך – הוא מה שהוא חלק אלוקה ממעל ממש, וכשכופין אותו ואומר רוצה אני (רמב"ם הל' גירושין ספ"ב) – אף דניחא לי' בענין אחר – הרי"ז רצונו האמיתי.

ולכאורה הכוונה בהשאלה "דאף שבינוני לא עבר וכו'" – היא לבאר איך אפ"ל דעבד כנעני – דעבדא בהפקירא ניחא לי' – הוא בכלל בינוני שלא עבר עבירה וכו', וע"ז מבאר דגם בחי' זו היא בכלל בינוני מצד פנימיותו והיוצא מהנ"ל שבחי' עבד כנעני זהו בינוני (ולא רשע וטוב לו), וגם עבד זה דבהפקירא ניחא לי' בכלל בינוני הוא.

אבל באוה"ת שקו"ט מהו בחי' עבד כנעני (אם הוא רשע וטוב לו או בינוני) ובסוף כותב: והנראה בזה דשניהם אמת. ובהמשך לזה (בע' א'קל) כותב: "יש עבדים דבהפקירא ניחא להו ממש . . . אעפ"כ עובר . . . ומ"מ מתחרט . . . אי . . . נמשך אחר תאוות היתר שלא לש"ש . . . (ובע' א'קלא) אך יש בחי' עבד כנעני שהוא בחי' בינוני ממש . . . מקבל עליו עומ"ש כל היום כולו . . . רק נפש דעשי', ע"כ נקרא עבד כנעני" (ומשם מובן דעל בחי' עבד זה לא נאמר עבדא בהפקירא ניחא לי').

ולא תפסנו :

(א) ע"פ מה שנת' בהמאמר המסקנא היא דבחי' עבד כנעני זהו רק בינוני (ולא רשע וטוב לו) – באופן שונה, לכאורה, מהמבואר באוה"ת ד"שניהם אמת" ובעבד כנעני יש ב' בחי': רשע וטוב לו ובינוני.

(ב) לכאורה שואל כהמאמר איך אפ"ל דזה שבהפקירא ניחא לי' הוא בבחי' בינוני, וע"ז מבאר דכן הוא באמת מצד פנימיותו.

אבל באוה"ת מבואר דמ"ש עבדא בהפקירא ניחא לי' לא קאי על בחי' עבד כנעני שהוא בדרגת בינוני (כ"א ע"ז שהוא רשע וטוב לו).

ואולי היתה הכוונה (לא לשלול הפי' דקאי על רשע וטוב לו, כ"א) לבאר בעומק יותר המבואר באוה"ת – דשני הפירושים אמת – שאינם סותרים זה את זה, ושייכים גם באדם אחד, וע"ד בינוני שברשע וטוב לו (וע"ד מה דאיתא באוה"ת שם ע' א'קלח בתחלתו: בכל ניצוץ יש נר"ן ח"י וכו').

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ "עיוני תורה" חוברת מה ע' 192):

[1] על מה שכתבו: "מדת הבינוני היא מדת כל אדם ואחרי' כל אדם ימשוך", כתב:

(ב' פי' – כמו בואהבת (תו"א) (ציווי והבטחה לעתיד)

[2] על התיבות: "מ"מ פנימיותו", כתב:

**שבודאי, כנ"ל, תבוא בפועל בפיך ובלבבך למעשה במחדו"מ כולל
כתניא קיום השבועה דמשיבועין אותו – (עכ"פ אל תהי' רשע כ"א
בינוני)**

[3] על מה שכתבו: "וכשכופין אותו ואומר רוצה אני (רמב"ם הל' גירושין
ספ"ב) – אף דניחא לי בענין אחר – הרי"ז רצונו האמיתי", כתב:

ואף בהנ"ל סו"ס בודאי יאמר רוצה אני כי לא ידח כו'

[4] על מה שכתבו: "ולכאורה הכוונה בהשאלה "דאף שבינוני לא עבר
וכו" – היא לבאר איך אפ"ל דעבד כנעני – דעבדא בהפקירא ניחא לי –
הוא בכלל בינוני שלא עבר עבירה וכו" – מחק את התיבות: "ולכאורה",
"אפ"ל", "הוא בכלל"; וכתב:

[הכוונה בהשאלה "דאף שבינוני לא עבר וכו" – היא לבאר איך דעבד
כנעני – דעבדא בהפקירא ניחא לי –] **ימשוך כו' ויקיים השבועה להיות**
[בינוני שלא עבר עבירה וכו']

[5] על מה שכתבו: "ע"פ מה שנת' בהמאמר המסקנא היא דבחי' עבד
כנעני זהו רק בינוני", כתב:

[ע"פ מה שנת' בהמאמר המסקנא היא] **ד(גם זה) אמת** [דבחי' עבד כנעני
זהו רק בינוני]

עא

[שבט, תשל"ח]

מענה לר' יצחק דוד גרוסמן על מכתבו בקשר לשיבת תו"ת "מגדל אור"
במגדל העמק [אגרות-קודש חל"ג ע' רה-רו]. "התקשרות" גליון תרמב ע'
11. תשורה שפירא י"א אייר תש"ס ע' 67):

[1] במכתבו ביקש עצה ל"תנופה ועידוד בלימוד החסידות" בישיבה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) יתייעץ במשפיעי חב"ד באה"ק.

[2] במכתבו כתב: "התלמידים השלוחים דכפר-חב"ד שיחיו רוצים לנסוע
לחג הפסח לכ"ק אד"ש".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

2) **ימסור להם בשמי שאלה מביניהם שיפעלו בהשיבה במגדל-העמק כדבעי למהווי – יקבלו מכתב אישור על זה מהנהלתה, יבואו לכאן מלפני י"א ניסן עד אחרי ש"ק מברכים אייר על מנת לחזור להשיבה תיכף ומיד לאחרי זה, ולפעול בה ביתר עז.**

3) 90% מההוצאות נסיעתם – ע"י המזכירות דכאן.

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

4) פנ"נ. המצו"ב לצדקה באה"ק ת"ו.

עב

[שבט, תשל"ח]

מענה לר' יעקב יהודה העכט על מכתבו – בקשר לכנס התעוררות למדריכי השיעורים מדי יום רביעי בבתי הספר הכלליים במסגרת "שיעורי לימוד הדת" – בו כתב שברצונו לדבר ע"ד שתי נקודות: (א) יוקר הענין; (ב) שהענין יקר אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א (אגרות-קודש חל"ג ע' קמו-קמו). שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 386:

[1] על הנקודה הא', כתב:

עפ"י תוכן המצו"ב המכתב ללונדון.

[2] על הנקודה הב', כתב:

הרי זה מפורסם ולהוסיף שהשנה מעוברת לסיום מחזור התעוררות לשלימות בכל הנ"ל.

עג

[שבט, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב – בהמשך להמענות שקיבל בקשר לפס"ד מאת הרב מנחם נחום ארי' ליב מוויטעבסק הנדפסים בקובץ "יגדיל תורה" (ראה לעיל מענה נב): "חפשנו בכו"כ סוגי ספרים – כולל אהלי שם ואנציקלופדי הרוסית (אהלי שם כולל רבנים מתקופה מאוחרת יותר), ולע"ע לא מצאנו שמו נזכר בשום מקור אחר. . האם

להמשיך לחפש אודותיו בספרים – לפני ההו"ל דיגדיל תורה חובי אד"ר" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" עי' צד):

לא לעכב [ההו"ל דיגדיל תורה חובי אד"ר]. **באם ימצאו עוד ידפיסו בקובצים הבע"ל.**

ישאלו "איווא"?

עד

[אדר"ח אד"ר, תשל"ח]

מענה למרת מרים פאפאק על הודעתה ע"ד המשתתפות בכינוס החורף של "נשי ובנות חב"ד" המתקיימת בס. לואיס מיזורי –

נדפס באגרות-קודש חל"ג עי' קמח.

עה

[ה' אד"ר, תשל"ח]

מענה לאי מאנ"ש (אגרות-קודש חל"ג עי' קנא. והעתקה):

אך זה עתה (יום א' פ' תצוה בקר) קבלתי מכתבו ממוצש"ק כ"ז שבט, תשל"ח ובקשתי לתלפנו תיכף (לאפוקי מחשדא וצער):

(א) המכתב שמזכיר מאחרי י"ש – לא קבלתי עד עתה

(ב) מז"ט על קשה"ת מנכדתו תחי' ויהי רצון שיקוימו כל הברכות שברכום

(ג) כמדומה לי שאנ"ש שי' כותבים הטופס והנוסח ד"ראשי פרקים" דאדנ"ע (יש פאטאסטאט מכמה מספרי קהת – מהן בבטאון חב"ד N17)

(ד) שורה הראשונה היא שם בגוף כתי"ק דצ"צ ושם "רצון מה' הטוב"

(ה) בחירת שם לנולד ראה שער הגלגולים הקדמה כ"ג ש"הקב"ה משים בפיו (דאביו ואמו) השם ההוא המוכרח אל הנשמה ההיא", "והשם הזה נרשם למעלה בכסה"כ"

(ו) ועיקר ג"כ – ת"ח ת"ח על הר"ד מכבוד קדושת מו"ח אדמו"ר

עו

[ח' אד"ר, תשל"ח]

ממענה לא' מאנ"ש שכתב דו"ח ע"ד פעילותו בהמבצעים ובפרט במבצע נש"ק (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 2 ע' 7. אגרות-קודש חל"ג ע' קנה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "בענין המבצעים", וכתב:

ת"ח על הדו"ח (וכמובן אפשר לעשות כהנה וכהנה (ראה סנה' כא, א))
(1)

עז

[ט' אד"ר, תשל"ח]

מענה לר' משה פנחס הכהן כ"ץ (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 2 ע' 6. אגרות-קודש חל"ג ע' קנה-קנו):

[1] במכתבו כתב:

"הנה על ש"ק הבע"ל פ' תצוה סדרתי בעזה"י לעשות סיום על מס' יבמות (מהדף יומי שהנני מגיד שיעור בעזה"י בכל לילה בביהמ"ד קהל חסידים 1612 קעראל סטריט בשכונת קראון היטס).

והנני מבקש ברכה מכ"ק אד"ש שיהי ברוב עם ובהצלחה, ויתרבו המשתתפים בהשיעור הנ"ל וכן בהשיעור שהנני לומד בכל יום ויום מימות החול בביהכנ"ס רעים אהובים – שכונת קראון היטס – בשעה 6 בקר. הנני לומד עתה מס' סנהדרין.

דכירנא כשזכיתי ליכנס לכ"ק אד"ש לפני כמה שנים עם כבוד חותני היקר הו"ח אי"א וכו' מוה"ר דוד הלוי ע"ה [שטאקהאמער], התאונן חותני ע"ה כי לומד יבמות א שווערע מסכת.

הואיל כ"ק אד"ש לאמר לו, יבמות איז א חסידישע מסכת, אדמו"ר הצ"צ כותב (בתחלת פירושו על יבמות) כי חמש עשרה (נשים) הוא ר"ת שם י"ה, ובסוף המס' מובא (ברש"י) מתקבצים ת"ח מכל סביביו עם שאר העם...

ליקוט מענות קודש - ה'תשל"ח-ה'תשל"ט

וזהו הטעם שהנני מסדר הסיום של מסי' הנ"ל הגם שלא סדרתי סיומים על מסכתים שלמדנו בהשיעור דף יומי הקודמים, מטעמים שונים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(1) ונכון וטוב וכו'

(2) **ההסברה צ"ל על** [שלא סדרתי סיומים על מסכתים שלמדנו בהשיעור דף יומי הקודמים] **(באם ישנה)**

[2] במכתבו כתב :

"מוסג"פ שיק ע"ס \$54 למגבית המעמד מהמלוה מלכה פ' ויצא דהאי שתא מהרב רש"א קזרנבסקי שי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל קטע זה, וכתב :

(3) קבלה

אזכיר עה"צ

עח

[ועש"ק תצוה, יו"ד אד"ר, תשל"ח]

מענה בקשר לכלה וחמותה ששמותיהן שווין—

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קננ.

עט

[מוצש"ק תצוה, י"א אד"ר, תשל"ח]

מענה לא' שכתב ע"ד רצונו להעתיק ממקום מגוריו עתה לאה"ק—

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קננ.

פ

[י"ג אד"ר, תשל"ח]

מענה לא' שהסתפק אם להמשיך במשרתו—

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קנט.

פא

[ט"ו אד"ר, תשל"ח]

מענה בקשר לשידוך שאם החתן יש לה כמה שמות ושמה הרגיל כשם
הכלה –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קסה.

פב

[י"ז אד"ר, תשל"ח]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב: "רמ"מ שי' פוטערפאס מסר לי שלפני
שנים אמר לו כ"ק אדמו"ר שליט"א בעניני המילה ברוסי'. אתמול
כשנסע באווירון בדרכו לאה"ק פגש את ד"ר משה רוטשילד שי' מבני-
ברק. . ד"ר רוטשילד סיפר לרממ"פ שבחודש אלול כתב אל כ"ק אדמו"ר
שליט"א בדבר נכונותו לנסוע לרוסי' או לבוקרשט – יש לו דרכון שוויצרי
– וללמד שם רופאים יהודים או סתם יהודים את מלאכת המילה, אבל
עדיין לא קיבל מענה. הוא אינו יודע אם הכוונה בזה היא שכ"ק אד"ש
אינו רוצה שיסע לשם, או אולי שמכתבו לא נתקבל" (אגרות-קודש חל"ג
ע' קסה. ס' יימי תמימים" ח"ז ע' 228. ס' "נלכה באורחותיו" ע' 217):

על מה שכתב: "שבחודש אלול כתב אל כ"ק אדמו"ר שליט"א, כתב:

(1) לא הגיעני ע"ע.

על מה שכתב: "בדבר נכונותו לנסוע לרוסי' או לבוקרשט", כתב:

**(2) אין כאן ידיעות מספיקות עד"ז שם – ויברר (אולי) אצל הרב ראזין
שי', או השו"ב דאה"ק (מת"א) שהיו שם.**

על מה שכתב: "וללמד שם רופאים יהודים או סתם יהודים את מלאכת
המילה", כתב:

**איך? והרי כל הבאים שם במגע עם תיירים מחוץ למדינה נחשד עליו
וכו'.**

**הדרך (היחידה?) – באם רוצה – שיפנה באופן רשמי להקהילה
במוסקבא ויציע הנ"ל.**

– מטעם המובן – אין כדאי שיזכיר שם ליובאוויטש.

פג

[לפני י"ט אד"ר, תשל"ח]

מענה על פתק שכתב המזכיר הרי"ב הלוי קליין, בו כתב עבור אי התמימים: "מתכוון אי"ה לנסוע ביום ראשון י"ט אד"ר הבעל"ט לארה"ק לחתונת בן דודו שי ברשות הנהלת הישיבה. לברכה" (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 5 ע' 12):

המצו"ב לצדקה שם**פד**

[י"ט אד"ר, תשל"ח]

מענה לאי מאנ"ש שכתב שסידר סעודת מלוה מלכה בביתו עבור בוגרי ישיבת תו"ת דשנת תשכ"ו, והחליט לערוך סעודת מלוה מלכה נוספת עבור אלו שלא הספיקו לבוא –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קסט.

פה

[אד"ר, תשל"ח]

מענה על פתק שכתב אי המזכירים בו כתב ע"ד חתן וכלה מסויימים: "קבעו זמן חתונתם. . לר"ח אדר שני בלונדון. ושאלתו איפה לעשות העלי לתורה בירושתי"ו או בלונדון" –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קפא.

פו

[אד"ר, תשל"ח]

מענה לזוג שכתבו שיום השנה ה-22 לנישואיהם יחול ביום ב' אד"ש ומבקשים ברכה –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' קפא.

פז

[אד"ר, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 388); (2) לר' צבי מאיר שטיינמנץ על מכתבו בקשר לביקור בחצרות קדשנו של עורך עיתון בהונגרית היו"ל באה"ק (תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו ע' 76-77); (3) להשליח ר' משה יחיאל פעלער על מכתבו והמצורף (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען שי"י):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחדש אד"ר – חדש העיבור המשלים שנה זו וגם – זו שלפני'.

אזכיר עה"צ.

פח

[שלהי אד"ר, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' קפ) [בין השאר: (1) לר' דוד ראסקין בקשר לנרתיק מיוחד בו דוגמא של משלוח מנות שהוכן ע"י צאגו"ח עבור מבצע פורים (תדפיס מספר "ועבדי דוד" – עניני חג הפורים – ע' 29-30); (2) להתי' משה חיים לויין בקשר לחוברת ליקוט שיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א בקשר לחג הפורים ברוסית בעריכה חדשה (תשורה דובאוו י"ט שבט תשע"ב ע' 26); (3) להתי' משה חיים לויין בקשר לחוברת מגילת אסתר בתרגום לרוסית הוצאה שלישית (תשורה דובאוו שם)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בחותם דחדש אד"ר חדש העיבור – המשלים שנה זו וגם – זו שלפני'.

אזכיר עה"צ

פט

[שלהי אד"ר, תשל"ח]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב: "בהמשך להנמצא בדפוס ביאווה"ז לכ"ק אדמו"ר הצי"צ כרך ב', מצורף כאן ד"ה אתא לאהדרא צדיקיא בתיובתא, ואינני יודע לאיזה פרשה לצרף" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' אברהם נחום שי' גראס וזכות הרבים תלוי' בו):

בהוספות לבסוף

צ

[ד' אד"ש, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש דמיניסוטה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת פעלער וזכות הרבים תלוי' בהם):

כמענתי מאז להתיעץ עם הרב שמטוב שי' שעוסק בזה

צא

[ו' אד"ש, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה סח):
 "עוד הננו לשאול מכ"ק אדמו"ר שליט"א, בנוגע למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א אלינו בקשר לשליחות לצפת, וענה כ"ק אדמו"ר שליט"א שנמשיך כאן, האם כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה היא לשלול רק שליחות לצפת, או בכלל, ז.א. שעניינינו הוא להמשיך רק כאן. סיבת כתיבתנו עתה היא כי באות אלינו הצעות שונות, אחת, שכבר כתבנו לכ"ק אדמו"ר שליט"א (מ. .), ואתמול קבלנו עוד הצעה מ. . ארגון. . להתעסק עם הרוסים שם בהנוגע ליהדות. ולזאת הננו בזה לברר כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהנ"ל, לדעת אם עלינו להתחשב עם הצעות הבאות אלינו" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובקו את התיבות: "עלינו להתחשב עם הצעות הבאות", וכתב:

בזו שמשערים שמסוגלים לה.

אזכיר עה"צ

צב

[לפני ח' אד"ש, תשל"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו את רשימת סדרי ה"פגישה" לסטודנטים שתתקיים בש"פ ויקרא ובימים הסמוכים (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 199):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "Conclave", וכתב:

ע"פ רוב מנוצלת לאסיפת . . כומרים

וכו"כ תיבות אחרות ושכבר נשתמשו בהם

צג

[יו"ד אד"ש, תשל"ח]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ שכתב שבני משפחתו מפצירים בו לנסוע לפארטלאנד מיין לרגל חגיגת הבר מצוה של נכדו התי' שלמה דוב יפה שתתקיים בחג הפורים, והוא מהסס כיון שרוצה להיות נוכח בהתועדות חג הפורים, ושואל עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו ע' 77):

והמצו"ב לצדקה שם

**באם אין שם קרן גמ"ח – ליסוד קרן גמ"ח שם בעיר או בביהכ"נ
(וכו"ב)**

אזכיר עה"צ.

צד

[יו"ד אד"ש, תשל"ח]

מענה בקשר לכלה וחמותה ששמותיהן שווין, והכלה הוסיפה שם –

נדפס באגרות-קודש ח"ג ע' קפד.

צה

[י"א אד"ש, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה צא):
 "בהמשך ובקשר למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע להצעות שבאו אלינו, הנה ההצעה שמשערים שמסוגלים לה היא מה שהציע לנו מ. . . תוכן ההצעה היא . . . ובזה הננו לשאול מכ"ק אדמו"ר שליט"א להסכמתו בזה, וכן לברכתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א . . .". למכתבו צירף מכתב בנושא זה (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "הנה ההצעה שמשערים שמסוגלים לה היא מה שהציע לנו מ. . .", וסימן בחץ ובעיגול תיבת "הסכמתו"; וכתב:

להחזיר המצו"ב

אזכיר עה"צ

צו

[י"ב אד"ש, תשל"ח]

מענה לר' משה ניסן ווינער שכתב שפנה למערכת העיתונים "אלגעמיינער זשורנאל" ו"עמפייער פרעסס" שיכתבו ע"ד ספרו "הדרת פנים – זקן", אלא שרוצים הם לכתוב גם ע"ד המחבר ולא רק ע"ד הספר, ושואל אם יש לעמוד על כך שיכתבו רק ע"ד הספר (אגרות-קודש ח"ג ע' קפד. "בית משיח" גליון 1256 ע' 36):

1) מה שיכול אויספירען בהמערכת דב' הנ"ל שלא יכתבו – הרי טוב, ובהשאר יותר, כי נחוץ מאד שידפיסו מאמר.

וכהנ"ל – גם בנוגע ל"המאור" (ולמכ"ע באהקת"ו).

2) כמה כבר נמכרו?

אזכיר על הציון.

צז

[י"ג אד"ש, תענית אסתר, תשל"ח]

מענה לר' שמואל אלעזר היילפרין (תשורה הלפרין כ"ז מנ"א תשע"א ע' 60. אגרות-קודש חל"ג ע' קפה):

[1] על מה שכתב ע"ד בריאות זוגתו, כתב:

ות"ח על הבשו"ט ותהא רפוש"ק.

[2] על מה שכתב ע"ד הו"ל "ספר הצאצאים" – צאצאי אדמו"ר הזקן, כתב:

מכבר אישרתי החומר וכו' ובהוספה – אשר הלואי ויה"ר אשר סו"ס יו"ל בפו"מ ועד מתי (וסברות חדשות ואסיפות וכו' – אין להם סוף) וכו' וכו'.

צח

[סביבות ימי הפורים, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להתי' מנחם מענדל גאלדשטיין בקשר ל"מפת תולדות רבנו הזקן" שמו"ל (ריש קונטרס "מפת תולדות רבנו הזקן")]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לימי הפורים אשר ליהודים היתה אורה גו' ויקר, כן תהי' לנו – וככל הפירושים, אזכיר עה"צ.

צט

[לאחר מוצש"ק צו, ט"ז אד"ש, תשל"ח]

מענה על פתק שכתב א' המזכירים עבור השליח ר' משה יצחק העכט, בו כתב: "משה שי' העכט ביקש להודיע שבהמשך להמדובר בהתועדות דפורים ומוצש"ק סידר באחי תמימים דנוהייבין עבור כל התלמידים שרוצים לבוא שיעורי לימוד, נוסף על הרגילים, ביום א' דהשבוע. בשבוע העבר השתתפו בזה 26 תלמידים" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתב: "משה שי' העכט ביקש להודיע", כתב:

ות"ח ת"ח

[2] על כללות המכתב, כתב:

בטח גם קרן גמ"ח?

ק

[י"ז אד"ש, תשל"ח]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין בקשר לנסיעתו לחצרות קדשנו לרגל יום הבהיר י"א ניסן (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד ע' 17. אגרות-קודש חל"ג ע' קפז):

הרי בימי חה"פ – ביכולתו לעשות בעירו גדולות ונצורות – ואיך יברח משם וכו'!!!

קא

[ח"י אד"ש, תשל"ח]

מענה לקבוצה מאנ"ש בכפר חב"ד שכתבו ע"ד רצונם להתיישב בהתנחלות באיזור יהודה ושומרון (תשורה טורנהיים י"ג תמוז תשס"ב ע' 49. אגרות-קודש חל"ג ע' קפט):

הרי כל או"א מהם "מגויס לצבאות הוי"ו" במקומו עתה – להפיץ תומ"צ הוי' במקומו ובמוסדותיו ובסביבתו, ועי"ז מגין גם על כל הארץ וגבולותי' – ואם רצונם להוסיף (וכדאי הוא) – יוסיפו בפעולתם במקומם.

קב

[ח"י אד"ש, תשל"ח]

מענה לר' יוסף יצחק גארדאן (תשורה גארדאן ד' תמוז תשע"ג ע' 22.
אגרות-קודש חל"ג ע' קפט):

**יסוד בתומ"צ – ענין דהשגח"פ דהקב"ה על כאו"א ממש (ובפרט ע"פ
המבואר היטב בדא"ח) – ומהו המקום לדאגות?**

ע"פ תורה צ"ל פעולת האדם (בלי דאגות כלל – כנ"ל) – ובאם ובענין
שספק מהי הפעולה שצ"ל –

מתייעצים בידידים וכו' (באביו, בהמשפיע שי' וכיו"ב). ובאם דעותיהם
שונות – כדעת הרוב.

אזכיר עה"צ.

קג

[אד"ש, תשל"ח]

מענה לר' יעקב יהודה ליב אלטיין (מצילום כתי"ק – תשורה אלטיין כ"ו
אדר תשס"ב ע' 14):

[1] במכתבו כתב: "מצו"ב דמי מעמד לכ"ק אדמו"ר שליט"א עבור חודש
זה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "מעמד"; ובצד הגליון ציין:

V

[2] במכתבו כתב ע"ד משפחה מסויימת שמקרבים ליהדות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ות"ח על הבשו"ט כן יבש"ט גם להבא

קד

[שלהי אד"ש, תשל"ח]

מענה להמניחים על מכתבם – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א שלא להו"ל בהנחה בלתי מוגה את המאמרים: דפורים, מוצאי ש"פ צו, ומוצאי ש"פ שמיני, כי יופיעו בקונטרס בפ"ע מוגהים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א. לאחר שעברו כמה ימים, וטרם יצאו המאמרים מוגהים, שאלו מה עליהם לעשות בקשר לזה (תשורה העכט כ"ט אדר תשס"ב ע' 20):

לברר הכבר גמרו ללמוד מה שהוצא ע"ע – או עכ"פ קרוב לזה

קה

[אדר, תשל"ח]

מענה לאברך שכתב שאביו שוהה בבית הרופאים ומאד לא רגוע (אגרות-קודש חל"ג ע' רו. סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' קמד-קמה. סי' "והאר עינינו בתורתך" ע' רעח):

יביאו לו תניא ויקרא בו מזמן לזמן וכן מזוזה (בדוקה) במעטפה תוך מעטפה אזכיר עה"צ ויב"ט.

קו

[חורף, תשל"ח (1)]

מענה לר' שלום דובער לוין בקשר לתחלת קטלוג הספרים שבספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – סי' "ספריית ליובאוויטש" ע' קמו. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קא. אגרות-קודש חל"ג ע' קמח):

נת' ות"ח.

בטח מתייעץ עם המומחים בזה – נוסף על הראי' (כפשוטה) בהרשימות הנדפסות וכו'

חסרון בולט – מספר הכרכים (באלה שיותר מאחד)

פורמט וכו' 2°, 4°

להחזיר המצו"ב.

קז

[חורף, תשל"ח (2)]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל – בו כתב שיש סיבוך בסימון 2° , 4° , ויש שעברו לסימון הגודל ע"פ סנטימטר, ושאל האם אעפ"כ להמשיך בסימנים אלו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע"קא. אגרות-קודש חל"ג ע' קמח בהערה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "להמשיך בסימנים אלו", וכתב

ובספק לציין שניהם: $2^\circ - 4^\circ$

קח

[שלהי חורף, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לויך שהכניס דוגמא מקטלוג כתבי היד שבספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע"קא. אגרות-קודש חל"ג ע' רז):

לא נסמן נגלה או חסידות (ושל מי), ע' אחדים או "בן מאות ע"י וכיו"ב.

קט

[אביב, תשל"ח]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שכתב: "כידוע לכקאד"ש זה כבר שלשה שנים שאנחנו משיבים על שאלות בנוגע לחגה"פ על הרדיא. לפני שבועות אחדים דבר עמי היו"ר של WEVD, והציע שנשנה הסגנון, והתואר של השידור, ז"א שלא יהי' באופן שהשומעים ישאלו שאלות מפני שזה כבר הי' ואין חידוש בדבר ובאמת זהו רק חזרה על העבר, אלא אפשר באופן של Forum, ברבנים אחדים, לדבר אודות ענינים מיוחדים בנוגע לפסח, וכו', בערך שתי שעות. ובקשתי לשמוע חוות דעתו הקי' של כקאד"ש בהנ"ל, איך ומה לעשות בענין הזה מפני שאינני רוצה לאבד אפשרות לדבר לאלפי ולרבבות מישראל כ"י בענין של שואלין ודורשין בהלכות החג, ואנא לייעצני כקאד"ש בעצתו הקי" (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 3 ע' 6. אגרות-קודש חל"ג ע' ריא):

כמובן נכון במאד [לדבר לאלפי ולרבבות מישראל כ"י בענין של שואלין ודורשין בהלכות החג]

אבל באווארענען שהמדברים ועונים – ידברו כדרוש.

– לפענ"ד הי' צריך לבש"ט גם ע"ד ה"ווארט" – מבלי לחכות לשאלתי.

קי

[אביב, תשל"ח]

מענה לר' יצחק גאנזבורג ששאל אם יכול להציג בבנין "מכון חנה" תערוכה ממוצגי יהדות (בית המקדש וכו') שמציג בכמה מקומות, כדי שתהיי למראה עיני כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת שיבקר שם בליל א' דחג הפסח (אגרות-קודש חל"ג ע' רמ. "בית משיח" גליון 104 ע' 47. יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

תערוכה בשבת?

[אח"כ, בעת ביקור כ"ק אדמו"ר שליט"א ב"מכון חנה" בליל א' דחג הפסח – ביקר כ"ק אדמו"ר שליט"א גם בדירת הנ"ל (השוכנת בבנין), ושאל: היכן התערוכה? כשענה הנ"ל שע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א לא סידר את התערוכה – אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א: מען וויל דאך (פארט) זעהן!]

קיא

[אביב, תשל"ח]

מענה להתי' שלמה זלמן לנדא שהכניס 15 קנקני יין מהודר – שהוכנו ע"י אביו הרב משה יהודה ליב לנדא (לבקשת המזכיר הרי"ל גראנער) עבור כ"ק אדמו"ר שליט"א (אגרות-קודש חל"ג ע' רמו. סי' "מקדש מלך" ח"א ע' 43. תשורה שפירא י"א אייר תש"ס ע' 67-68):

נת' ות"ח ת"ח כי כוונתם רצוי' וביותר וכו' –

ע"פ הודעתי (ובפרהסיא וכו') מכבד שע"פ מחז"ל שלא לבייש את מי שאין לו וכו' בקשתי שלא להביא כו' כל הענינים שצ"ל הפרשת תרו"מ כו' וכן כשרות (השגחה וכו') בכלל שזה שייך גם בחו"ל – גם בנד"ז כן הוא. ואתם הסליחה.

קיב

[תחלת ניסן, תשל"ח]

מענה למערכת "יגדיל תורה" היו"ל ע"י כולל אברכים שע"י בית הכנסת "צמח צדק" בירושלים עיה"ק – שביקשו אשר יואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א להגיי את שיחתו הקדושה (יום ב' דחג השבועות תשכ"ג) בענין "יום טבוח", אותה רוצים להדפיס כהקדמה לגליון הששי היו"ל בקשר עם חודש ניסן (אגרות-קודש חל"ג ע' רו. "התקשרות" גליון מה ע' 13) :

כפשוט אין הזמן גרמא להנ"ל

ואו שיחליפוה בשיחה מוגהת

יקדימו המכתב דכ"ט אד"ש

יוציאו לאור בלא הקדמה מדילי

או שיעכבו עד לאחרי חג הפסח שיהי' זמן להגהה

קיג

[תחלת ניסן, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להתי' יצחק מאיר הכהן סוסובר בקשר לחוברת הלכות חג הפסח ברוסית (ס' "מקדש מלך" ח"ב ע' 266-267. אגרות-קודש חל"ג ע' רח-רט. וראה לקמן מענה קטו)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחדש הגאולה בגו"ר ובסמיכות לחה"פ

זמן חרותנו.

אזכיר עה"צ.

קיד

[ב' ניסן, תשל"ח]

מענה לאי מאנ"ש (מצילום כתי"ק – "תחינו" גליון 4 ע' 6. אגרות-קודש חל"ג ע' קע. והעתקת המזכיר, באדיבות הנמען שי):

[1] במכתבו כתב: "כהתחלה להמשרה החדשה שלנו ב... הנני מתכוון לארגן Model Seder עבור המשפחות הרוסים וכו' דשם, ביום א' ט' ניסן הבעל"ט, ללמד המעשה אשר יעשון וכו'. ואמנם, המקום שבידנו להשיג עבור זה, הוא: בית הכנסת... Conservative, ולכן הנני לשאול מכ"ק אדמו"ר שליט"א האם נכון לעשותו שם. והנני בזה לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בהתחלתנו במשרה זו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתב: "הוא: בית הכנסת כו", וכתב:

שאלה לרב מורה הוראה בפועל

[2] במכתבו כתב: "אגב, רצוני לדעת את חו"ד הק' האם נכון שאתלמד לנהוג מכונה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "נכון שאתלמד לנהוג מכונה".

קטו

[ג' ניסן, תשל"ח]

מענה להתי' יצחק מאיר הכהן סוסובר שהכניס חוברת הלכות חג הפסח ברוסית (ס' "מקדש מלך" ח"ב ע' 266-267. אגרות-קודש חל"ג ע' רח-רט):

כשמדפיסים כהנ"ל – להוסיף (ברוסית) שישמרן הגליון בכבוד כיון שפסוקים כו'.

בהנדפסים כבר – להוסיף בחותמת גומי.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קיג).

קטז

[גי ניסן, תשל"ח]

מענה לר' זושא ריבקין (אגרות-קודש חלי"ג ע' רז. סי' "מקדש מלך" ח"ג ע' רמב-רמג. שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 400):

[1] למכתבו צירף חתימות כו"כ תושבי אה"ק – שחתמו על המכתב דלהלן:

"ב"ה כפר חב"ד מוצש"ק פרי שמיני מבה"ח ניסן ה'תשל"ח
כ"ק אדמו"ר שליט"א

זכינו ב"ה לראות בגמר בנין ביהכנ"ס "בית מנחם" ע"ש כ"ק אדונינו מורינו ורבינו שליט"א שנבנה ועומד על תלו ברוב פאר והדר, ומצאנו לנכון שהיום המתאים ביותר לחגיגת "חנוכת הבית" הוא יום "הבהיר", יום שלישי שהוכפל בו כי טוב, י"א ניסן ה'תשל"ח.

ולזאת שוטחים אנו בקשתינו, ובזה מבטאים אנו בקשת כל אנ"ש, שכ"ק אדמו"ר שליט"א בעצמו יבוא וישתתף עמנו בחנוכת בית הכנסת "בית מנחם".

כל עם ישראל הצופים זה אלפי שנים לראותו בהתגלותו יחזו בבואו לציון, ויגאלנו קוממיות לארצינו, וכהפס"ד המובא בפ"ק דר"ה (י"א) בניסן נגאלו ובניסן עתידים להגאל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(1) ות"ח כי כוונתם רצוי'. המצו"ב להחותמים שי' – שיתנו (או – תמורתם) לצדקה באה"ק ת"ו.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 600 דולר].

[2] במכתבו שאל – שמכיון שרוצים שענין חנוכת הבית דבית הכנסת "בית מנחם" יהי בפרסום הכי גדול, וכלי התקשורת שובתים עתה, אולי כדאי לדחות את חנוכת הבית עד אחר השביתה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(2) לא לדחות את מועד חנוכת הבית ח"ו.

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(3) אזכיר עה"צ להנ"ל.

קיז

[גי ניסן, תשל"ח]

מענה להורים שכתבו שבנם לומד בישיבת "אהלי תורה" ומבקש לנסוע לאה"ק לחג הפסח, להיות עם סבו ועם שאר בני משפחתו אותם לא ראה זה זמן רב –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' רט.

קיח

[אור ליום הבהיר י"א ניסן, תשל"ח]

מענה לאחת מנשות אני"ש על מכתבה בו בקשות ברכה בקשר ליום הולדתה ביום י"א ניסן (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] על מה שכתבה: "בקשר ליום הולדת שלי, מחר יום ג' יא ניסן" – סימן בעיגול את התיבות "יא ניסן", וכתב:

מנהגי

[2] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ**קיט**

[סביבות יום הבהיר י"א ניסן, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות מיום הבהיר י"א ניסן במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 402. אגרות-קודש חל"ג ע' רלט):

נת' ות"ח. **ודבר בעתו – ב"א ניסן בחדש הגאולה בגו"ר ובסמיכות לחה"פ זמן חרותנו.**

מאה ועשרים

[סביבות יום הבהיר י"א ניסן, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי להמברכים ליום הבהיר י"א ניסן [בין השאר: (1) לעובדי מרכז היהלומים במנהטן על איחוליהם בקשר ליום הבהיר י"א ניסן (שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 402. אגרות-קודש חל"ג ע' (רטל); (2) להרב יצחק דובער אושפאל על איחוליו בקשר ליום הבהיר י"א ניסן (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען שי):

ת"ח על הברכות וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר. חה"פ נו"ש. אזכיר עה"צ.

קכא

[לאחר י"ג ניסן, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם במאמר ד"ה בכל דור ודור שנאמר בהתועדות אור לי"ג ניסן:

"בע' ד: "ובזה מתורץ ג"כ מה שהבריא נק' יש מאין, אף ששרש ענין ההתהוות הוא למעלה מבחי' אין, ובפרט ע"פ מש"כ באגה"ק שהבריא היא ממהותו ועצמותו שאינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו, כי בהבריא גופא יש ב' בחי'. א', חצי העליון שבכתר, עצמותו ומהותו של המאציל ב"ה, שמשם הוא אמיתית ענין ההתהוות. ב', חצי התחתון שבכתר שיש לו שייכות להבריא, ובפרטיות נק' בחי' זו אין (אף שבכללות יותר, בחי' אין קאי על כללות ספי' הכתר, גם חצי העליון)".

אם זה נרשם נכון? דמזה משמע, שמפרש "יש מאין" רק לגבי חצי התחתון שבכתר. ומהו ההמשך להמבואר לפני? דאמיתית ענין האין שלא קדמה לו עילה וסיבה ח"ו, הוא דוקא בחצי העליון שבכתר.

ואולי צ"ל הקטע באופן אחר – כזה: כי בהבריא יש ב' בחי'. א' חצי התחתון שבכתר (שיש לו ערך להבריא) שנק' אין ע"ש שאינו מושג לנבראים, הב' חצי העליון שבכתר, עצמותו ומהותו של המאציל, שמשם הוא אמיתית ענין ההתהוות, והוא נק' אין (לא רק משום שאינו מושג לנבראים, כ"א) משום שאינו בגדר השגה כללי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ריש סה"מ תשל"ח (הוצאת ברוקלין, תשס"ב):

(בריאה יש מ)אין בפרטיות נחלק לשנים: אין ואפס (תו"א קיד, ג) ובאגה"ק כשמפרט הל' "לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש" (קל, רע"ב) – אבל בכמ גם באגה"ק זו עצמה הל' יש מאין ו"בחיצוניות" י"ל הטעם כי [שבכללות יותר, בחי' אין קאי על כללות ספ"י הכתר, גם חצי העליון] ובפנימיות – כי הבריאה בפועל היא ע"י הכלים, המל' ועליהם אין לומר אפס. וכן לאידך אין לומר אינו מושג (בגדר השגה) על [חצי העליון שבכתר, עצמותו ומהותו של המאציל ב"ה] (פ"ט דשהיוה"א) ועפ"ז [יש מאין" רק לגבי חצי התחתון שבכתר]

קכב

[חול המועד פסח, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' רמ. שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 406):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בחה"פ זמן חרותנו, אזכיר עה"צ.

קכג

[ועש"ק אחרי, כ"ח ניסן, תשל"ח]

מענה לכמה מתלמידי ה"קבוצה" החוזרים לאה"ק שכתבו שברצונם לנסוע וללמוד בישיבת תו"ת קרית גת (אגרות-קודש חל"ג ע' רמד. סי' "לשם ולתפארת" ע' 72-73. יומן א' התמימים):

פשוט שמקום לימודם באהקת"ו תלוי בהנהלת תו"ת שבאה"ק.

קכד

[ועש"ק אחרי, כ"ח ניסן, תשל"ח]

מענה לרי' זלמן יהודה דייטש ששאל האם לפתוח רשת תנויות כדי שהוא עצמו ימכור סחורה וירוויח גם את פערי התיווך (סי' "ויהי איש מצליח" ע' 116-117):

באם לא יגרום לקישויים עם הקונים שלהם בסיטונות. אזכיר על הציון.

קכה

[ניסן, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו (להמזכיר הרחמ"א חדקוב) בקשר לקונטרס שו"ת אדמו"ר מהר"ש שהכין (ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א שלא להדפיסם במסגרת קובץ "יגדיל תורה" אלא בפ"ע) – בו כתב: "עדיין לא קבלתי אישור להדפסתה, ומסופקני אולי הי' רצוי שאכינה לדפוס בצורה אחרת מזה שהכנתי" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סו-סז):

כי זהו חידוש גדול וקרוב לומר ש(עכ"פ) חלקם העתק משו"ת הצ"צ, ומחכה אני שאתפנה ואוכל לעיין (כי כנראה מצד הזריזות שלו – מוסר לדפוס כל ענין כמו שהוא).

קכו

[שלהי ניסן, תשל"ח]

מענה לר' משה ניסן ווינער שהכניס העתק מאמר-הערכה שנדפס בבטאון "המאור" (גליון שבט-אדר) ע"ד ספרו "הדרת פנים – זקן" (אגרות-קודש חל"ג ע' רמו. "בית משיח" גליון 1256 ע' 37-36):

לפלא שלא נזכר מספר העמודים – שבנדו"ז גופא "המלצה" היא.

ובטח – באווארענען זה לעתיד.

פרסום באה"ק (ואצל הספרדים שי' וד"ל).

נהוג בכיו"ב – הנחה במחיר לתלמידי ישיבות ולפרסם עד"ז.

מצו"ב השתתפותי בכהנ"ל.

זירוז ההפצה נוגע ביותר – לבטל כו' בימי ספה"ע, וק"ל.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של מאה דולר].

קכז

[שלהי ניסן, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) על דו"ח מכינוס תלמידים השלוחים (אגרות-קודש חל"ג ע' רמז. "התקשרות" גליון תרמב ע' 12. וראה לקמן מענה קלג); (2) להתי' מנחם מענדל גאלדשטיין בקשר ל"מפת תולדות רבנו הזקן" שמו"ל (ריש קונטרס "מפת תולדות רבנו הזקן")]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו – בהמשך ותיכף לחג הפסח זמן חרותינו.

אזכיר עה"צ.

קכח

[לאחר מוצש"ק אחרי, ערי"ח אייר, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ אחרי (מצילום כתי"ק – תשורה העכט י"ט אלול תשי"פ ע' 16):

[1] במכתבם כתבו :

"נתבאר הנפק"מ בין שיטת הגמרא דמצות תוסי' שבת וכו' היא על האדם לשיטת המכילתא שהשבת עצמו "טורף" את הזמן הקרוב אליו –

כאשר האדם לא קיבל עליו תוספת שבת ועתה ביכולתו להדליק נרות שבת (כשלא הדליקם לפני"ז) או לעשות מלאכה אחרת שעל ידה יהי' לו עונג שבת וכו' בשבת –

דלשיטת המכילתא, כיון שזמן זה "נטרף" ע"י השבת, אסור לו להדליק נרות שבת וכו'; משא"כ לשיטת הגמרא (וכן ההלכה) שהמצוה היא על האדם לקבל תוספת שבת, והוא לא קיבל – עליו להדליק נש"ק וכיו"ב.

ולא תפסנו :

בזמן זה הלא הוא יכול לקבל תוספת שבת, ולקיים עי"ז מ"ע מה"ת דקבלת תוספת שבת – ולכאורה אינו מובן מדוע לשיטת הגמ' (וכ"ה ההלכה) אומרים לו להדליק נש"ק וכיו"ב, במקום לומר לו שיקיים עתה מ"ע זו דקבלת תוסי' שבת.

ולכאורה אין לומר שיהי' לו אח"כ (אחרי שידליק כו') זמן להוסיף, שהרי המדובר הוא בזמן כזה שלשיטת המכילתא חלה עליו תוספת שבת, ולכא' הוא רגע כמימרא לפני כניסת השבת ולא לפני? (דאל"ה הי' לה לפרש)?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) על מה שכתבו : "או לעשות מלאכה אחרת שעל ידה יהי' לו עונג שבת וכו' בשבת" – סימן שני קווים תחת תיבת "בשבת".

(ב) על מה שכתבו : "עליו להדליק נש"ק וכיו"ב" – מחק תיבת "עליו", וכתב :

מחויב [להדליק נש"ק וכיו"ב]

(ג) סימן בעיגול את התיבות "ולא תפסנו", וכתב :

כמה מינוטן התעסקו בזה?

(ד) על מה שכתבו : "בזמן זה הלא הוא יכול לקבל תוספת שבת", כתב :

הרי בזה שאינו רוצה לקבל עסקינן

(ה) על מה שכתבו : "ולכאורה אינו מובן מדוע לשיטת הגמ' (וכ"ה ההלכה) אומרים לו להדליק נש"ק וכיו"ב, במקום לומר לו שיקיים ענה מ"ע זו דקבלת תוס' שבת", כתב :

גם לשיטתם – צ"ע מאי עדיף – עונג נמשך דש"ק, או הוספת רגע לרגע זו. וכן י"ל נפק"מ במ"ע מה"ת – החזרת אבדה. ועוד

(ו) על מה שכתבו : "ולכא' הוא רגע כמימרא כו'", כתב :

לכמה מפרשים יש לזה שיעור

[2] במכתבם כתבו :

"לפי מה שנת' דלכאורה (אם לא הי' מפורש בפוסקים להיפך) הי' אפ"ל להגמ' ל"פ על המכילתא, והלי' "שבתות מנין" קאי על החיוב שישנו על האדם, נוסף להתוספת שהשבת "טורף" מצ"ע –

לפי"ז לכאוי' אפ"ל לאידך דהמכילתא ל"פ על הגמרא גם בענין שבת, ובמענה כתי"ק כתב : "שאפ"ל שגם המכילתא ס"ל – דעל האדם להוסיף בעיו"כ ויו"ט", ולא הוזכר שבת".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

מה יוסיף? כיון דנתקדש בלעדו

קכט

[לאחר מוצש"ק אחרי, ער"ח אייר, תשל"ח (1)]

מענה להרב יצחק רייטפארט על שאלתו בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ אחרי :

"לא הבנתי מה שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתועדות דיש תוס' בר"ח מכ"ש מת"ב.

א. דהרי המג"א בסימן תי"ט כי בשם השלי"ה דאין לר"ח תוס'. וכבר דן בזה בס' ארץ צבי בתשובה לאדמו"ר מגור בס' כ"ה-ו באם התפלל ערבית בר"ח מבעוד יום אם להזכיר של ר"ח דאין לר"ח תוס'.

ב. דכל ענין ר"ח הוא ענין הקרבנות ואינו שייך ללילה לפני זה, אלא מהלימוד "מערב עד ערב" דהיום הולך אחר הלילה כמבואר בר"ה כ: ובפרט לר"ל שם, וא"כ אינו שייך לתוס'.

ג. דהלכה רווחת בישראל שכח לומר יעו"י ערבית אין מחזירין שאין מקדשין החודש בלילה, אפילו אחר תקנת הלל, אף שי"ל שהקידוש חל למפרע ואינו חמיר כולי האי שיחזירו אותו. וא"כ מאיזה טעם נאמר ששייך גם לתוס', ובפרט לפי שנתבאר דהענין תוס' הוא שאנו מוסיפים א"כ איך שייך להוסיף, הרי אין מקדשין בלילה (ומה שאין אומרים תחנון בערב שו"יט הוא מדין ערב, דהרי מנהגינו דגם ערב ט"ו בשבט אי"א תחנון)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 290 ע' 20. תשורה וילהלם אדר"ח אדר תשפ"א ע' יב-יג):

[1] על מה שכתב: "דיש תוס' בר"ח מכ"ש מת"ב" – סימן שני קווים תחת התיבות: "מכ"ש מת"ב".

[2] על מה שכתב: "דהרי המג"א בסימן תי"ט כי בשם השלי"ה דאין לר"ח תוס'", כתב:

ברייתא דר"ה ויומא דתוס' הוא בכ"מ שיש שבות (והועתק בשו"ע אדה"ז) ועפ"ז אינו בת"ב ולא בר"ח – ואינו זקוק לראיות ממש"כ (המג"א בסימן תי"ט כי בשם השלי"ה)

משא"כ למ"ד דיש תוס בת"ב (צוין בכללי הצפע"נ – שהזכרתי בהתועדות).

[3] על מה שכתב: "דכל ענין ר"ח הוא ענין הקרבנות" – סימן בעיגול תיבת "הקרבנות", וכתב:

אין שייך לכ"ז – דענינים ביום בניגוד ללילה

[4] על מה שכתב: "דהלכה רווחת בישראל שכח לומר יעו"י ערבית אין מחזירין שאין מקדשין החודש בלילה" – סימן בעיגול את התיבות "שאיין מקדשין", וסימן להמענה לעיל 3.

[4] על מה שכתב: "ומה שאין אומרים תחנון בערב שוי"ט הוא מדין ערב" – סימן בעיגול את התיבות "שאיין אומרים תחנון", וכתב:

אינו שייך בדיוק לכאן – כיון שזהו כמה שעות לפני התוספת – אבל ראוי שלאחר חצות היום (משא"כ – בבוקר) מתחיל הערב והלילה

ולהעיר מפיו בין הערביים

[5] על כללות המכתב, כתב:

לשיטתי – חידוש בר"ח שיש תוס' לאחריו כיון שמקדשין ביום ואין [תוס'] לפניו [כיון] שאין [שמקדשין] בלילה

[6] על כללות המכתב, כתב:

כתבו בנוגע לר"ח – שייך גם בר"ה

– להעיר דכשהחודש שעבר מלא (כחודש ניסן) אין מקדשים החודש בכלל (כחודש אייר) – ר"ה כד, א.

קל

[לאחר מוצש"ק אחרי, ער"ח אייר, תשל"ח (2)]

מענה להרב יצחק רייטפארט על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל על שאלותיו בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ אחרי:

"במענת כ"ק אדמו"ר שליט"א אלי כתב דלהברייתא דר"ה דתוס' הוא בכ"מ שיש שבות אין מקום לתוס' בת"י ובר"ח, והאמור בהתועדות הוא לפי המ"ד דיש תוס' בת"י.

ואינו מובן דלפ"ז איך ס"ל לרש"י ולרמב"ם וצפ"ע"נ דיש תוס' בתענית צבור (ולפי הצפ"ע"נ גם בת"י), והרי אמור בברייתא דכ"מ שיש שבות.

ועכצ"ל דכל מקום שיש שבות הכוונה לרבות דכל דבר שיש לו ענין לעצמו (חדש) (נוסף על עיצומו) יש לו תוס'. והתוס' והרשב"א פירשו שבות הכוונה לרבות שביעית.

ותו י"ל דהברייתא היא אליבא דר' ישמעאל, ואנן פסקינן כר"ע דיליף תוס' משביעית, וק"ו בשבתות ובימים טובים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – שיחות קודש תשל"ח ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 375. תשורה וילהלם אדר"ח אדר תשפ"א ע' יד-טו):

[1] על מה שכתב: "והאמור בההתועדות הוא לפי המ"ד דיש תוס' בת"ב" – מחק את התיבות: "והאמור", "הוא"; וכתב:

[בההתועדות] **אמרתי בפי' שהוא** [לפי המ"ד דיש תוס' בת"ב]

[2] על מה שכתב: "דיש תוס' בתענית צבור (ולפי הצפע"נ גם בת"ב) – מחק את התיבות: "ולפי", "גם"; וכתב:

המקור בהסוגיות שמציין [הצפע"נ] שיש תוס' [בת"ב]

[3] על מה שכתב: "דכל מקום שיש שבות הכוונה לרבות דכל דבר שיש לו ענין לעצמו (חדש) – סימן בעיגול את התיבות: "ענין לעצמו (חדש)", וכתב:

1) אין לזה כל שייכות לל' שבות (ושנלמד מתשבתו שבתכם שבקרא)

2) מודגש בשו"ע אדה"ז פעמיים שההוספה היא "על הקודש" – ומאי קדושה בת"ב ות"צ?

[4] על מה שכתב: "והתוס' והרשב"א פירשו שבות הכוונה לרבות שביעית", כתב:

שנאמר בה תשבות (ושבתה הארץ שבת)

[5] סימן בעיגול את התיבות: "ותו י"ל דהברייתא היא אליבא דר' ישמעאל, ואנן פסקינן כו", וכתב:

עד"ז בב"ח לטאו"ח ר"ס תר"ד.

ולכן ציינתי לשו"ע אדה"ז **שמפורש שהמקור – הברייתא. וכ"מ קצת בב"י (שהוא המ"מ לשו"ע שלו) שמציין ליומא ותו לא (משא"כ בב"ח).**

ראי' גמורה אינה – די"ל דסומך על הזכירו לאח"ז נ"כ הרמב"ם.

קלא

[תחלת אייר, תשל"ח]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" שכתבו: "מצו"ב הפתח דבר לסי' הליקוטים – דא"ח "צמח צדק", אות מ"ם כרך ב'. באחרונה הי' באפשרותנו להשוות ולתקן בכ"מ את המאמרים (במקום שהי' ספק) להכתי"י (ולפעמים הגוכתי"ק) של המאמר. האם כדאי להוסיף בפתח דבר עד"ז? (כפי שהוספנו בהמצו"ב)" (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להזדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 49):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול תיבת "כדאי", וכתב:

ועוד – להוסיף בסוף הס' רשימת התיקונים

[וראה לקמן מענות קעט, קפ].

קלב

[תחלת אייר, תשל"ח]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג בקשר לנסיעתו לז'נבה לגיוס כספים עבור מרכז הישיבות תו"ת (מהעתקה):

ויבשר טוב

קלג

[אדר"ח אייר, תשל"ח]

מענה על דו"ח מכינוס תלמידים השלוחים (אגרות-קודש חל"ג ע' רמז). "התקשרות" גליון תרמב ע' 12. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד":

ויה"ר שיעשו בכהנ"ל בהתאם להמדובר בהתועדות דמוצש"ק אחרי

השלמת ההתועדות דאחש"פ ועד לחותמה – ניעט כו' אַדְנָאווא.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קכז).

קלד

[ר"ח אייר, תשל"ח]

מענה לר' שניאור זלמן אליהו הכהן הענדל בקשר לועד-ההנהלה החדש של בית הספר חב"ד בצפת עיה"ק (אגרות-קודש חל"ג ע' רמז. והעתקת המזכיר):

על התיבות "נבחרו לועד ההנהלה" – כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "נבחרו", וכתב:

ע"י מי? האם זהו בהסכם כולם או ענין של פירוד ח"ו? היש פר"כ? וכו'.

קלה

[סביבות ב' אייר, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' רמח) [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 359); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על ההודעה ע"ד התהלכה לשכונת איסט סייד מנהטן בש"פ קדושים (יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון)]:

נת' ות"ח ת"ח. ודבר בעתו – בסמיכות ליום הולדת כ"ק אדמו"ר (מהר"ש) ת"ת שבת"ת – מלכתחילה אריבער, אזכיר עה"צ.

קלו

[ב' אייר, תשל"ח]

מענה להרב יצחק דובער אושפאל שכתב: "אנא לעורר רחמים שהשי"ת ישמרנו מהמחבלים השודדים. זה לא פעם ראשון, כי בני בליעל משחיתים ומפילים את המצבות מהקדושים אשר מנוחתם כבוד בביה"ח אשר נתייסדה בשנת תרע"ו ע"י זקני חסידי חב"ד בארה"ב בשם חברה "אחוות ישראלי", הנמצא בסטעטאן איילנד. . בשבוע העברה קרה עוד הפעם, ולברכת כ"ק הנני פונה" (אגרות-קודש חל"ג ע' רמח. והעתקה, באדיבות משפחת הנמען):

כדאי לברר מה עשו בשאר הביה"ח שקרה כהנ"ל

ואזכיר על הציון.

קלז

[ג' אייר, תשל"ח]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני על מכתבו בו כתב ע"ד הבעיות במוסדות שבניהולו, וכתב: "כל כך הרבה עבודה משקיעים כאן נוסף לבריאות, חיי משפחה וכו' ור"ל לא זוכים לראות התקדמות. . הנני גופי וכל חלקי נשמתי הם של כ"ק אדמו"ר שליט"א ומבקשו לרחם עלי ועל אחינו בני"י אשר במדינה הזאת להורות לי הדרך מה אעשה כעת להפיץ המעיינות חוצה מבחינת מוסיף והולך ואור?" (אגרות-קודש חל"ג ע' רמט. סי' ישיבה של מעלה" ע' 376. קובץ "צדיק לחיים" ע' 98-99):

לאחרי: (1) שהשקיעו כ"כ הרבה מנשמתם וגופם וכו' וכו' בשני המוסדות,

ועוד ועיקר (2) שהצליחו – באופן למעלה מן הטבע – להציל כו"כ נפשות מצעירי בני"י במדינה הנ"ל ממות רוחני ר"ל לחיים, ולחיי עולם, ועד שכמה מהם נעשו נרות להאיר ולמשפיעים ועוד ידם נטוי'

שואלים מה לעשות?! יעשו התלוי בהם בדרך הטבע והשם יצליח למעלה מדרך הטבע וכדעך עתה.

לעידוד רוחם ולזכות להשתתפות בכהנ"ל – בקשתי לשלוח – חד פעמית – אלף דולר.

אזכיר עה"צ.

קלח

[ד' אייר, תשל"ח]

מענה להשליח ר' נחמן סודאק שכתב ע"ד "כינוס תורה" שנערך במקומו בו אמרו התלמידים פלפולים, וביקש ברכות בכמה ענינים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' רנא.

קלט

[לפני ש"פ קדושים, ו' אייר, תשל"ח]

מענה להרב אליעזר זוסיא פרטיגול האדמו"ר דסקולען שכתב ע"ד "דינר" שעורכים לטובת ה"כולל להוראה מעשית" – שייסד בקראוניהיטס בברכת ועידוד כ"ק אדמו"ר שליט"א, וביקש אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א יעורר ע"ד ה"דינר" בעת ההתועדות לרגל שבת מבה"ח אייר (מצילום כתי"ק – קובץ "היכל הבעש"ט" גליון לה ע' עא-עד. ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 37 (ע' רנב)):

[1] על כללות המכתב, כתב:

המכ' הגיעני לאחרי [שבת מברכים חודש אייר]

אבל, בל"ג, יכריזו בביהמזד עד"ז כו'

– בש"ק שבסמיכות ליום המיועד.

[2] וכתב (להמזכירות):

(1) להודיעו כרשום.

(2) להכריז (בשמי) אחרי תפלת 1) ערבית, 2) דבוקר

קמ

[ט' אייר, תשל"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו ע"ד הצעה שקיבלו מאחד למכור ביטוח ע"מ לתת חלק מהרווחים לצאגו"ח, והני"ל מבקש את רשימת התורמים לצאגו"ח (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם. אגרות-קודש חל"ג ע' רנד):

שייך לעסקנים יר"ש – שיבררו הנוהגים כזה ואיך וכו'

[כמדומה עד"ז ב. U. of O.C. ישראל הצעיר וכו']

קמא

[י"א אייר, תשל"ח]

מענה להנהלת "ועד משמרת סת"ם" (אגרות-קודש חל"ג ע' רנה. ס' "היכל מנחם" ח"ב ע' מ-מא. והעתקה):

ת"ח ת"ח על הבשו"ט מהתיקונים הנ"ל בעניני מזוזות ותפילין,

ויה"ר שיבש"ט בזה גם לעת"ל וזכות הרבים מסייעת וכו'. ועפמש"נ חבר אני לכל אשר יראוך ולשומרי גו' – מצו"ב השתתפות סמלית.

אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף שטר של חמשים דולר].

קמב

[לאחר מוצש"ק אמור, י"ג אייר, תשל"ח]

מענה לר' שרגא פייוויל רימלער על שאלותיו בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ אמור י"ג אייר: "בביאור פרשי" ד"ה ובקצרכם שזכינו מחדש בעת התועדות מוצש"ק פ' אמור פסח שני. " (תשורה רימלער י"ד סיון תשס"ה ע' 32. אגרות-קודש חל"ג ע' רנו-רנז):

[1] במכתבו כתב:

"לכאורה איך מתורץ נתינתם באמצע ע"י הלימוד שכל הנותן לקט וכו'. הרי אותו הלימוד היינו לומדים גם אם היו כתובים לאחרי כל החגים ובדרך "למה נסמכה" ואז הי' מקום לכלול גם פרט ועוללות. ומה מוסיף בזה שבאו באמצע הרגלים.

ואם ללמד לימוד זה לכאורה הי' יותר מתאים לפרשת קרבן עולה – שזה קרוב יותר ל"בתוכו" – או עכ"פ לפרשת בנין המשכן והמקדש, ואדרבה הרי ברגלים העיקר שלמי חגיגה ושלמי שמחה – כי העולה מעה כסף בלבד. ואע"פ שבכללות מובן כי הרגלים הם ענין עלי' לרגל לבית המקדש והקרבת הקרבנות אבל איפוא מודגש ה"בתוכו" בענין הרגלים ובקרבתיהם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "לכאורה איך מתורץ כו", כתב:

מתרץ שלא נשנה בנוגע לכרם – כמדובר בהתועדות

(ב) סימן בעיגול תיבת "עולה", וכתב:

מדובר רק ע"ד קרבן אחד ולא "קרבנותיו"

(ג) סימן בעיגול את התיבות: "יותר מתאים לפרשת קרבן עולה",
"לפרשת בנין המשכן ומקדש"; וכתב:

! ? הרי שם אין מדובר כלל ע"ד קציר ושדה

[2] במכתבו כתב:

"ובביאור זכירת שם בעל המאמר ר' אברדימוס בר' יוסף מפני "ער האט זיך געקאכט אין דעם ענין פון עניי עירך", הרי לכאורה הי' צריך להביא הכתוב בתורה את העני עמך שלומדים מכאן עניי עירך קודמים בגמרא או הכתוב לאחיד לענייך וגוי שמביא הרמב"ם, שלכאורה הי' זה מוכיח עוד יותר על ה"קאך" שלו בענין זה ושאעפ"כ בלקט שכחה ופאה משנה מדותיו הטבעיים, ולמה דוקא הוא מביא כתוב מספר יהושע, הרי לא דמי נביאים למקרא בתורה.

אולי יש לתת טעם שלא נזכר שכחה בכתוב כאן מפני שאין זה תלוי לגמרי בבחירת האדם, ומכיון שבא ללמד כמבואר ברש"י שמוזר מובן עד כמה יש לאדם להשתדל בזה – בבחירתו – לכן לא הזכירו הכתוב. ואעפ"כ רש"י מצרפם ביחד מכיון ששו"ס קיום מצות שכחה ג"כ כאילו בנה בית המקדש וכו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על התיבות: "ער האט זיך געקאכט אין דעם ענין פון", כתב:

חייך קודמין (ב"מ ס"ב א)

(ב) על התיבות: "לכאורה הי' צריך להביא הכתוב בתורה", כתב:

וחי אחיד עמך

(ג) על התיבות "כתוב מספר יהושע", כתב:

כ"א מ[ספר יהושע]

(ד) סימן בעיגול את התיבות "כתוב מספר יהושע", וכתב:

קושיא על הירושלמי^(*) ולא בפרש"י

**והתירוץ בנדו"ד מובן וכמשנ"ת בשייכות עבדך לפאת השדה – שעבד
בה (וכן ביהושע דטורה יותר בעיר)**

ובכ"ז תעזוב – וזה אין ללמוד משלילת מהעני עמד

(*) התירוץ בפשטות דיש דרשות אחרות בב' כתובים הנ"ל

(ה) על התיבות: "כ"א מפני שאין", כתב:

גם לקט כן

קמג

[י"ד אייר, פסח שני, תשל"ח]

מענה לר' צבי הירש חיטריק על מכתבו בקשר לבנין "דזושאיש סענטער" שרוצים למסור אותו אל ה"פעדעריישן", ושאל ע"ד כמה אופני השתדלות ע"מ שימכר למוסד חינוך "אהלי תורה" –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' רנה-רנו.

קמד

[סביבות ל"ג בעומר, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' רנו. שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 361):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לל"ג בעומר, אזכיר עה"צ.

קמה

[ח"י אייר, ל"ג בעומר, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר לעלון החדש ע"ד המבצעים שהו"ל (שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 362. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בל"ג בעומר

אזכיר עה"צ

קמו

[ח"י אייר, ל"ג בעומר, תשל"ח]

מענה להרב בן ציון ליפסקר על מכתבו (אגרות-קודש חל"ג ע' רסט.
"התקשרות" גליון איש ע' 10):

**בכלל – רגיל שיש סכסוכים בין רב וקצת ממנהיגי העיר ובפרט באה"ק
ת"ו ובמילא ידוע האופן איך להתנהג וכו',**

בפרט – יתייעץ בעסקני אנ"ש שי'.

אזכיר עה"צ.

קמוז

[ח"י אייר, ל"ג בעומר, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "לאחרונה נתגלתה לנו בעיי' (מבחינה כספית)
בהמשרה שהוצעה לנו ב . . . – שאודותה כבר כתבנו לכ"ק אדמו"ר
שליט"א. והיא: שהמשכורת אינה לפי הדרוש כלל. מר . . יחי' (הטשרמן)
רצונו לדעת אם הננו מחזיקים המשרה, כי אם לאו, אומר שביכולתו
למצוא מישוהו אחר. ובכן, הננו לשאול את חו"ד הק' של כ"ק אדמו"ר
שליט"א האם כדאי להחזיק המשרה הנ"ל (למרות הבעי' הנ"ל), או
להתעניין בהצעות אחרות" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה
לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "או", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות
"להתעניין בהצעות אחרות", וכתב:

(תלוי) באם ישנן

אזכיר עה"צ

קמח

[מוצש"ק בהר, כ"ף אייר, תשל"ח]

מענה לתלמידה מברזיל שכתבה שלומדת בבית הספר "תלמוד תורה הרצלי" בעיר ריא, ובזמן הקייץ לפני שנה וחצי שהתה במכללה בעיר טערעסאפאליס (בניהולו של ר' חיים הלוי בנימיני), ומאז ברצונה ללמוד שם. ושאלה האם לעבור ללמוד בטעראסאפאליס עתה, או לחכות (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את מה שכתבה (בתרגום מאנגלית):
 "טעראסאפאליס", "מאז יש בי הרצון ללמוד כאן", "לעזוב את בית הספר שלי בריא עכשיו ביולי"; וכתב:

ותלמוד בטערעסאפאליס כפשוט, והשם יצליחה ויברכה ותבש"ט.

אזכיר עה"צ.

קמט

[כ"ג אייר, תשל"ח]

מענה לר' משה ניסן ווינער על דו"ח שכתב בצירוף הסכמות, מילואים, והשמטות – שבאו אליו לאחר ההדפסה הראשונה של ספרו "הדרת פנים – זקן" (אגרות-קודש חל"ג ע' ערב. "בית משיח" גליון 1256 ע' 37):

(1) כהנ"ל נת' ות"ח ת"ח.

(2) ימשיך וידפיס בפועל ממש המהדורה בתרא, ויסיח דעת לגמרי מהמבלבלים ומהבילבולים, וזכות הרבים מסייעת. וה' יצליחו ויבשר טוב.

אזכיר על הציון.

קנ

[כ"ג אייר, תשל"ח]

מענה לאי מאני"ש שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה קמז):
 "שאלנו את כ"ק אדמו"ר שליט"א האם להחזיק המשרה שהוצעה לנו ב
 . (למרות בעי" הכספית) או להתעניין בהצעות אחרות. וענה כ"ק
 אדמו"ר שליט"א שזה תלוי באם ישן . . .". במכתבו כתב ע"ד הצעת
 משרת מלמדות שקיבל, וכתב: "והננו לבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א
 לחו"ד הק' האם לקבל משרת מלמדות הנ"ל ב . . . ולהתחשב עם
 האפשרויות של אחר הצהריים" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה
 לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ ובעיגול תיבת
 "לקבל"; סימן בחץ ובעיגול תיבת "להתחשב"; וכתב:

אזכיר עה"צ

קנא

[ועש"ק בחוקותי, כ"ו אייר, תשל"ח]

מענה להתי מיכאל אהרן זליגסון (אגרות-קודש חל"ג ע' רעג. יומן הנמען
 שי'): :

[1] במכתבו כתב שביקר בבית כנסת בשכונת קראונהייטס וחזר בפני
 הקהל על שיחה (ש"פ קדושים בדרי"ח אייר תשל"ו), ובהשיחה מבואר
 מאמר רז"ל עה"פ ושכנתי בתוכם – בתוכו לא נאמר אלא בתוכם בתוך
 כאו"א. ושאל אי' המתפללים איפוא נמצא מרז"ל זה, וענה שלע"ע ידוע
 מקורו בשלי"ה. ושאל הנ"ל, דא"כ מדוע מתארים זה בשם "רז"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כי חייב אדם לומר בלשון רבו – אדה"ז לקו"ת ר"פ נשא ובכ"מ (1)

[2] במכתבו שאל בהמדובר בשיחת מוצאי ש"פ אמור, שבבית המקדש
 השלישי כשיהי' מוכן ובנוי תהי' התחלת העבודה מתרומת הדשן. ושאל,
 דהרי תרומת הדשן ענינה היא להרים את הדשן מהקרבנות, והרי המזבח
 הוא חדש שלא נקטר עליו שום קרבן לפני זה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

הרי הוספתי דהקרבנות שמיכאל מקריב מנשמותיהן כו' (מדרש – הובא בט"ז או"ח סי' ק"ד). כן – סידור המערכות ג"כ לפני עלות השחר (תמיד פ"ב) (2)

[3] למכתבו צירף מה שכתב בעיתון שבוע זו, ע"ד מנהג הזכרת שם האם בתפלה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א

למ"ש [שבוע זו] ראה ג"כ זח"א נ"ד, א ובניצוצי זהר שם (3)
[וראה לקמן מענה קסב].

קנב

[ועש"ק בחוקותי, כ"ו אייר, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח המשתתפים בתהלוכה לקווינס בש"פ בהר (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו

עשק"מ ירחי תליתאי

אזכיר עה"צ.

קנג

[לאחר מוצש"ק בחוקותי, כ"ז אייר, תשל"ח]

ממענה להמניחים על שאלותיהם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ בחוקותי (מצילום כתי"ק – תשורה פולטורק ג' כסלו תשס"ה ע' 26) :

[1] במכתבם כתבו : "בפרש"י ערכין שם "שבר שאינו אלא למשא". איך מתאים פירוש זה עם מה שנתבאר ד"שבר" היינו שביחס למה שהי' לפני' הוא כשבר כלי לגבי כלי שלם – והרי כתב רש"י "שאינו אלא למשא". אולי אפ"ל שהוספה זו (שאינו אלא למשא) אינה מוכרחת מפירוש תיבת

"פחא" גופא, ולכן, כיון שכאן לא הביא רש"י פירוש זה אלא כתב סתם "פחא" – הרי הכוונה היא רק ל"שבר" (משא"כ בש"ס – שאינו ע"ד הפשט). האם נכון?!"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) על מה שכתבו "בפרש"י שם כו", כתב :

אדרבא [שם] צע"ג – שה"ז היפך המציאות. וגם ע"פ הלכה אע"פ שנטהר מטומאתו כיון שאין זה מעין מלאכתו הקודמת, אבל מכאן ולהבא כשמתקנו למלאכה אחרת – ה"ז כלי

(ב) סימן בעיגול את התיבות "כאן לא הביא רש"י פירוש".

(ג) סימן קו תחת התיבות "שאינו ע"ד הפשט".

[2] במכתבם כתבו: "עדיין לא נתבאר מדוע מביא רש"י הגירסא ד"סימנא טבא בביתא".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "עדיין לא נתבאר מדוע", וסימן בחץ את המשך הדברים ; וכתב :

[מביא רש"י הגירסא ד]גם ["סימנא טבא בביתא"] **כיון דסו"ס גם שבר מביא תועלת – ומתרץ דפעולתה סימנא טבא בביתא ע"ד שנלמד כבר ברבקה – דצדקה בביתא שממשיכה ברכה**

[3] במכתבם כתבו: "בפרקי אבות לא נתבאר מדוע מובאות הדוגמאות לענין זה (דאהבה התלוי ושאינה תלוי בדבר) דוקא מאמנון ותמר ומדוד ויהונתן".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) על התיבות: "אמנון ותמר", כתב :

דאפילו [אמנון ותמר] דהוא אמר ויהי (שבת קנב, א הובא בתניא) והם אח ואחות – חשיב תלוי בדבר

ומזה לימוד בנוגע לאהמ"ס וכו'

(ב) על התיבות: "דוד ויהונתן", כתב :

דאפילו [דוד ויהונתן] דדוד ביקש שיצילו ויהונתן שיהי' משנהו חשוב אינה תלוי'

קנד

[אייר, תשל"ח]

מענה לקבוצה מאנ"ש הלומדים בבית הכנסת "צמח צדק" בירושלים העתיקה, שכתבו: "מבקשים אנו חוו"ד כ"ק אד"ש בענין לימודינו בבית הכנסת צ"צ בעיר העתיקה, שלומדים שעה לערך, וסביב השעה מתבזבז עוד כשעה כדי להגיע לבית הכנסת, וגם כרוך בהוצאות על חשבון כולל חב"ד. האם אפשר להעביר מקום הלימוד לבית הכנסת בשכונת פאג"י "בית חנה", הסגור כל השבוע, ולהיפך בצמח צדק ב"ה לומדים כל היום, וביחוד עתה אחרי שנוסדה ישיבה ע"י השלוחים שיחיו, ועוד שכאן במשך כל השנים לא התוסף אף משתתף, ושם תקותינו שיתוספו משתתפים בשיעור ויהפך המקום לתורה ולתפלה" (מצילום כתי"ק - "בית משיח" גליון 1079 ע' 14. אגרות-קודש חל"ג ע' עדר):

עתה בפרט צ"ל הוספה בכה"ע המחזקים ומפרסמים חזקת בני"ו בירות"ו (שעיקרה - העתיקה דוקא) - ודלא כהתועים ומטעים אחרים ג"כ - להיפך

– ועפ"ז פשוט שעליהם להוסיף [לימודינו . . שעה לערך] כו"כ

קנה

[אייר, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו (להמזכיר הרחמ"א חדקוב) בו כתב: "זה למעלה מחודש שאני מחכה לאישור על הדפסת החוברת של חודש ניסן. גם הכנסתי בשבוע העבר חוברת לחודש אייר, וגם ע"ז עדיין לא קבלתי אישור. כיון שלא ידועה לי הסיבה לזה, איני יודע אם עלי להתחיל להכין עתה, חוברת לחודש סיון – באותה צורה שהייתי רגיל להכין עד עתה?" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' טו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות: "להתחיל להכין עתה, חוברת לחודש סיון", וכתב:

כפשוט.

קנו

[אייר, תשל"ח]

ממענה למרת רבקה פלס (תשורה פלס ט' תמוז תשי"פ ע' 42-43):

[1] במכתבה כתבה ע"ד בעלה ר' טובי, שדואג על כך שלא קיבל מענה על כמה ממכתביו, ורוצה לנסוע לחצרות קדשנו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

1. אין צריך כלל לנסוע בשביל זה (ובמילא חל איסור דיציאה מאה"ק לחו"ל).

2. בנוגע להת"ת שבלוד – ימשיך כמו ע"ע. וכשיגייס עוד כספים יוסיף כפי האפשרי. [.]

4. הוא עושה מה שצריך.

[2] במכתבה שאלה ע"ד קניית רכב.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מפני התאונות דרכים ר"ל – לדחות זה לזמן כשיתמעטו עכ"פ במקצת

קנז

[ימי הספירה, תשל"ח]

מענה לא' שכתב שמתעתד לעזוב את קראונהייטס ולעבור לשכור דירה בירושלים עיה"ק, בכדי שיוכל לבקר את אחותו ולהרחיב את עסקיו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' 79ג.

קנח

[ער"ח סיון, תשל"ח]

מענה לר' טובי בלוי על מכתבו בקשר לפיצוץ בקו 12 בירושלים עיה"ק בו נהרגו שתי בנות מבית ספר תיכון "בית חנה" (אגרות-קודש חל"ג ע' שיד. תשורה שפירא י"א אייר תשי"ס ע' 68. והעתקה):

הדלקת נרות ש"ק ויו"ט. צדקה פושקע בבית כל אחת ואחת. מה טוב – תהילים סידור וצדקה פושקע באוטובוסים. שלום וקירוב הלבבות (גם בין חברי ההנהלה שי').

קנט

[ר"ח סיון, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' רצ). שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 364 :

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בר"ח ירחאי תליתאי, אזכיר עה"צ.

קס

[תחלת סיון, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' רצ) [בין השאר : (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 364) ; (2) לרי אלטער לוי רייטער על מכתבו (מהעתקה, באדיבות התי' מנחם מענדל שי' הכהן העכט. וראה לקמן מענה קסא)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לחה"ש זמן מתן תורה.

אזכיר עה"צ

קסא

[תחלת סיון, תשל"ח]

מענה לרי' אלטער לוי רייטער על מכתבו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות התי' מנחם מענדל שי' הכהן העכט וזכות הרבים תלוי' בו) :

כולם נחוצים וכו'

כולל שירשמו הילדים-ות במחנה קייץ כשרים.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קס).

קסב

[ב' סיון, תשל"ח]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון (אגרות-קודש חל"ג ע' עדר. יומן הנמען ש"י):

[1] במכתבו שאל – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה קנא) – האם מתאים לומר הביאור (בזה שאדמו"ר הזקן כותב "רז"ל" על מש"כ בשל"ה) ע"פ מש"כ בהלכות תלמוד תורה פ"ב ה"א שגם "פירושי ההגדות נכללים בשליש משנה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ובפרט שבכו"כ מקומות הובא [השל"ה] לפס"ד (והמג"א מתחיל בו) ועפמ"ש [הל' ת"ת] דבריו בתוקף דדבר משנה.

[2] במכתבו כתב, שע"פ המענה שקיבל הבין: (א) שתרומת הדשן שבו תותחל העבודה בבית המקדש תהיי מקרבנות אלו; (ב) שהנאמר בהשיחה: "עכ"פ פון די קרבנות וואס אליהו הנביא ברענגט", הכוונה אל הקרבנות דמלאך מיכאל.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

קרוב לודאי שבס' רמ"ע מפאנו (עשרה מאמרות?) שאל' מקריב ב' תמידים בכל יום. ואין הזמ"ג לחפש ולכן ציינתי למיכאל ולהט"ז.

[3] במכתבו שאל – בהנסמן בהמענה שקיבל לזח"א נ"ד, א וניצוצי זהר שם; וכתב שראה בזח"א פ"ד, א ושם מציין להגמרא וכו', ושאל האם הכוונה לזה.

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את האות נ, וכתב:

פ"ד]

קסג

[ב' סיון, תשל"ח]

מענה לאחת ממקורבות חב"ד דצרפת (אגרות-קודש חל"ג ע' רצא. והעתקה, באדיבות ר' לוי שיי גאלדשטיין):

תתבונן מזמן לזמן (1) במש"כ בתניא רפמ"א דהנה ה' ניצב עליו, (2) בהשגח"פ ממש מהשם על כאו"א שמה מסקנא מידיית: (1) שאין מקום לפחד ולמח' מבלבלות כיון שהשם בצדה "ע"י ימינד", (2) שבודאי תצליח בתומ"צ באם תרצה.

ותמשיך ב"האדרת והאמונה" כמו ע"ע.

אזכיר עה"צ.

קסד

[לאחר יום ב' דחג השבועות, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בהמדובר בהתועדות יום ב' דחג השבועות:

"בשיחת יום ב' דחגה"ש נתבאר הקשר דמבצע "אהבת ישראל" לחגה"ש – גם ע"פ מה שמבאר אדה"ז בתו"א (צח, ד) ד"כפה עליהם הר כגיגית" קאי על המשכת אהבה העליונה שנק' הר. ובענין זה הובא מה שביו"ט שחל בשבת אומרים "באהבה (מקרא קודש)".

לכאורה אי"מ ההמשך, שהרי מבאר הלבוש (ר"ס תפז) שמה שאומרים "באהבה" הוא "משום שמקרא קודש דשבת קבלו עליהם ישראל באהבה במרה קודם שבאו לסיני ולא כפה עליהם הר כגיגית, אבל שאר המצוות קבלו עליהם בסיני וכפה עליהם הקב"ה הר כגיגית, לכך אין אומרים על פרטי המצוות באהבה אע"פ שעל הכלל אומרים באהבה שאומרים באהבה מועדים לשמחה על הפרט אין אומרים אותו וצ"ע. [ואפשר לי לומר טעם נכון דוודאי כלל התורה סתמא קבלו באהבה ותדע שהרי הכינו עצמם בשלשת הימים כמו שצוה להם משה בלא שום כפי' אלא שאח"כ בשמעם ריבוי המצוות ופרטיותם נזדעזעו שמא לא יוכלו לקיימם והוצרכו כפיית הר כגיגית, לכך אומרים על הכלל באהבה ולא על הפרט]."

אולי הכוונה היא לא בהמשך למה שנת' מאדה"ז דכפיית ההר היא המשכת אהבה, אלא עוד קשר "דודאי כלל התורה סתמא קבלו באהבה" (והכוונה ל"באהבה" שאומרים ביו"ט שחל בחול). האם נכון?."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה יוניק ג' סיון תש"ס ע' 31):

[1] על כללות הענין, כתב:

הלימוד והראי' לא מזה [כפה עליהם], **כ"א מזה** דהוכרחה [אהבה עליונה] (**ועד כ"כ – שאפילו כפו ע"י**), **ופשוט**.

[2] על מה שכתבו "שמה שאומרים "באהבה" הוא כו"ו" – מחק תיבת "הוא", וכתב:

[שמה שאומרים "באהבה"] **דוקא בשבת – כי פי' אהבת בני"י (מצ"ע)**

וסימן קו תחת תיבת "ישראל" ("קבלו עליהם ישראל באהבה").

קסה

[לאחר יום ב' דחג השבועות, תשל"ח]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב – בקשר לשיחת יום ב' דחג השבועות: "להמדובר בענין ניתוח ביום ועש"ק או אפי' ביום ה' – אם להעיר משו"ע יו"ד סרס"ב בט"ז סק"ג: דאין מלין אותו ביום ה' לפי שביום הג' יש צער לנימול ואין לגרום צער ביום השבת, ולפ"ז נראה כ"ש שאין למולו ביום ו' דאיכא צער טפי. והאריך בזה בברכי יוסף שם, וגם בסי' רס"ו. ובסו"ס רס"ו בש"ך ס"ק יח ד"ה כתוב בספר ב"ה, חולק עליו רק מטעם אשר – מילה היא מצוה. ומביא גם הטעם שלא יבוא לידי סכנה" (מצילום כתי"ק – תשורה כהן י"ב סיון תשס"ד ע' 17):

כמדומה שהזכרתי פעם עד"ז

– אבל יש להזכיר רק בהערה למטה

שבאם לאו המבקשים תואנה וכו' – יתעסקו בהוכחה משם להיפך ממש שהרי בפשטות מלין בכ"מ בתוך ג"י. וכמדומה גם במילה שלא בזמנה וכו'

[מבלי הדגשה – שגם בשלא בזמנה מצוה להקדים וכו'.

וכמו שנוהגים בנוגע לפקו"נ דאה"ק ונסק

ואנ"ש ש"י תומ"י מתבלבלים וכו'.

קסו

[לאחר חג השבועות, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 367):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בהמשך ותשלומים דחה"ש זמן מ"ת, אזכיר עה"צ.

קסז

[לפני י"ג סיון, תשל"ח]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער שכתב: "התאריכים בקשר לשיחה למסיימות ומדריכות – בערב כבר תפוס עם חתונות ולזה אפשרי רק ביום בשעה 4 לערך. וההצעות: יום א' י"ג סיון, יום ד' ט"ז סיון, יום ה' י"ז סיון" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובשני חיצים את התאריך "יום א' י"ג סיון".

קסח

[י"ד סיון, תשל"ח]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב: "הת' מתתי שי' ווינגארטען שחתונתו ביום ד' הבעל"ט בעיר טורונטא (ובזמן האחרון עובד בצאג"ח במבצע מזוזה) בקש שאבוא על חתונתו. ואקוה אי"ה לנסוע על חתונתו לעיר טורונטא ביום ד' בקר ולבוא חזרה אי"ה בו ביום בלילה על האוירון האחרון, ואקוה לנצל הזמן בהיותי שם על עניני כספים של צאג"ח שמוכרח מאד. ואבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה בכהנ"ל" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם):

ויהא כהנ"ל [להצלחה רבה]

אזכיר עה"צ

קסט

[ט"ו סיון, תשל"ח]

מענה לר' אפרים וואלף (ס' יימי תמימים" ח"ז ע' 247. אגרות-קודש חל"ג ע' רחצ):

[1] במכתבו כתב: "מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א מימי הספירה לאברכי הכולל בכפר חב"ד ונחלת הר חב"ד נתקבלו אתמול, וכן הטופסים למילוי הדו"ח ע"י האברכים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

1) ט"ו סיון ועדיין אין כל מענה כלל!

[2] במכתבו כתב: "בישיבה בכפר חב"ד התקיימה אתמול אסיפה. . . בענין התפקידים שצריך למלא בישיבות כמשגית, מגיד שיעור וכדו', והועלתה הצעה לבחור אברכים המתאימים לכך ולתת להם האפשרות ללמוד בישיבה בזאל, במקום בכולל. . . והננו לשאול בזה חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א באם לקבל ולבצע ההצעה הנ"ל בענין לימוד מיוחד כו' של אברכים מתאימים ובאופן תנאי הלימוד כנ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

2) בכ"ז – כרצון האברכים והנהלת הישיבה שי'.

קע

[ט"ו סיון, תשל"ח]

מענה לאחת מנשות אנ"ש שכתבה: "עבדתי השנה בבית רבקה היי-סקול וכמה שיעורים בסמינר. לאחרונה, שואלות המנהלות תחינה ממני, האם בדעתי להמשיך בעבודה לשנה הבעל"ט. היות אשר הנני מעוברת וההולדה תהי' בעז"י באמצע הקיץ (תמוז-אב), לכן הנני בזה לשאול חו"ד הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א האם לקבל משרת מורה לפעמיים בשבוע בערך לתחלת שנת הלימודים: אלול. או בתקופה השני (שבט בערך). או שלא לקבל המשרה בכלל, ולהתמסר רק בצרכי הבית וחינוך הילד. והנני לבקש ברכה מכ"ק אדמו"ר שליט"א במיוחד עבור בריאותי. . . המבקשת ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להריון קל" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] מחק את התיבות: "לפעמיים בשבוע בערך לתחלת שנת הלימודים: אלול"; מחק תיבת "האם", וסימן בחץ את התיבות "לקבל משרת מורה", והעביר לשם את התיבות "בתקופה השני" (שבט בערך) ו"סימנס בחץ. – "לקבל משרת מורה בתקופה השני" (שבט בערך)].

[2] סימן קו אצל התיבות "להריון קל", וקו אצל חתימת הנמענת; ועל כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

קעא

[ועש"ק בהעלותך, ח"י סיון, תשל"ח]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני (אגרות-קודש חל"ג ע' שב. ס' "ישיבה של מעלה" ע' 377-378. קובץ "צדיק לחיים" ע' 101-100):

[1] על מה שכתב שהסוכנות לוחצת עליו שנגמר זמן עבודתו בברזיל לפי החוזה, ושאל איך לסדר שלא יהי' גרעון בהעניינים על אתר – כתב:

למלא דרישתם ולא להחריף יחסים.

[2] על כללות המכתב – כתב:

ת"ח על הכתוב במכתבו ובמכתב זוגתו, שיקויימו בכל אחד ואחת, "בהעלותך את הנרות" (הנשמות שבהדרכתם) ועד שתהא שלהבת עולה מאליו.

[3] סימן את מה שכתב במכתבו: "לימדנו ליקוטי שיחות כו", ואת מה שכתב: "בנינו חושב כו" עד סיום המכתב – וכתב:

אזכיר על הציון על כל הנ"ל.

קעב

[כ"ף סיון, תשל"ח]

מענה בקשר ל"ווארט" של התי' יוסף יצחק איטקין ובי'ג נחמה יוניק ביום כ"ף סיון (אגרות-קודש חל"ג ע' שט. שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 368):

בטח תהי' אחרי השקיעה.

קעג

[כ"א סיון, תשל"ח]

מענה בקשר לפעילות באיזור מסויים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' שט.

קעד

[לאחר מוצש"ק שלח, כ"ו סיון, תשל"ח]

מענה לר' שרגא פייוויל רימלער על שאלתו בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ שלח:

"בפתק בקשר לביאור פירש"י ד"ה וישאהו במוט בשנים בשאלה הב' על ההכרח לומר שיהושע וכלב לא נטלו כלום, נזכרתי שטעיתי במה שכתבתי שזה מוכרח מצד האיסור ולפני עור, כי זה הי' התירוץ על השאלה היתכן שיהושע וכלב לא קיימו מצות משה לקחת מפרי הארץ. אמנם ההכרח הוא מזה שלא נטלו גם משאר הפירות שנשתבחה בהן ארץ ישראל זיתים ותמרים. וכיון שעשרה מרגלים נטלו בין כולם אשכול ענבים, תאנה ורימון, היו יהושע וכלב יכולים לקחת מן הזיתים ומן התמרים. וכיון שלא נטלו ממינים אלו מוכרח לומר שהם לא נטלו כלום.

ולכאורה יש לשאול מאין ההכרח לרש"י לפרש כן. אולי הי' כובד הרימון והתאנה כ"כ ששנים היו זקוקים לישא הרימון וב' התאנה, ואז היו כולם עסוקים במשא הג' מינים, שמונה על האשכול ושנים על רימון ושנים על תאנה. וכמו שכובד האשכול הי' מופלא ביותר עד ששמונה היו צריכים לשאהו כמו"כ אין לתמוה שהרימון והתאנה היו כ"כ כבדים שהיו צריכים שנים לישא א' מהם. או יש לומר באופן הקרוב יותר לפשטות הענינים, שהרי רואים במוחש שיש הבדל גדול בין רימון לתאנה שהרימון גודלו פי כמה מהתאנה, וא"כ מן הסתם גם בזמן ההוא שכללות פרי הארץ היו מופלאים בגודלם, מ"מ הי' הבדל ערכי בין המינים, ומסתבר לומר ששנים היו צריכים לישא רימון ואחד נטל תאנה, וגם מסתבר לומר שכלב שהי' מראה עצמו כאילו הוא עם המרגלים בעצתם השתתף עמהם גם במשא הפירות ויהושע שגם בגלוי הי' נבדל מהם הוא בלבד לא לקח כלום. ולפ"ז הי' אפשר לפרש בפשטות שאחד עשר נטלו פירות ואעפ"כ לא נטלו כ"א ג' המינים הנזכרים מפני כובדם, ויהושע לבדו לא נטל כלום".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה רימלער י"ד סיון תשס"ה ע' 33. אגרות-קודש חל"ג ע' שטז):

סימן את הפיסקא "ולכאורה יש לשאול כו", וכתב:

פרש"י בכיו"ב בלל דלא בא הכתוב לסתום אלא לפרש (נח י, כה).

קעה

[סיון, תשל"ח]

מענה לשאלה בקשר לבניית שיכון חב"ד חדש, בשכונת: רמות, גילה, או גבעת שאול (אגרות-קודש חל"ג ע' שיג. סי' "מקדש מלך" ח"ג ע' רעז. והעתקה):

רמות גילה – מופרד

חוץ מגבעת שאול ב'

באם יהי' מנהלים בעלי-מרץ והדירות בזול נכון הנ"ל להשתדל

באם ספק – לא

קעו

[סיון, תשל"ח]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן על מכתבו – בהמשך לדברי כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו ב"יחידות" שעיקר עיסוקו הוא בגיוס כספים עבור "כולל חב"ד". במכתבו שאל מה תפקידו בגיוס כספים, האם עליו לגייס כספים בעצמו, או לעשות "ועד" לגייס כספים עבור המוסד (אגרות-קודש חל"ג ע' שיד-שטו. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 381):

[1] על שאלתו מה תפקידו בגיוס כספים, כתב:

בכלל, בהדרכים שעושים בשאר הכוללים ובכל האופנים שכותבם, וייתיעץ עם עסקני אנ"ש שי' כאן, כמובן צריך להיות באופן מסודר ואחרי הבירור האם יש איזה פעולות בזה עד עתה, ולא הכל בבת אחת.

[2] על שאלתו האם לעשות ועד לגייס כספים, כתב:

באם אינו עדיין או שאינו פעיל.

קעז

[סיון, תשל"ח]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן ששאל – בהמשך להמענה שקיבל – האם עליו לאסוף כספים מדלת לדלת, כמו שד"רי הכוללים דאה"ק הנוסעים לחו"ל (אגרות-קודש חלי"ג ע"י שיד בהערה. סי' "שליחות כהלכתה" ע"י 381):

לא זה ענינו.

קעח

[שלהי סיון, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע"י 369)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לר"ח תמוז – חודש הגאולה ויה"ר שיהא בכהנ"ל – מלכתחילה אריבער, אזכיר עה"צ.

קעט

[לפני חודש תמוז, תשל"ח]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" שכתבו:

"להיות שבכ"מ תוקן בסי' הליקוטים ע"פ השוואה לכת"י (ולפעמים לגוכתי"ק) של הדרוש (ולאו דוקא שממנו נדפס המאמר), ובהתאם לזה הי' הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א לעשות רשימת התיקונים בסוף הספר (לעיל מענה קלא), וע"כ אנו שואלים:

א) במאמרים שיש כמה כת"י מעתיקים ותיקנו ע"פ כת"י שני (שלא ממנו נדפס המאמר – להיותו טעות דמוכח), האם לעשות בכגון דא הערה בפנים הספר (ולהשאיר הטעות בפנים), או לתקן בפנים ולציין ברשימת התיקונים (שבסוף הספר), ובא"כ האם לציין שהוא ע"פ כת"י אחר (ומצו"ב דוגמא)?

ב) להיות שלאחרונה הגיע גוכתי"ק (או צילום) הצ"צ, ושם ישנם בכ"מ שינויים מכת"י המעתיקים (שמהם נדפסו המאמרים שאז לא הי'

הגוכתי"ק) – האם לעשות בכגון דא הערה בפנים הספר, או לתקן (ע"פ הגוכתי"ק), ובא"כ האם לציין ברשימת התיקונים (שבסוף הספר) שהוא ע"פ גוכתי"ק (ומצוי"ב דוגמא ממאמר שי"ל ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א)?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 58):

לא (לעשות תיקונים) לשנות בפנים,

כ"א בהערות בשוה"ג

ובאם אא"פ – בלוח התיקון שבסוף הס'

ובמקום הנצרך או עכ"פ ספק תועלת – (גם) בחוברת בפ"ע

להחזיר המצוי"ב

קפ

[תחלת תמוז, תשל"ח]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 50):

[1] במכתבם כתבו: "מצוי"ב פתח דבר לס' הליקוטים אות מ' כרך ג'. בהתאם להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (בכתי"ק) "שלא (לעשות תיקונים) לשנות בפנים, כ"א בהערות בשוה"ג" [לעיל מענה קעט], ואח"כ הי' בירור בע"פ שהכוונה (לא רק להשוואה לכת"י או לכתי"ק (שהגיע לאחרונה) שלא ממנו נדפס המאמר, כ"א גם) לטעותי הדפוס, שבהכת"י שממנו נדפס המאמר לא הי' הטעות, ולכן השארנו (בס' הליקוטים) גם טעותים מסוג זה בפנים הספר. בכרך זה אין באפשרותינו לעשות ההערות בשוה"ג, כ"א בלוח התיקון שבסוף הספר. ומצוי"ב דוגמא (מרשימה חלקית) מלוח התיקון. כמו"כ תיקנו הפתח דבר ע"פ הוראה הנ"ל (כפי המצוי"ב). האם נכון כפי שהבנו (ע"פ הבירור בע"פ)? כי עדיין יש באפשרותינו לתקן טעותי הדפוס ברוב הספר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן-השאלה, וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "נכון כפי שהבנו (ע"פ הבירור בע"פ)".

[2] במכתבם כתבו: "וכן אנו שואלים בקשר לכרכים הבאים, שבעהשי"ת יהיו כל התיקונים בהערות בשוה"ג. האם לעשות בנוסף לזה גם רשימה מהתיקונים בסוף הספר?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ את התיבות "לעשות בנוסף לזה כו"; וצ"ל: (2)

קפא

[אדר"ח תמוז, תשל"ח]

מענה לחתן (שיחות קודש תשל"ח ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 369):

נכון הוא השידוך ויהא בשעטומ"צ והזכרתי על הציון ער"ח תמוז, חודש הגאולה.

קפב

[ר"ח תמוז, תשל"ח]

מענה למרת חי' דבורה גולדשמיד שכתבה ע"ד תכנית הו"ל שיעורי בעלה ר' נחום גולדשמיד ע"ה באידיש (תשורה גולדשמיד כ"א אדר"ר תשפ"ב ע' 72):

ונכון במאד, ואפשר להפיצם אפילו באה"ק וכש"כ בחו"ל.

נת' ות"ח על בשו"ט הני"ל, כן תבש"ט גם בעתיד.

פנ"נ ויקרא, בל"נ, עה"צ.

קפג

[מוצש"ק קרח, ג' תמוז, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שביקש ברכה עבור זוגתו שנכנסה ללידה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

קפד

[לאחר מוצש"ק קרח, ג' תמוז, תשל"ח]

מענה להמניחים בקשר להמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ קרח (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ קרח תשע"ה ע' ז):

הנקודות

בזהר לא פורש דעת ר"א – במחלוקת רי"צ ור' יודא. והל' ר"א פתח – קרוב לומר שהוא פתיחא לכל הדרשות שלאחריו (גם לר' יוסי).

הזוהר אינו כפרש"י – פשש"מ.

ע"פ (פשש"מ –) פרש"י – רצו שיהיו כו"ב כה"ג (טז, ו).

באוה"ח אוה"ת ולקלוי"צ – לא נחתו להתאים הדעות שבזהר לפרש"י.

(וכיון שנשמכה דעת רי"צ לר"א – ולא דהשאר – פרשוה כוותי')

וע"פ שיטת (פשש"מ) רש"י – גם דעת ר"א יש ליישבה (כנ"ל), משא"כ דרי"צ.

ולהעיר מהמובא באוה"ת בדרושי קרח (וגם בס"פ בא ד"ה בכור פטר כו') הענין דשולט בשני ידיו (ראה קרח ס"ע תשכז)

קפה

[ו' תמוז, תשל"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על מכתבם – בהמשך להמענה שקיבלו (לעיל מענה קמ) בקשר להכנסה לצאגוי"ח ע"י חברת ביטוח – בו כתבו שדיברו עם עסקנים ועם עו"ד, ושאלו אם נכון לחתום החוזה (אגרות-קודש חל"ג ע' שלא. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

כמענתי –

שייך לאלה המומחים בזה

וכפשוט – לעו"ד ורב

סעיף 6 – אין נראה לי בכל אופן, כיון שעשי' זו צ"ל "בסוד" וגם מצד השני !!

ומי הוא הערב שישאר בסוד

החקרו שהמדובר יש לו שם טוב?

להחזיר המצו"ב

קפו

[ז' תמוז, תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שביקש ברכה עבור זוגתו שנכנסה ללידה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

אזכיר עה"צ

קפו

[ח' תמוז, תשל"ח]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 45, 54):

[1] במכתבם כתבו: "מצו"ב ערך משה (השלמת הערכים דאות מי)".

בצד קטע זה, ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א: V

[2] במכתבם כתבו: "גם מצו"ב צילום מאוה"ת שמות ע' ס (נעתק בערך משה ע' ג בהעמודים כאן). ושם: "ואיתא בלקו"ת ס"פ מילה בגימ' הי"פ טוב היינו התגלות הי"ח ששרשן מעתיק וזהו כי טוב הוא שנוולד מהול דוקא". ובהערות כ"ק אדמו"ר שליט"א שם: "בלקו"ת ס"פ: לעי"ע לא מצאתיו. וראה טעמי המצות ס"פ לך לך". בגכת"ק שהגיע לאחרונה (מצו"ב צילום): "ואיתא בלקו"ת ס"פ מקץ" [וכ"ה בכת"י ב' (באב' 48)]. ושם: "והנה הי"פ טוב גי' גביע ונלעד"ת כי גי' עולה מילה שהוא היסוד". האם להעתיק ההערה כמו שהיא?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האס", וסימן בחץ את התיבות "להעתיק כו"; וכתב:

[להעתיק ההערה כמו שהיא] ולהוסיף:

הוספה לאחר זמן בהביכלאך שנתקבלו לאחרונה נמצא גכתי"ק דמאמר זה בהוספת הציין ["ואיתא בלקו"ית ס"פ מקץ"] [וכ"ה בכת"י ב' (באבי' 48)]. ושם: והנה הי"פ טוב גי' גביע ונלעד"ית כי ג"כ עולה מילה שהוא [היסוד]

קפח

[לאחר מוצש"ק חוקת, יו"ד תמוז, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ חוקת:

"בההתועדות דמוצש"ק זה (וכן במוצש"ק העבר) נאמר שר' אפרים מקשאה נקרא כן משום שאמר דין שקשור עם "מקשאה".

לע"ע לא מצאנו דין של ר' אפרים מקשאה הקשור עם "מקשאה".

בספר תולדות תנאים ואמוראים (היימן) בערכו מביא פרש"י בב"ר פמ"ח, יד: "אפרים מקשאה – מוכר קישואין ואמרי לה מקשה הלכות". ועד"ז שם פפ"ה, י: "אפרים מקשאה – מוכר קישואין ואמרי לה מקשה הלכות". ועד"ז שם פפ"ה, י: "אפרים מקשאה – מקשה הלכות ד"א שומר קישואין". האם הכוונה שנקרא כן ע"ש שהי' מקשה הלכות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה העכט י"ט אלול תש"פ ע' 18):

מחק תיבת "האם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "הכוונה שנקרא כו"; וכתב:

ועוד י"ל:

באדר"נ פ"א דבפעם הא' "קשה לה" ועד"ז י"ל לאחר הפסק ארוך ד"אחרי בלותי"

ובזהר ריש ח"ב דנידה קשה מכל מסאבי כו'

ובכלל – מצבה כבד וקשה סימני נידה הם (נדה סג, סע"א. ועוד)

כמדומה נת' באחת ההתועדות שמלפני כמה שנים

קפט

[סביבות י"ב-י"ג תמוז, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' שנ) [בין השאר : (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר לסדרי לימוד עניני בית הבחירה בימי בין המצרים (אגרות-קודש שם ע' שמו. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד". וראה לקמן מענה קצד); (2) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ב ע' 387); (3) להשליח ר' משה יחיאל פעלער בקשר למכתב ששלח לאישיות מסויימת בנוגע לעמדת כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין הרפורמים והקונסרבטיבים (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען שי); (4) לר' דוד קרץ על מכתבו (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען):

נת' ות"ח

ודבר בעתו

בסמיכות לי"ב-י"ג תמוז

ימי הגאולה

אזכיר עה"צ

קצ

[י"ד תמוז, תשל"ח]

מענה למרת רחל אודיל מזל קרץ על מכתבה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] על בקשת ברכה עבור אשה מסויימת להריון קל, כתב:

(1) ויהא כשורה ובנקל וכן הלידה – ואין מקום כלל לדאגה

[2] על מה שכתבה ע"ד מצבו של קרוב משפחה שלה, כתב:

עצת רופא ידיד (2)

קצא

[מוצש"ק בלק, י"ז בתמוז, תשל"ח]

מענה על מכתב בקשר לניתוח מסויים שהרופא אומר שהוא "ניתוח מסובך" –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' שמב.

קצב

[מוצש"ק פנחס, כ"ד תמוז, תשל"ח]

מענה למרת מלכה יפה ליווי שהביעה התנצלותה על כך שכאשר יצא כ"ק אדמו"ר שליט"א ביום הש"ק מ-770 ללכת לביתו, רץ בנה הקטן לכיוון כ"ק אדמו"ר שליט"א ותפס כמה פעמים בידו הק', באמרו "גוט שבת רבי, גוט שבת רבי" (אגרות-קודש חל"ג ע' שמו. תשורה ליווי ט' אלול תשפ"א ע' 101. והעתקה):

על התיבות: "אני מצטערת", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

!?

הרי אדרבא: גורם נחת רוח ע"י זה, כי אין לשער גודל הלבביות והפשטות והתמימות והאמיתיות של ילד – הלואי מעין זה בגדולים.

ובפרט ע"פ המבואר בדא"ח בזה.

וביותר שבא בהמשך וחותרם ההפטרה באותו היום בגודל הענין בחסד נעוריד.

ויגדלוהו וכל יוצאי חלציהם שיחיו לתורה חופה ומעשים טובים ואזכיר על הציון.

קצג

[לאחר מוצש"ק פנחס, כ"ד תמוז, תשל"ח]

מענה להמניחים על שאלתם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ פנחס: "מצו"ב הביאור בפרש"י – כפי שנרשם ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א. עדיין לא תפסנו: מדוע צ"ל בפ"י האי "סרס את המקרא ודרשהו", קודם "לפני אלעזר" ואח"כ "לפני משה", לכאורה אפ"ל כפשטות הכתוב

ששאלו את שניהם יחד כשעמדו פתח אוהל מועד? בסגנון אחר: מדוע צריכים ב' פירושים, אפ"ל בפשטות ששאלו את משה ואלעזר ביחד בהיותם "פתח אוהל מועד" (כפשטות הכתוב) – מהו ההכרח לומר שמשה ואלעזר היו "בבית המדרש", ולהקשות ממשי"נ בכתוב "פתח אוהל מועד"? (מצילום כתי"ק – תשורה העכט י"ט אלול תשי"פ ע' 17):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "לא תפסנו", וכתב:

בן חמש (למקרא) יסבירם ובטח יתפסו אז, אשר "כל העדה [פתח אוהל מועד"] מובן ומפורש כ"פ שזהו יוצא מן הרגיל לגמרי (ג"כ דבהעלתך י, ג)

ויסבירם שיש מחנה: ישראל ובמרחק רב מזה דלויים ובמרחק רב מזה דשכינה

כן יסבירם דמשה ענינו ומקומו – לימוד התורה (ביהמ"ד) ומשפט (ב"ד) ואלעזר [ענינו ומקומו – לימוד התורה (ביהמ"ד)] או בעבודתו שהיא בתוך אוה"מ

וצ"ל סיבה מיוחדת שיתקבצו (כולם) יחד – ומובנת בפשוטו ש"מ.

קצד

[כ"ה תמוז, תשל"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו: "בקשר לשיחת כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות ללמוד הלכות בית הבחירה, סודר ע"י הממונה הר"ר פרץ שיי פייגנסאן, שהיום משעה 7 – 8 ערב למד הר"ר שלום שיי מרזוב ברבים ע"י רס-קול, בביהמ"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א ב-770 א.פ. ביחזקאל סימן מ, משניות מסי' מדות, רמב"ם הלכות בית הבחירה, ומקוים ללמוד בכל יום עד אחר ט' באב" (אגרות-קודש חל"ג ע' שמו-שמוז. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")

הפרסמו שנדפס קונטרס המכיל כהנ"ל

עכ"פ עתה ברדיו וכו'.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קפט).

קצה

[תמוז, תשל"ח]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן ששאל האם לנסוע למדינה מסויימת לגיוס כספים עבור "כולל חב"ד" (אגרות-קודש חל"ג ע' שמט. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 403):

יברר: באם אין הנוסעים לשם מישיבת תו"ת דאה"ק – כדאי הנ"ל לנסוע.

קצו

[לפני ש"פ מטו"מ, ב' מני"א, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א למצוא בספרי ספר מסויים המציין לטעות הדפוס שבלוחות, בקשר ללקו"ש ש"פ מטו"מ (חי"ח ע' 381 הערה 29 ובשוה"ג): "דברי ליפשיץ הם בפתיחה שלו לסדר זרעים הנדפס במשניות יכין ובועז. תשובת העתים לבינה עליו הוא במאמר יב. האם הכוונה לקונטרס נוסף שנכתב בנד"ז?" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנג-קנד):

[הכוונה לקונטרס] **הערות** [שנכתב בנד"ז] **לאחרי ההו"ל דס'** [עתים לבינה] **(ע"י ליפשיץ?)**.

קצז

[ג' מני"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שכתב: "היום ג' מנחם אב הוא יום הולדתו הראשון של בני לוי ארי' בן רחל מזל אודיל שי'. הנני מבקש את ברכת הרבי עבורו בכל המצטרך. " (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

על התיבות "יום הולדתו", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מנהגי

קצח

[ד' מני"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שהכניס כמה בקשות ברכה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

אזכיר על הציון.

קצט

[ד' מני"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שהכניס בקשת ברכה עבור אשה מסויימת (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

בדיקת התפילין והמזוזות באם לא נבדקו בי"ב חדש אחרונים. אזכיר עה"צ.

ר

[ד' מני"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שהכניס בקשת ברכה עבור איש מסויים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

דיוק בטהרת המשפחה. אזכיר על הציון.

רא

[ד' מני"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שהכניס בקשת ברכה עבור קרובת משפחה שלו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

בדיקת התפילין והמזוזות. אזכיר על הציון.

רב

[ד' מנ"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שהכניס בקשת ברכה עבור איש מסויים (מהעתקה).
המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים
תלוי בהם):

דיוק בטהרת המשפחה. אזכיר על הציון.

רג

[ד' מנ"א, תשל"ח]

מענה לר' דוד קרץ שהכניס בקשת ברכה עבור איש מסויים (מהעתקה).
המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים
תלוי בהם):

הנהגה יומית על פי שולחן ערוך. אזכיר על הציון.

רד

[סביבות ה' מנ"א, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' שנו) [בין השאר –
להשליח ר' משה יחיאל פעלער בקשר למכתב ששלח לאישיות מסוימת
בנוגע לעמדת כ"ק אדמו"ר שליט"א בענין הרפורמים והקונסרבטיבים
(מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען שי)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות להילולא דאריז"ל החי.

אזכיר על הציון.

רה

[ה' מני"א, תשל"ח]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון (אגרות-קודש חל"ג ע' שנו. יומן הנמען שי'): :

[1] במכתבו שאל בהמובא בתניא (פ"נ) בשם כתבי האריז"ל שלעת"ל יהיו הלויים כהנים, ולכאורה הרי מובא ביחזקאל (מד, יג) בנוגע הלויים "ולא יגשו לכהן לי גוי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

מפני שעבדו ע"ז ולא שייך לנידו"ד. וראה רד"ק.

[2] במכתבו שאל בהמובא בקונטרס ומעין (ע' 80) שישראל שממשיך חיות לקליפה מקבל חלקו מה שהמשיך להם, ולכאורה היאך אפשר שישראל יקבל מקליפה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ה"ז חלקו ואינו מקבל חיות מהם וע"ד שר המדינה, לבושי הטבע.

רו

[אור לי"ד מני"א, תשל"ח]

מענה לאחת מנשות אני"ש שכתבה (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת וזכות הרבים תלוי בהם) :

[1] במכתבה כתבה: "אחרי ה-Check Up אצל הרופא Lilling אחרי הלידה הנה הכל בסדר, ב"ה. גם ההנקה שהנני מניקה בני, ב"ה בסדר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ות"ח על הבשו"ט

[2] במכתבה כתבה: "והנה תוצאות ה-Blood Test שעשו ממני באמצע זמן העיבור הראו שאין לי German Measles כנגד Immunization, אשר לכן הציעו לי לקבל Vaccine ע"ז. אמנם, כשמקבלים ה-Vaccine מסוכן להתעבר משך כשלושה חדשים אח"כ. דברנו עם הרב זלמן שמעון יחי' דווארקין, ואמר שאם מקבלים ה-Vaccine אסור לעשות תחבולות

נגד הריון . . והנני בזה לשאול עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה האם לקחת ה-Vaccine אם לאו".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

כעצת רופא ידיד (וכמובן – בהסכם הרב שי" (2)

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

אזכיר עה"צ

רז

[אור לט"ו מנ"א, תשל"ח]

מענה לר' משה ניסן ווינער שכתב – בקשר לספרו "הדרת פנים – זקן" :
 "ת"ל נגמרו ה"תיקונים" וההוצאה השנית מוכנת לדפוס" (אגרות-קודש
 חלי"ג ע' שנט. "בית משיח" גליון 1256 ע' 37) :

על התיבות "מוכנת לדפוס", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

באופן וכדאי שיוכל להפצה בתחילת אלול.

רח

[סביבות ט"ו מנ"א, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חלי"ג ע' שנו) [בין השאר – על
 ההודעה שסיימו לבנות את הכניסה והחצר שלפני "770" (שיחות קודש
 תשל"ח ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 390-389)]:

**ת"ח, ודבר בעתו – בסמיכות לט"ו באב שעליו אמרז"ל לא היו ימים
 טובים כו'.**

רט

[כ"ף מנ"א, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (אגרות-קודש חל"ג ע' שסג) [בין השאר : (1) על דו"ח מהמלוה מלכה שנערכה במוצש"ק ואתחנן (שיחות קודש תשל"ח ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 391); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על רשימת המשתתפים במגבית "מבצע חינוך" (יומן אי התמימים)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לכ"ף מנ"א (עיין תענית כח, א), אזכיר עה"צ.

רי

[כ"ד מנ"א, תשל"ח]

מענה להרב חיים מאיר בוקיעט על מכתבו בקשר ליום הולדתו, בו רשם את עיקרי השיעור שהשמיע במעמד "ירחי כלה" במחנה גן-ישראל, ע"ד דברי הרמב"ם (הלכות בית הבחירה פ"ו הט"ז, שנזכרו בהתועדות כ"ף מנ"א) בנוגע לקדושת המקדש וירושלים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' שסה.

ריא

[מנ"א, תשל"ח]

מענה לר' יוסף דוד ווייטמאן ששאל איפוא תלד זוגתו, במקום מגוריהם בניו יארק או במקום מגורי הורי אשתו איטליא (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו ע' 39):

בכלל – במקום שתרגיש נוח יותר. במקום ספק – שב ואל תעשה שיהיה כאן, ובכל אופן בשעטו"מ.

ריב

[מנ"א, תשל"ח]

מענה לר' יוסף יצחק גארדאן ששאל האם לעבור לגור במאריסטאון, שם משמש כמגיד-שיעור בישיבת "תפארת בחורים", דבר שיקל עליו מטורח הנסיעה היומית הלך ושוב (תשורה גארדאן י"ב כסלו תשפ"ב ע' 14):

לחכות

ריג

[תחלת אלול, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ח ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 393)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לר"ח אלול כו', אזכיר עה"צ.

ריד

[ב' אלול, תשל"ח]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ (תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו ע' 83):

[1] במכתבו כתב: "לפני רגעים אחדים צלצל אלי חתני הרב משה שי' בן פראדל [לאזאר] ובקשני לשאול בשמו בעצת כ"ק אד"ש בנוגע למקום למודיו של בנו שלמה דוב פנחס שי' בן העניא יהודית שתחי', בשנת הלמודים הבעל"ט. אם ישאר במילאנו בשנה הבעל"ט (בכתה של ג' תלמידים לערך) אזי קיימות שתי אפשרויות, שאינן מקובלות על דעת הוריו ועל דעתו: (א) או שילמד ג' שעות ביום למודי קודש בכתה הנ"ל ויתר שש שעות הלמודים למודי חול כשאר התלמידים. (ב) או שאחרי שלש שעות למודי קדש ישב בדד ביתר שעות היום בלי מורה ובלי חברי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "למודי חול כשאר התלמידים", ואת התיבות: "או שאחרי שלש שעות למודי קדש ישב בדד ביתר שעות היום בלי"; וכתב:

קדימה [שילמד ג' שעות ביום למודי קודש בכתה הנ"ל ויתר שש שעות הלמודים] **ג"כ קודש עם עוד ב'-ג' אבל מלמד פרטי**

[2] במכתבו כתב: "אם מתוך שיקולים אלו או כיו"ב יתן כ"ק אד"ש איפוא הסכמתו וברכתו שנכדי שי' הנ"ל יגלה למקום תורה, אז תעלה השאלה: לאן? לפריס תע"א או לניורק תע"א. כמובן לא ראי זה כראי זה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "או לניורק".

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר על הציון

רטו

[גי אלול, תשל"ח]

מענה להשליח ר' יצחק דוד גראנער בקשר לתכנית פתיחת "כולל אברכים" במלבורן אוסטרליא (אגרות-קודש חל"ג ע' שכה. סי' "נלכה באורחותיו" ע' 218. והעתקה):

פשוט שיסוד כולל ועוד שיעורים וכו' – נכון הוא ובמאד.

ופשוט ג"כ: א) שצ"ל בהסכם מנהלי מוסדות חב"ד הקיימים כבר שם. ב) שצ"ל לא, ח"ו, על חשבון הירוס הקיים כבר שם בכרם חב"ד, ג) שצ"ל קביעות ועד שינהל אירגון כהנ"ל ובו אחד שיקח ע"ע להיות "רוח החי" והמזרז למזורזין והשטופער וכו' – וכ"ז יוקבע בהסכם עסקני אנ"ש שי' שם (עכ"פ – דרובם), ד) ועיקר – לאחרי ההחלטה טובה בזה (שבמילא יודע עד"ז לכו"כ), מוכרח (וזכות גדולה) להביא הדבר בפועל, אפילו באם יבואו פחדנים ועצלנים וכיו"ב ויטענו להיפך, וק"ל.

בעצם הדבר – כנ"ל, הוא אהוב כו' ויפה ובאמת – אין קישויים אמתיים להגשימו, אף שדורש מרץ ועקשנות דקדושה ושלילת מרה שחורה (ובפרט שאין לזה יסוד) ובטחון אמתי ושמחה.

אזכיר עה"צ.

רטז

[ה' אלול, תשל"ח]

מענה להרב גדלי' פעלדער שכתב ע"ד הנוהג במוסדות חינוך חרדים שלא להכניס ילדים מבתים שאינם שומרי תומ"צ (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ז' כסלו תשע"ז ע' 7 ; ריש אגרות-קודש חל"ג ע' 39 (ע' שעז)) :

מפורסם שזהו היפך שיטת ליובאוויטש וכיו"ב

ואת"ל – בילדים אלה ההכרח גדול יותר (שה"ז פקו"נ רוחני ממש)

ריז

[י"ז אלול, תשל"ח]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו : "יש הזדמנות לכתוב קאלום שבועי בהעתון "דזושאיש פרעס" אודות עניני צאגו"ח. לפי דבריהם לרשממ"ב שיי' נוכל לכתוב כל שבוע על איזה נושא שחושבים למתאים, ענין הכתיבה שייך אלינו וברשותנו, והבטיחו שהם לא יתערבו בהתוכן, ונוכל לכתוב אודות מבצעים ובפרט אודות חינוך, פעולות החגים, פגישות עם חב"ד, ושאר עניני צאגו"ח . . והננו שואלים אם נכון הנ"ל, ובאם נכון מבקשים ברכה להצלחה" (אגרות-קודש חל"ג ע' שפ. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי") :

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "והננו שואלים", וכתב :

ב]אם] ההוצאות קטנות – [נכון הנ"ל]

אזכיר עה"צ

ריח

[סביבות ח"י אלול, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לא' שהכניס העתק מכת"י הרבנית הצדקנית מרת שטערנא שרה ני"ע (שיחות קודש תשל"ח ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' ע' 394-395)] :

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לח"י אלול יום הולדת את שני המאורות הגדולים, אזכיר עה"צ.

ריט

[כ"ה אלול, תשל"ח]

מענה להנהלת ארגון חמ"ה בארצה"ב שכתבו: "כזכות וכסגולה החלטנו להשתתף בענייני הקדושים של כ"ק אדמו"ר שליט"א כפי יכולת קופתנו. בזכות זה תעלה הצלחתנו מאה ומאתים פעמים ככה וכו'. ההמחאה מצו"ב. בברכת כתיבה וחתימה טובה, באריכות ימים ושנים, בשנה טובה ומתוקה, מתוך שמחה וטוב לבב ויוליכנו מהרה קוממיות לארצנו הקי" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1110 ע' 30. אגרות-קודש חל"ג ע' שצט):

[1] סימן בעיגול את התיבות: "בענייני הקדושים של כ"ק אדמו"ר שליט"א כפי יכולת קופתנו", וכתב:

כוונתם רצוי', אבל אין יכולת זו, כי אין משנים מצדקה לצדקה.

[2] סימן בעיגול את התיבות: "תעלה הצלחתנו מאה ומאתים פעמים ככה וכו'", וכתב:

כאילו נתנה וכו'.

[3] סימן בעיגול את התיבות "ההמחאה מצו"ב", וכתב:

להחזיר

רכ

[ימי הסליחות, תשל"ח]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על ההצעה שהילדים יתפללו בבית הכנסת ד"חובבי תורה" (שיחות קודש תשל"ח ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ב) ע' 396):

נת' ות"ח, ודבר בעתו – בימי הסליחות והרחמים, בטוב הנראה והנגלה, אזכיר עה"צ.

רכא

[אלול, תשל"ח]

מענה לאחת שרצתה להביא פירוד בין בתה לבעלה –

נדפס באגרות-קודש ח"ג ע' תג.

רכב

[קייץ, תשל"ח]

מענה להנהלת ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק ששאלו אם לייסד מחדש את הישיבה-גדולה עם מספר מצומצם של תלמידים (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 184. אגרות-קודש ח"ג ע' שנ) :

בכללות מפורסמת דעתי – ופרצת, ובפרט בעניני חינוך, ובמיוחד – באה"ק ובירושלים עיה"ק, ובמוסד דרבותינו נשיאינו, ובפרטיות תלוי בהחלטה תקיפה – לעשות בזה, במרץ, ובעיקר בגופם (לא רק לחפש מי להטיל עליו העבודה כו', ולהסתפק בכתיבת מכתבים כו' וד"ל) אזעה"צ.

רכג

[קייץ, תשל"ח (1)]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו – בו בין השאר ציין על ספר מסוים ש"אינו תח"י" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קא, קג, קה, קז. אגרות-קודש ח"ג ע' שנ) :

הרי נמצאו בספרי'!!

מתי יהי' הקטלוג? לואקסמן שיי כבר יש בלה"ק ג"כ.

רכד

[קייץ, תשל"ח (2)]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד קטלוג ספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קא-קב, קה, קז. אגרות-קודש ח"ג ע' נשא) :

[1] במכתבו כתב: "בהמשך למ"ש אלי כ"ק אדמו"ר שליט"א "מתי יהי הקטלוג", התחלתי לערוך מחדש את הקטלוג (התחלתי בספרי חב"ד – דפוסים ישנים)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הלמד איך לערוך? ע"י עיון בהנערכים כבר וע"י שאלת מומחה?.

[2] במכתבו כתב: "פעם הזכיר לי הרב חדקוב אפשות, לקחת איש נוסף לעבוד בספרי, ואז הי' אפשר להספיק שניהם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

העשה כן?

[3] במכתבו כתב: "בהנוגע להקומפיוטער הנמצא אצל ספריית לוי"צ, הנה כל הסיסטעם (כמה מכונות) עולה בסביבות \$10.000, וגם אצלם נמצאות המכונות בחכירה. אבל אפשר גם להשתמש בהמכונות שאצלם, היינו שבמשך היום ירשמו את הקטלוג על כרטיסים כאן, ובערב (לאחר שהמכונות פנויים אצלם) להעתיקם על המכונות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

די בזה (לע"ע עכ"פ).

רכה

[קייץ, תשל"ח (3)]

מענה לר' שלום דובער לוינ שכתב: "מצו"ב קטלוג של ספרי חב"ד (דפוסים ישנים). האם להמשיך גם בשאר המדורים באותו אופן?" (מצילום כתי"ק – סי' "ספריית ליובאוויטש" ע' קמוז. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קב, קז. אגרות-קודש חל"ג ע' נשא):

[1] על כללות המכתב כתב:

יתייעץ בהשייכים לעריכת [קטלוג] ויבחר אח"ז בשיטה אחת וכן ינהג.

מוכרח שיצרף-ישכר עוד מתעסקים בזה ובמרץ.

וטובים שנים וכו' יותר מאחד. ובלבד שיתאימו

[2] סימן קו תחת תיבת "ישנים", וכתב:

הרי נכלל אמ"ב תשל"ו.

אינה מובנת השיטה דהמצו"ב:

אוה"ת רק דבראשית ברדיטשוב. אמ"ב וביאורו"ז – כו"כ דפוסים.

נכלל בית אהרן ושירת משה – כנראה מפני שהמחבר חב"ד. עפ"ז צ"ל עוד כו"כ ס' הנ"ל (קב נקי וכו') ועוד דכו"כ מחברים [ביכלתו לברר?]. קצוה"ש – אינו ועוד כיו"ב.

זהו קטלוג דארגזים מיוחדים? ואיך ידעו איפה לחפש הס'?

רכו

[קייץ, תשל"ח (4)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל – שצירף את התי' יצחק שרגא פייביש וילהלם להתעסק בקטלוג הספרים, והתחיל לערוך הקטלוג לספרי חסידות הכללית. וכתב: "בינתיים הוא ערך את הקטלוג – בכתיבה . . האם כדאי למסור להעתיק במכונת כתיבה, או להסתפק בזה (לע"ע עכ"פ)" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קז):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "להסתפק בזה (לע"ע עכ"פ)".

רכז

[קייץ, תשל"ח (5)]

מענה לר' שלום דובער לויין ששאל – בקשר לקטלוג הספרים שבספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א – האם להתעסק גם בספרי האנגלית, שאינו שולט כ"כ בשפה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קב. אגרות-קודש חל"ג ע' שנב):

מספיק לקטלוג כהנ"ל.

רכח

[קייץ, תשל"ח (6)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "בנוסף לעריכת הקטלוג, ישנם כמה ארונות ספרים, שעדיין צריך לסדרם בשלימות" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קב. אגרות-קודש חל"ג ע' שנב):

וזה מכו"כ שנים!!

רכט

[קייץ, תשל"ח]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן ששאל בענין מקום מגוריו בירושלים עיה"ק, שהוצע לו מאת משרד הקליטה מקום יקר באמצע העיר או מקום זול בשכונה מרוחקת מהעיר, והוסיף שיש לו מכונית לנסוע בעת הצורך (אגרות-קודש חל"ג ע' תטז. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 57):

ע"פ הנ"ל – לא בשכונות רחוקות אלא בעיר.

רל

[קייץ, תשל"ח]

מענה לא' השלוחים שכתב: "הנה השנה שעברה ת"ל עברה בהצלחה גדולה בגו"ר למע' לגמרי מגדרי הטבע, ועתה הנה השנה הבאה של שנת הלימודים ממשימת ובאה ועדיין כמעט שאין לי גם ההתחלה ממה שנצרך עבור ההוצאות שהוא בערך . . מלבד הנצרך עבור מארגאטש. ולכן נצרך לנו גם לשנה הבאה נסים ממש למע' מגדרי הטבע בעיקר בגשמיות ודא"ג גם ברוחניות, ומבקש הנני ברכתו הק' ע"ז" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש ש"י וזכות הרבים תלוי' בו):

על כל הנ"ל אזכיר עה"צ

רלא

[שלחי קייץ, תשל"ח]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בקשר לקובץ "יגדיל תורה":
 "לאחרונה מורגש קצת קושי, בהכנת חומר המתאים, שיספיק למלאות
 חוברת אחת לכל חודש. לקראת השנה הבע"ל, חושבני אולי, להו"ל
 חוברת אחת לחודשיים" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' י. אגרות-
 קודש חל"ג ע' שעט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "להו"ל חוברת אחת
 לחודשיים".

רלב

[תשל"ח]

מענה לא' התמימים שכתב: "הנני עוסק עכשו בהדפסת הספר הדרת
 פנים זקן יחד עם הרב משה ווינער שיח" (מצילום כתי"ק – "תחיינו"
 גליון 2 ע' 7):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "הנני עוסק עכשו
 בהדפסת הספר הדרת פנים זקן", וכתב:

בטח בזריזות אמתית**רלג**

[תשל"ח]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "מצו"ב שיחה שהדפסנו לע"נ בנינו מנחם
 מענדל ע"ה" (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 3 ע' 6):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "בנינו מנחם מענדל
 ע"ה", וכתב:

ותנצב"ה

רלד

[תשל"ח]

מענה על בקשת ברכה עבור אחד החולה בלוקימי ל"יע (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 5 ע' 12):

דיוק בכשרות האכו"ש**רלה**

[תשל"ח]

מענה לחתן שכתב שלאחר החתונה מתכוון לצאת לטיול ממושך יחד עם זוגתו (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"א ע' 311. אגרות-קודש חל"ג ע' תו):

מעולם לא שמעתי שמתחילים בנין עדי עד . . . בטיולים!!

לכאורה צ"ל ביסוס היסודות התומ"צ ועבודת התפלה

רלו

[תשל"ח]

מענה לא' התמימים שכתב: "אחלה פני כ"ק וכו' כי נתבלבלה דעתי מלכוון בשאלתי וק"ו וכו' מלהבין לעצת כ"ק בענין השידוך מקליפורני עם . . . ונשארתי בספק אם לנסוע או לאו, או לחכות" (מצילום כתי"ק – "תחיינו" גליון 4 ע' 6. אגרות-קודש חל"ג ע' תז):

כעצת המשפיע שי' או דרב שמכירו

רלז

[תשל"ח]

מענה לאחת הסובלת מעצירות שביקשה ברכה לרפואה שלמה בקרוב (מצילום כתי"ק, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה". אגרות-קודש חל"ג ע' תיב):

דיוק בכשרות האכוש

רלח

[תשל"ח]

מענה לעורכי סי' "חידושים וביאורים בש"ס" משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א (ריש סי' "חידושים וביאורים בש"ס" ח"א. אגרות-קודש חל"ג ע' תטו-תטז):

[. .] אין הזמן גרמא לענות בפרטיות.

ובאתי בהערות כלליות אחדות עכ"פ, כפי רשיון הזמן.

[. .] ולהעיר אשר רובן ככולן דהרשימות דברים – הן הנחות, ולכן לפעמים חסרות תיבות הקישור, או הביאור (כולל ג"כ אשר הבא לקמן הוא "ע"ד" ו"מעין" ולא אותו הענין ממש, וכיו"ב).

בהציונים ומ"מ, לפעמים מצוין גם למקומות בס' מדובר באופן אחר מבפנים או גם – הפכו, בכדי להוסיף בשלימות הענין.

כשמצוין המקור לספרים ובפרט לספרי כינוס דכו"כ מחברים (כשדי חמד וכיו"ב) – מובן ש(ברוב הפעמים) אין מפורטים בהערה המקורות שהובאו בספרים אלה – ולכן גם לא צויין ופורט הכסף משנה שהעירו עליו, כיון שהובא בהחתם סופר ושקו"ט בו ובארוכה בשדי חמד בהמשך דבריו שהובא בהערה [. .].

רלט

[תשל"ח]

מענה לזוג צעיר שבביתם לא שרר שלום בית, בגלל חילוקי דיעות ביניהם, כולל בנוגע לחינוך הילדים שיוולדו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תג-תד.

רמ

[תשל"ח]

מענה לא' על מכתבו בקשר למצב השלום-בית בביתו, ובקשר להמשך מגוריהם בשכונת קראונהייטס –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תד.

רמא

[תשל"ח]

מענה לאחת שכתבה שאין שלום בית בינה ובין בעלה, וביקשה תשובה ברורה מה לעשות –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תה.

רמב

[תשל"ח]

מענה על מכתב בקשר לאי שמוזה שנה וחצי נפרד מזוגתו ועומד בקשר עם אינה-יהודית ר"ל, והדבר משפיע על מצב הרוח של כל המשפחה ובפרט שיש לו עוד שתי אחיות, ומבקשים ברכת ועצת כ"ק אדמו"ר שליט"א –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תה.

רמג

[תשל"ח]

מענה לאחת שכתבה ע"ד מצב בעלה, ושאלה: "ומה דעתו של כ"ק אדמו"ר, האם באמת אין סיכויים או אולי השם יעזור" –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תו.

רמד

[תשל"ח]

מענה לאחת בקשר להשתדלותה להינשא –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תו.

רמה

[תשל"ח]

מענה בקשר להצעת שידוך עם בחור מסויים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תז.

רמו

[תשלי"ח]

מענה לנערה שביקשה עצה בעניני שידוכים, ושאלה: "האם לנסוע לארץ ישראל הקיץ עם אבי לחפש שידוך" –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תז.

רמו

[תשלי"ח]

מענה לא' שביקש עצה בעניני שידוכים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תז.

רמח

[תשלי"ח]

מענה לאחת שכתבה שהיא בת 26 ולומדת ב"ישיבה יוניווערסיטי" בלוס אנג'לס, ומרגישה בדידות ואינה מצליחה למצוא שידוך –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תח.

רמט

[תשלי"ח]

מענה לא' שכתב ע"ד דאגותיו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תח.

רנ

[תשלי"ח]

מענה לא' שכתב ע"ד מחשבותיו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תח.

רנא

[תשלי"ח]

מענה לא' בקשר למצוות התשובה –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תט.

רנב

[תשלי"ח]

מענה בקשר לנשיאת טלית קטן כשר –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תט.

רנג

[תשלי"ח]

מענה לניצול שואה על מכתבו בקשר להסתדרותו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תט.

רנד

[תשלי"ח]

מענה לא' בקשר לתכניותיו בעניני עסקיו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תי.

רנה

[תשלי"ח]

מענה לא' בקשר לקבלת הלוואה מהממשלה –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תי.

רנו

[תשל"ח]

מענה לאחת שרצתה להתחיל עסק חדש, ושאלה האם להתחיל העסק
 ב"בייסמנט" של אחותה, או לחפש חנות –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיא.

רנז

[תשל"ח]

מענה לאי על מכתבו בקשר למצב הבריאות של זוגתו –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיא.

רנח

[תשל"ח]

מענה על בקשת ברכה עבור אי' הנמצא בבית הרופאים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיב.

רנט

[תשל"ח]

מענה לאחת שכתבה ע"ד קושי הפרנסה והחובות, ועל כך שחיפשה דירה
 בשכונת קראונהייטס והמחיר גבוה מאד, אבל מצאה בבארא פארק
 דירה במחיר סביר יותר, וגם הורי דרים שם, וכך יוכלו לשלם החובות.
 ומבקשת הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיד.

רס

[תשל"ח]

מענה לאחת שכתבה ששמה "לינדה האפע" ומבקשת שם יהודי –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיד.

רסא

[תשל"ח]

מענה לא' שכתב שנרשם ללמוד מכונאות בלילות, ומקווה למצוא עבודה
לחלק משעות היום –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיד.

רסב

[תשל"ח]

מענה להנהלת "ישיבת הבוכרים" בכפר חב"ד שכתבו שחושבים להעביר
את התלמידים היותר מוכשרים לישיבה בנחלת הר חב"ד, ואת היתר
לישיבת "אחי תמימים" בראשון לציון. וציינו שהנהלה דראשון לציון
מתנגדת לכך –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תיד.

רסג

[תשל"ח]

מענה לזוג שכתבו ששמעו על קהילת חב"ד המתפתחת בצפת עיה"ק,
וחושבים לעבור לגור שם בכדי לחנך ילדיהם באוירה ראוי, ומבקשים
עצה וברכה –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תטו.

רסד

[תשל"ח]

מענה בנוגע לקשר עם גביר מסויים –

נדפס באגרות-קודש חל"ג ע' תטו.

רסה

[תשל"ח]

מענה לר' משה אהרן גייסינסקי שהכניס קונטרס שכתב ע"ד הרה"ק הסבא משפאלי ("כפר חב"ד" גליון 378 ע' 96. גליון 386 ע' 34):

להתעניין ע"ד הדפסת המצו"ב במקום המתאים.

רסו

[תשל"ח]

מענה להשליח ר' אברהם אלטיין שכתב ע"ד המקוה שבנה בעירו וויניפג קנדה, אשר מנהיגי הקונסרבטיבים בעיר דורשים שירשה להם להשתמש בו לטבילה עבור גיור. וכתב, שמכיון שכ"ק אדמו"ר שליט"א מדבר כ"כ ע"ד גיור כהלכה, לא יתכן להרשות להם להשתמש במקוה, אך שואל מה לעשות בכדי שלא לעורר מאבק מולם (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 136. תשורה אלטיין ט"ו סיון תשע"ח ע' 15):

לברר מה היה בקליפורני'

רסז

[תשל"ח]

מענה להשליח ר' אהרן יצחק הלוי ליבערמאן שכתב שברצונו לפתוח בעירו – לא-האיא קליפורניא – קבוצה בשם "חבורה", בהמשך לכך שבשהותו בניו יארק פעל שם בהפצת היהדות בקרב ארגון בשם זה המיועד למפגשים לזוגות יהודיים (מהעתקה):

כיון שבשם זה נקראת מכנר חברה מסויימת במנהגים מסויימים, כדאי שיקראו בשם אחר.

ליקוט מענות קודש

– תשל"ט –

רסח

[עשרת ימי תשובה, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 409)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בעשי"ת ימי קירוב המאור אל הניצוץ, אזכיר עה"צ.

רסט

[חול המועד סוכות, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 416-417):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בזמן שמחתנו – ל' רבים כו', אזכיר עה"צ.

ער

[ועש"ק ג' דחומה"ס, י"ט תשרי, תשל"ט]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני שכתב: "המצפה למענה קודש: א. בקשר לרמזים הנ"ל ועל ר' יעקב גליק שכבר עבד איתי וכעת הוא רב צבאי והיי מסכים ג"כ לבוא לבראזיל לעזור לנו. ב. ועיקר בקשר למקום המכללה" (סי' ישיבה של מעלה" ע' 385):

[1] על מה שכתב ע"ד ר' יעקב גליק "שכבר עבד איתי", כתב:

עפ"ז נכון הוא.

[2] על מה שכתב ע"ד מקום המכללה, כתב:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל.

רעא

[מוצש"ק חוהמ"ס, אור להושענא רבה, תשל"ט]

מענה ל"ועד המסדר" שכתבו :

"בדבר סדר ההקפות התיעצנו בינינו וגם דברנו עם הרב רז"ש שי דווארקין, היות שת"ל קהל אנ"ש מתגדל ומתרבה בעזה"י, וגם השתא ת"ל באו הרבה אורחים ועוד יבואו בעזה"י – עד שיקוים היעוד קהל גדול ישובו הנה –

באנו להסכם שא"א בשו"א להעמיד הפיראמידעס בצד דרום ובצד צפון בביהכנ"ס בעת ההקפות, כי עלול לסכנה ח"ו היל"ת כי יפול הנופל, וכמו שהי' בשנים הקודמות ובפרט השתא מצד הקהל הגדול שנמצאים בעזה"י.

ובנוגע לסדר ההקפות שיהי' אפשרות בעד כולם לראות :

א) להוציא הספסלים והשולחנות מביהכנ"ס ולהשאיר רק ספסלים אחדים בעד הזקנים שי' שירצו לישב.

ב) המקום והשולחן שאצלו מקיפים עם הס"ת יהי' גבוה דרגא אחת מהרצפה ויעשו זה בחוזק.

והננו שואלים דעת כ"ק אד"ש בזה, ומבקשים ברכתו הקי"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם):

[1] סימן בעיגול את מה שכתבו: "להוציא הספסלים והשולחנות מביהכנ"ס ולהשאיר רק ספסלים אחדים בעד הזקנים שי' שירצו לישב", וכתב:

מה יועיל זה להראי'?

[2] סימן בעיגול את מה שכתבו: "המקום והשולחן . . גבוה דרגא אחת מהרצפה ויעשו זה בחוזק", וכתב:

ומי שלא ירגיש בזה עלול וכו'

ערב

[תשרי, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו – בקשר למאמר שכתב להדפסה בקובץ "יגדיל תורה" חוברת כו ע"ד ההגהות אשר ב"לקוטי תורה לגי פרשיות", בו ניסה להוכיח שההגהות שנדפסו בין חצאי ריבוע הן מאדמו"ר הצמח צדק, ואלו שבין חצאי עיגול הן מאדמו"ר מהר"ש; זאת על יסוד הגהה אחת שבין חצאי עיגול שכתוב בה "ע"פ מ"ש רבינו נ"ע בד"ה ביום השמע"צ . . כ"י"ק אאזמו"ר נ"ע שלא נדפס", ובהגהת המו"ל באוה"ת פירשו שהכוונה לדרוש אדמו"ר האמצעי, זקנו של אדמו"ר מהר"ש.

על עלי-ההגהה כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א: "כנראה טעות, כי סגנון הני"ל רגיל אצל הצ"צ ובנוגע לאדה"ז, ורק בנוגע לאדה"ז צ"ל "שלא נדפס" (ולא – הנדפס בלקו"ת)".

במכתבו שאל בהמשך לזה: "האם אפשר לומר, דמ"ש "ע"פ מ"ש רבינו בד"ה ביום השמע"צ . . שלא נדפס" – הכוונה לדרוש אדה"ז שלא נדפס. ומה שהוסיף "כ"י"ק אאזמו"ר נ"ע" – הכוונה היא, שדרוש הני"ל מאדה"ז הוא הנחת אדה"א"מ".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צז):

ועפ"ז מתורץ שמתחלה כותב "הני"ל" ואח"כ "אאזמו"ר".

רעג

[שלהי תשרי, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 426)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בחותם חודש השביעי המושבע והמשביע ברוב טוב לכל ישראל על כל השנה. אזכיר עה"צ.

רדע

[תחלת מרחשון, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להרב אלימלך צויבל שהכניס את שמות התמימים המתעסקים בהוצאת קובץ "הערות התמימים ואנ"ש" מאריסטאון (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען. וראה לקמן מענה ערה)]:

נתקבל ות"ח ודבר בעתו בסמיכות לחותם חדש השביעי המושבע והמשיבע ברוב טוב לכל ישראל לכל השנה

אעה"צ**ערה**

[תחלת מרחשון, תשל"ט]

מענה להרב אלימלך צויבל שהכניס את שמות התמימים המתעסקים בהוצאת קובץ "הערות התמימים ואנ"ש" מאריסטאון (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' יג. והעתקה, באדיבות משפחת הנמען):

אשרי חלקם

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה רדע).

רעו

[י"ב מרחשון, תשל"ט]

מענה לאחת השלוחות שכתבה ע"ד תכניתה לערוך חגיגת פדיון הבן לעולים מרוסיה בחודש שבט הבע"ל (מצילום כתי"ק – תשורה סימפסון ז' כסלו תשע"ז ע' 7):

איחור!!**וכג' חדשים!!**

ואדה"ז בסי' כותב "מכאן ואילך עובר בעשה" (מה"ת) מיום שלשים

[מקורו (ראה שער הכולל. ובהרשום על הגליון) – הרי כל העולם כבר סומך עליו

רעז

[כ"ג מרחשון, תשל"ט]

מענה ל"ועד שיחות באנגלית" שכתבו :

"הננו בזה להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א אשר במשך השנה שעברה, התנדבו כמה מהתמימים מזמנם הפנוי להוציא לאור תרגום אנגלי של כמה מההנחות משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א. ההוצאה הנ"ל התקבלה ברוב שמחה אצל הרבה מבניי; בתוכם רבנים, דאקטורים, אנשי מעשה, ואנשים שנתקרו לליובאוויטש. כעת יש לנו למעלה משלש מאות מנויים על הנ"ל . .

אנו מקוים שהשיחות באנגלית גרמו נחת רוח לכ"ק אדמו"ר שליט"א, והננו מבקשים הצעות וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א על כל הנ"ל . .

מצו"ב ספר מכורך של כל השיחות באנגלית שיצאו עד עתה לאור וחלק מהמכתבים שקבלנו, ומהמכתבים ששלחנו".

למכתבם צירפו ספר מכורך של השיחות שי"ל באנגלית, ועליו כתבו: "מתנה לכ"ק אדמו"ר שליט"א, תרפ"ט-תשל"ט".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 428. "Sichos In English Classics" גליון 1 ע' 15):

על התיבות: "גרמו נחת רוח", כתב:

(1) רב

אלא שצ"ל תוס' בהגה.

על מה שכתבו: "מצו"ב ספר מכורך כו", כתב:

(2) נת' ות"ח ת"ח

סימן בעיגול את התיבות "וחלק מהמכתבים", וכתב:

(3) להחזיר

רעח

[מרחשון, תשל"ט]

מענה לאי מאנ"ש על שאלתו בהמדובר ב"יחידות" שלו בחודש תשרי – שאז הורה לו כ"ק אדמו"ר שליט"א לשהות בחו"ל כדי פרנסתו, עד ששיגיג את רוב הכסף הנצרך לו. במכתבו שאל האם הכוונה "רוב הכסף של הדירה, או רוב הכסף של הכניסה" (סי' "משבחי רבי" ע' 143):

כעצת רב מורה הוראה**בדהתפוחה"ז****רעט**

[מרחשון, תשל"ט]

מענה לר' יוסף דוד ווייטמאן שכתב ע"ד תכנית תרגום מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד אמונה ומדע לפורטוגזית, וציין שהדבר ייעשה ע"י עו"ד מאנ"ש ובדיקה ע"י מביני דבר, וביקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו ע' 45):

ע"פ הנ"ל (הסכמתו וברכתו הק' להדפיס מכתבים אלו לפורטוגזית)**רפ**

[שלהי מרחשון, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 428-429); (2) ל"ועד הנחות התמימים" שהכניסו צילום משיחת מוצאי ש"פ חיי שרה (מהעתקה, באדיבות ר' אליהו יעקב ש"י יוניק)]:

נת' ות"ח.**ודבר בעתו –****בסמיכות לש"ק מברכים כסלו****חודש הגאולה.****אזכיר עה"צ.**

רפא

[שלהי מרחשון, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שהכניס העתק ממכתבים ששלח ונדפסו בעיתונים שונים באה"ק בענין האיסור למסור שטחי אה"ק לערבים בגלל סכנת נפשות שבדבר ("בית משיח" גליון 100 ע' 44. תשורה שפיצר כ"א אד"ש תש"ס ע' 54. תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח ע' 56):

(באופן חשאי) – כדאי להשתדל שעוד כו"כ יכתבו ויפרסמו עד"ז (בשינוי לשון – ולא תוכן).

רפב

[תחלת כסלו, תשל"ט]

מענה לשלוחים מנהלי מוסדות – שכתבו ע"ד רצונם לבוא להשתתף בחתונת ידיד (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 429):

אין מבטלין תשב"ר אפילו לבנין ביהמ"ק

רפג

[ה' כסלו, תשל"ט]

מענה להת' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס צילום מכתב אדמו"ר מהרש"ב מיום י"א ניסן תרע"ח (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 429. יומן הנמען שי'):

נת' ות"ח ות"ח ומילתא אלבישיהו יקירא (שבת י, ב).

רפד

[כסלו, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 433):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בחדש הגאולה ובסמיכות ליו"ד כסלו יום הגאולה, אזכיר עה"צ.

רפה

[כסלו, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להת' משה חיים לוי'ן בקשר לחוברת ברוסית על חנוכה (תשורה לוי'ן בדרי"ח טבת תשע"ה ע' 8)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחודש כסלו, הוא חודש הגאולה,

ובין יו"ד וי"ט בו – ימי הגאולה.

אזכיר עה"צ.

רפו

[סביבות יום הבהיר י"ד כסלו, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי להמברכים לרגל יום הבהיר י"ד כסלו חמישים שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית [בין השאר – למרת חנה עטקא פלדמן שהכניסה מכתב ברכות שכתבו תלמידות בית הספר "בית רבקה" (מהעתקה)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחודש כסלו הוא חודש הגאולה

ביום יד-טו בו.

אזכיר עה"צ.

ת"ח על הברכות. וכבר מלתי' אמורה בתוה"ק: ואברכה (ה' מקור הברכות) מברכיך. בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

רפז

[סביבות יום הבהיר י"ד כסלו, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי (נוסף) להמברכים לרגל יום הבהיר י"ד כסלו חמישים שנה לנישואי כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית [בין השאר – להשליח ר' משה יחיאל פעלער (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען שי"י):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחודש כסלו הוא חודש הגאולה

ובין יו"ד וי"ט בו – ימי הגאולה.

אזכיר עה"צ.

ת"ח על הברכות. וכבר מלתי' אמורה בתוה"ק: ואברכה (ה' מקור הברכות) מברכיך. בברכתו של הקב"ה שתוספתו מרובה על העיקר.

רפח

[ט"ו כסלו, תשל"ט]

מענה לר' דוד ראסקין שכתב:

"אתמול בשעה 9:30 בערב סדרתי מטעם צאגו"ח התועדות חסידים בבית המדרש ב-770 עם סעודה שלמה חלות דגים ועופות וכו'. וב"ה שהי' ברוב עם וגם השתתפו מאנ"ש מערי השדה (קודם ההתועדות של כ"ק אדמו"ר שליט"א אור לי"ד כסלו הכרזתי ברבים אודות שמסדרים התועדות חסידים באור לט"ו כסלו).

הדיבורים הי' ע"י רם-קול, בקשתי את הר"ר שלום שי' מרזוב ולמד את המאמר לכה דודי תשי"ד שיצא עכשיו לאור, למד את כל המאמר. בקשתי את הר"ר מרדכי שי' מענטליק שהי' בהחתונה בתרפ"ט שיספר מה שזוכר ודיבר ועשה רושם גדול, ואח"כ עורר אודות התעסקות בלימוד נגלה וחסידות ועבודת התפילה וההתעסקות בהפצת המעיינות והמבצעים.

אח"כ התוועד הררש"ד שיי רייטשיק, הרר"י שיי כהן, הרר"ל שיי גראנער, הרר"א שיי קארף והנני, וב"ה שהי מסודר אמרו לחיים ניגנו ניגונים . . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ וירא תשע"ט (גליון א'קנג) ע' 8. תשורה כ"ץ יו"ד כסלו תשע"ט ע' 11-119):

**לפלא שדוקא "מרקדין" שהוזכר בפירוש וכמה פעמים בנוגע
[בהחתונה] לא נזכר כאן!**

אזכיר עה"צ

רפט

[סביבות י"ט כסלו, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לא' שהכניס שיחה מאדמו"ר מהררי"ץ (שיחות קודש תשל"ט ח"א (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 436):

**נת' ות"ח ודבר בעתו – בחודש כסלו – חודש הגאולה בי"ט בו, אזכיר
עה"צ.**

רצ

[לאחר י"ט כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לוין על שאלתו בהמדובר בהתועדות י"ט כסלו – בזה שבשו"ת מן השמים מבעלי התוספות, מהזמן שלפני י"ט כסלו תקני"ט, נזכר שיי"ט כסלו הוא "יום בשורה". במכתבו כתב, שאף ששו"ת הנ"ל נדפסו בפעם הראשונה בסוף שו"ת הרדב"ז ח"ה בליוורנו תקע"ח, מ"מ נזכר אודות שו"ת מן השמים בשו"ת הרדב"ז ח"א ס"י, הנדפס לראשונה בליוורנו תי"ב (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסא-קסב):

לברר שנת הדפסת שה"ג להחיד"א.

רצא

[כ"א כסלו, תשל"ט]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שכתבו: "יש הצעה לסדר מנורה של חנוכה לערך מ-6 פוס (של נרות לא מחשמל) אצל א.פ. על מקום הסוכה או סמוך למקום הנ"ל, והצעתינו לסדר זה. והננו שואלים אם נכון הנ"ל" (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "והננו שואלים אם", וכתב:

לא [נכון הנ"ל]

רצב

[לפני ש"פ וישב, כ"ג כסלו, תשל"ט]

מענה על פתק שכתב א' המזכירים עבור השליח ר' משה יצחק העכט, בו כתב: "משה יצחק ש"י העכט ביקש להודיע שהערב ביקר אצל מר נתן ש"י מיליקאווסקי בנוגע לעניני הישיבה, וכששמע הנ"ל שאצל בנו, יוסף ש"י העכט בצפת, נולד בן ושהברית מילה תתקיים אי"ה ביום א' דחנוכה הבע"ל, אמר נתן למשה שיסע לשם במוצש"ק על חשבוננו להיות שם להבר"מ. ושואל משה ש"י אם ליסע כנ"ל לאיזה ימים" (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ תולדות תשע"ז ע' 14-13):

ב[אם] זוג' ת"י מסכימה נכון וטוב [ליסע כנ"ל לאיזה ימים]

(נוסף על הנ"ל: יבקש (ידרוש) שם ראיון עם ראש הממשלה (בשם הציבור דבנ"י דכל קאנעטיקוט – היתכן ספקות בעניני השטחים וכו' (ובמילא יתראה כאן עם ריביקאו ש"י (אף שע"ע הלך בדרך עקלתון כו'), וטומעל במכ"ע באה"ק (בפרט Jerus. Post – שידבר בס דוקא באנג ודוקא בעזות-דהעכט ובריטקייט שלהם וכו') ויבקר בבתי האסורים שם במבצע דחנוכה.

רצג

[לאחר מוצש"ק וישב, כ"ג כסלו, תשל"ט]

מענה להרב יצחק רייטפארט על שאלתו בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ וישב:

"מה שהעיר כ"ק אדמו"ר שליט"א בהתוועדות דמוצש"ק פ' וישב בענין הקזה:

נ"ל דהנה דין חובל בחבירו וחובל בעצמו ילפינן מלא יוסף כמבואר ברמב"ם פ"ה מהל' חובל, ונראה דכל זה הוא בלא רשות, דהרי האומר לחבירו סמא את עיני קטע את ידי ע"מ שאתה פטור, פליגי הרמב"ם והרא"ש ב"ק צ"ג אי פטור באם כוונתו בלב שלם או לאו, רמב"ם שם הל' י"א וברא"ש ובטושו"ע סי' תכא סעי' י"ב.

וכמו שפליגי לענין חמשה דברים, כן הוא לענין הלאו דלא יוסף, וכן נראה לענין לצער א"ע דילפינן בק"ו מנזיר ב"ק צ"א דאסור, ונראה דכל שהוא לתועלת פטור ומותר, אף שצ"ע"ק מהתוס' שם ד"ה אלא האי דאסור לחבול עצמו אפי' לצורך.

י"ל: (א) דלפי המסקנא דילפינן מנזיר (שציער עצמו מן היין), הרי בנזיר אפילו צורך קצת כהאי מותר, עי' בנדרים י' ע"ב. (ב) אפי' לפי התוס' דלצורך אסור, זה רק בצורך קצת כהאי מפני שירא וכדומה, אבל כל שיש בו תועלת גופני אפי' קצת מותר דאין זה חובל, כדאמרין בסנה' פ"ד בן מהו שיקיז דם לאביו, ר' מתנא אמר ואהבת לרעך כמוך פירש"י שם ואין זה מכה איש כיון שאין זה היפך ואהבת, ואפי' לרב ורבינא דלא שביק לבריה וכו' הוא משום שמא יעשה חבורה במקום אחר, ורק גבי אביו, ובעיקר הדין אינו חולק על ר' מתנא ור' דימי בר חנינא כמבואר בחידושי הר"ן.

וכן מפורש ברמב"ם פ"ה מהל' ממרים ה"ז אם אין שם מי שיעשה אלא הוא והרי הן מצטערין הרי"ז מקיז וחותר כפי מה שירשהו לעשות, מובן דכל מה שמרשה אותו לעשות והוא לצורך אין זה חובל ואין זה מכה אביו (ולא הזכיר הרמב"ם מפני שעושה לצורך רפואה).

וכן מצאתי במנחת חנוך מצוה מ"ט (ריש ע' 140) דאין זה חובל כשעושה ברשות, והגמ' בסנה' מיירי בלי רשות. וכמו"כ כתב הטורי אבן מגלה כ"ח דכל שעושה ברשות אינו חובל ופטור ומותר, אלא שמתרץ דהגמרא דחולין מיירי באביו דאינו יכול למחול (כידוע שיטת הריב"ש בזה ואכ"מ).

היוצא לענ"ד דכל שברשות ובפרט לצורך פטור ומותר ואין זה חובל ומכה איש".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ "נישואי צדי"ק" ח"א ע' 41-42):

[1] סימן בעיגול את התיבות: "פליגי הרמב"ם והרא"ש ב"ק צ"ג אי פטור באם כוונתו בלב שלם", וכתב:

אבל פשוט שהמדובר בש"ס ע"ד [הקזה] הוא לכל הדעות בפשטות – ולכן לא הביאו רא"י מזה וכיו"ב

[2] על כללות המכתב, כתב:

לפלא הכי גדול דלא נזכר פס"ד ברור ומוחלט דאדה"ז בהל' נזקי גוף בהנ"ל (ואינו מזכיר אפילו קס"ד אחרת)

רצד

[כ"ו כסלו, ב' דחנוכה, תשל"ט]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס – לרגל חמשים שנה לה"שבע ברכות" של כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית הצדקנית – שני מכתבים מאדמו"ר מהרי"ץ ומאמר מאדמו"ר מהרש"ב (מהעתקה, באדיבות הנמען שי):

[1] סימן קו אצל מה שכתב ע"ד שני המכתבים.

[2] על מה שכתב ע"ד המאמר, כתב:

מהנחת רפאות ר"ס

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה רצו).

רצה

[כ"ז כסלו, ג' דחנוכה, תשל"ט]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח הדלקת המנורה הציבורית במנהטן בלילות חנוכה, אשר בלילה הראשונה הייתה ההדלקה ע"י שר המשפטים של ניו יארק מר רוברט אייברמס (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 676. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

(1) המבצע בבתי אסורים?

(2) ההודיעו עדכ"ז לשאר ערי ארצה"ב שאולי לא קבלו לע"ע רשיון למען יביאו לרא"י שמותר וכו' הנ"ל?

רצו

[ימי חנוכה, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – מענה להת' מיכאל אהרן זליגסון שהכניס שני מכתבים מאדמו"ר מהרי"ץ ומאמר מאדמו"ר מהרש"ב (יומן הנמען שי'. וראה לעיל מענה רצד)]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בחודש כסלו הוא חודש הגאולה, ובימי חנוכה דמוסיף והולך בנר מצוה ותו"א כו'. אזכיר עה"צ.

רצז

[כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שכתב ע"ד קלטת שהכין להפצה הכוללת שיחות קודש בנושא שלימות הארץ, ואח"כ שמע (מר' חיים ברוך הלברשטם) שאין דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א נוחה מפרסום בעיתונות ע"ד קלטת מסוג זה. ושאל האם לבטל את תכנית הפצת הקלטות, ואם אמנם עליו לבטל – שואל באיזה אופן אחר עליו להפיץ באופן מסודר את דבריו הק' בין בני תורה ובקרוב הציבור הרחב (אגרות-קודש חל"ג ע' עדר-ערה. "בית משיח" גליון 100 ע' 44-45. תשורה שפיצר כ"א אד"ש תש"ס ע' 54. תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח ע' 53-54):

פרסום קטעים הנ"ל באהקת"ו – רצוי וכו' (משא"כ בחו"ל). אלא שכפשוט צ"ל באופן מסודר ומבלי חאפן א' אצל הב' וכו', ופשיטא שצ"ל המ"מ וכו"ב מוגהים היטב. ולפעמים גם (בנוגע לכפילת ענינים בהדיבור – מפני שבאו להתועדות פנים חדשות וכו"ב –) השמטות או תיקון פליטת הפה וכו'. שלכל זה צ"ל אחראי מתאים, ושלא יסתור לאחראי שני. עפכ"ז אפשר להיות המשך פעולתו הנ"ל – כשיתדבר במזכירות אופן שלא יסתור הפעולות ואופנן דע"ע באה"ק.

[וראה לקמן מענות רחצ, ת].

רחצ

[כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שכתב – בהמשך להמענה שקיבל – שהבין שהתשובה שוללת ענין הקלטות (אגרות-קודש חל"ג ע' ערה. "בית משיח" גליון 100 ע' 45. תשורה שפיצר כ"א אד"ש תשי"ס ע' 54. תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח ע' 54):

על התיבות: "התשובה שוללת ענין הטייפים", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כי קשה במאד לעשות בהם התיקונים שכתבתי.

רצט

[כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב:

"מצו"ב עלי ההגהה של קובץ יגדיל תורה לחדשים כסלו-טבת . .

בענין המבואר כאן סי' כג, ישנם תמיד חילוקי דיעות בין אנ"ש בכונת כ"ק אדמו"ר שליט"א; ובמילא חילוקי דיעות איך לנהוג:

יש אומרים דהכוונה – שש שעות אחר חצות האמיתי, כמשמעות הלשון "האמצע בין נה"ח ושקה"ח".

וי"א דהכוונה שש שעות אחר חצות לפי שעונינו (-) (שעה 12.00), כמשמעות הלשון "מען גייט נאכן זייגער".

וי"א דהכוונה – שש שעות אחר חצות האמצעי – כמבואר כאן בסי' כג".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ "מגדל אורי" ח"ט ע' 388. שיעורי רשד"ב שי' לוין מספר 521. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' טו-טז):

[1] מחק את התיבות: "יש אומרים דהכוונה", "כמשמעות הלשון", "וי"א דהכוונה שש שעות אחר חצות לפי שעונינו (-) (שעה 12.00), כמשמעות הלשון "מען גייט נאכן זייגער", "וי"א ד"; וכתב:

לכאורה הי' צ"ל [-] שש שעות אחר חצות האמיתי, "האמצע בין נה"ח ושקה"ח", דלכאורה קל לאדם לדעתו – כשהחמה בראשו

ו[הכוונה] ע"פ מה שראיתי נוהגין [– שש שעות אחר חצות האמצעי –
כמבואר כאן בסי' כג]

[2] על גליון עלי-ההגהה דקובץ "יגדיל תורה", בלשון המענה (דלעיל 1) –
הוסיף הערה על התיבות "שראיתי נוהגין":

(* עמא דבר. בבית אאמו"ר ולאח"כ מה שראיתי בבית כ"ק מו"ח
אדמו"ר – היו בלאה"כ מקדשין זמן רב לאחר שעה השביעית.

[3] בנוסף להנ"ל – רשם "צעטל" בכת"ק בנושא זה, ע"מ להדפיסו
בקובץ:

העתק ממש"נ במק"א – השייך להספק שכותבו – במכתבי – לפ'.

ידוע ע"ד החילוק בין החשבון ע"פ מהלך האמתי למהלך האמצעי
ונפק"מ לפועל בנוגע לכו"כ ענינים ולמעשה נוהגין ע"פ מהלך האמצעי.
ולא עוד אלא אפילו בנוגע להדחיות שלפעמים חילוק בחלק אחד ממהלך
האמתי – צ"ל משנה קביעות מועדי השנה.

כמבואר כ"ז בהל' קדוה"ח להרמב"ם (פי"ח הי"ב ובכ"מ. וראה ג"כ
שם ספ"י) ועיין השקו"ט בזה במפרשיו.

ועפ"ז יל"פ ולהמתיק מה שראיתי נוהגין בנוגע שלא לקדש בין שעה ו'
וז' שאין מבררין בכל עש"ק בפ"ע מתי חצות האמת (שהחמה בראשו)
לדעת שש שעות (השוות) מתי מסתיימות – ובנדו"ז בפרט יש גם הענין
דכיון דדשו בה רבים שומר פתאים ה' (דכן הוא גם בנוגע לת"ח – שו"ת
הצ"צ אה"ע סו"ס יא. וראה אוצר הפוסקים [ועד"ז הוא גם בנוגע
לשעת התקופה ושפיכת מים].

ובפרט שבמדינתנו נוגע (הקידוש) בעיקר בימות החורף וכו"כ ימים
מעוננים, כן טרודים בהכנות לש"ק – ולא קל לברר הזמן דחמה בראשו

ש

[כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו (להנהלת "כולל אברכים" שע"י
המזכירות) בו כתב ע"ד סיום שנה החמישית ללימודו בכולל, ושאל אם
להמשיך שנה נוספת (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י
ע' ג):

לא – רק בספרי' ובעריכת יג"ת וכיו"ב והפצתו ופרסומו

שא

[כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו בו הזכיר בין השאר את הדפסת והפצת קובץ "יגדיל תורה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ט):
 ע"ע – הי' כ"ז באופן בטלני ביותר (כנראה – בהעדר פעולה. ובפרט – אין צוציען משתתפים בכתיבה).

שב

[כסלו, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה שא) – בו כתב ע"ד מינוי ר' אברהם ברוך יוניק להתעסק בהפצת קובץ "יגדיל תורה", וכתב: "בהמשך להנ"ל, תקותי שצורת העריכה היא באופן הרצוי" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ט-י):
 כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שצורת העריכה היא באופן הרצוי".

שג

[כסלו, תשל"ט]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן על דו"ח מפעולותיו (תשורה קפלן כ"ה טבת תשס"ט ע' 34):

ויה"ר שכולן תהיינה במרץ וזריזות המתאימים

דש

[לאחר מוצש"ק מקץ, אדר"ח טבת, תשל"ט]

מענה להמניחים שכתבו: "מצו"ב קטע מהביאור בלקוטי לוי"צ, כפי שתפסנו ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א. האם נרשם נכון?" (מצילום כתי"ק – תשורה הלברשטם כ"ו אדי"ש תשנ"ה ע' 14):

[?]? **הרי ישנו אצל כו"ב טי"פ!**

שה

[לאחר מוצש"ק מקץ, אדר"ח טבת, תשל"ט]

מענה להרב יצחק רייטפארט על שאלותיו בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ מקץ (מצילום כתי"ק – קובץ "נישואי צדי"ק" ח"א ע' 38-40):

[1] במכתבו כתב:

"בהא שאמר כ"ק אדמו"ר שליט"א בההתועדות דמוצש"ק פ' מקץ, דלפי המ"ד (שבת כא, ב) דאמרינן מעלין בקודש ולא מורידין, באם לא הי' לו שמן מספיק ביום שני לשני נרות כ"א לנר א', יכול להדליק ביום שלישי שני נרות אף שכל העולם מדליקין שלש וכו'.

ולא אבין: האם מעלין בקודש הוא על הפעולה איזה קדושה יש בהנרות (האם י"ל שיש יותר קדושה בשני נרות מבאחד), אלא הפי' במעלין בקודש הוא בהנס שאירע בימים אלו שהנס הי' מוסיף וגובר בכל יום ויום, וא"כ צריך להדליק נרות במספר המתאים להראות שבכל יום הקדושה ניתוסף וגוברת כהתוקף דאז (ולמ"ד דזהו כנגד ימים היוצאים הרי"ז להראות תגבורת הנס).

וכן נראה מדרכי משה סי' תערב סק"ד, דמי שלא הדליק בליל ב' שני נרות ידליק בליל ג' כשאר בני"א. וכ"כ במשנה ברורה וחיי אדם סי' תרעא שבאם יש לו רק ט' נרות ידליק שנים ביום ב' ולא ביום ג', ואם יש לו י' נרות ידליק ביום ג' נר א' (וקשה לומר לכאוי' שהוא כמ"ד שזהו כנגד ימים היוצאים).

ומצאתי בשפת אמת לשבת שם דמעיקרא מפרש הנפק"מ בין הטעמים כמו שביאר כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואח"כ דוחה זה ע"ד הנ"ל ומפרש הנפק"מ באם יש לו עשרים נרות – לפי הטעם דמעלין בקודש צריך להניח ההידור ללילות האחרונים, ולהטעם שזהו כנגד ימים היוצאים יתחיל לקיים המצוה כל מה דאית ליי"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) סימן שני קווים תחת התיבות "דלפי המ"ד".

(ב) מחק את התיבות "ולא אבין: האם", וסימן בחץ את המשך הדברים; וכתב:

[מעלין בקודש] כפשוטו – הנרות ש"קודש הם", להעלות במספרם (היפך דפוחת דפרי החג – במספרם).

(ג) על התיבות: "שהנס היי מוסיף וגובר בכל יום ויום", כתב:

לא למ"ד דחילקו ביום א לח' חלקים, או שבכ"י נמצא הפך מלא, וכיו"ב

(ד) על מה שכתב: "ולמ"ד דזהו כנגד ימים היוצאים" – מחק את התיבות: "ולמ"ד דזהו", וכתב:

זהו תוכן [כנגד ימים היוצאים] (2)

(ה) על מה שכתב: "שבאם יש לו רק ט' נרות ידליק שנים ביום ב' ולא ביום ג'", כתב:

זוהי חקירה אחרת: דביום ב' חל חיוב הנהגתו דמהדרין

(ו) על מה שכתב: "וקשה לומר לכאוי שהוא כמ"ד שזהו כנגד ימים היוצאים" – מחק את התיבות: "וקשה לומר לכאוי שהוא", וכתב:

לצאת גם מה"מ ולמה ידחה מפני האיסור דיום ג כו'

(ז) על התיבות: "ומצאתי בשפת אמת לשבת שם", כתב:

לא ראיתיו לע"ע

(ח) על מה שכתב: "ומפרש הנפק"מ באם יש לו עשרים נרות – לפי הטעם דמעלין בקודש צריך להניח ההידור ללילות האחרונים", כתב:

במחכ"ת – צ"ע בזה ע"פ חקירה הנ"ל, והמשנ"ב הנ"ל

[2] במכתבו כתב:

"מ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א בפירש"י שאסור לאדם לשמש מטתו בשני רעבון, דשני רעבון (לי רבים) בדיוק הוא דצריך חזקה דרעב הוא, ולכאוי א"מ דלפי הגמ' תענית יב, ב דאחר י"ג תעניות צריך למעט בנישואין, הרי דהוחזק רעב. וכן מפורש ברמב"ם פ"ג מהל' תענית ה"ח אחר שהביא המשנה דשם הוסיף: וכל מי שקיים מצות פו"ר אסור לו לשמש מטתו בשני רעבון (וזוהו הגמ' דדף יא שם) (ולהעיר שגם הרמב"ם כ' בלי רבים "שני רעבון"). ובפרט צ"ל שהרי יש לפלפל אם שייך בקללה חזקה (ואינו שייך לקטלנית).

ואולי כוונת כ"ק אדמו"ר שליט"א הוא (רק) ע"פ פשש"מ לבן חמש שלא למד עדין הגמ' דתענית, אך גם זה א"מ דהרי אצלו הפי' ברעב הוא כפשוטו שלא נמצא לחם בחנות, ושם (בלוי) לא הי' לחם לקנות ומה צריך שם שני חזקה?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) סימן בעיגול את מה שכתב: "תענית יב, ב כו"י עד סיום הקטע, וכתב:

איפוא נרמז זה (עכ"פ) בפרשי?!

(ב) סימן קו תחת התיבות: "ע"פ פשש"מ לבן חמש שלא למד עדיין הגמ' דתענית", וכתב:

והזכרתי במפורש המקרא (מב, לו) (וראה חולין צה, ב) ומאז נדבר שזהו פשש"מ (מב, ד) דמוסיף "אחי יוסף" ולפני זה לח, יא ובפרש"י.

שו

[גי טבת, תשל"ט]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" על דו"ח מאסיפתם – בה דנו בהצעה שקיבל א' השלוחים לפתוח מסעדה חלבית בבית חב"ד. במכתבם כתבו שהוחלט שנכון הדבר, בתנאי שיתן אחוזים מהרווח לבית חב"ד, וכן שתהי' תחת השגחה תמידית של רב מאנ"ש (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 666):

כפשוט שייך להנהלה.

שז

[תחלת טבת, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 451):

נת' ות"ח. **ודבר בעתו – בסמיכות לימי החנוכה דמוסיף והולך בנר מצוה ותו"א וכו', אזכיר עה"צ.**

שח

[ועש"ק ויגש, ו' טבת, תשל"ט]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון על מכתבו בקשר להמדובר בהתועדות זאת חנוכה – בזה שבמאמר ד"ה ואתה ברחמיך תש"א אינו מזכיר בחינת "רשעים ביד צדיקים". ושאל הנ"ל, האם י"ל שיש שתי בחינות בספירות

היסוד: טהרה – פנימיות היסוד, וצדיקים – חיצוניות היסוד. ולכן לא הוזכר בהמאמר "צדיקים", כיון שכאן רוצה להדגיש רק פנימיות ספירת היסוד (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 451. יומן הנמען שי'):

כהנ"ל י"ל (אולי קצת שינוי) אבל אין בזה תירוץ: כיון שב"ועל הניסים" נזכר, למה לא מפרשו בהמאמר?

[וראה לקמן מענה שיב].

שט

[ח' טבת, תשל"ט]

מענה לר' יעקב עמנואל שוחט על שאלותיו בלקוטי שיחות ח"א – שמתעסק בתרגומו לאנגלית (תשורה וואגעל ג' כסלו תשע"ח ע' 28):

[1] במכתבו כתב: "בפ' ויגש אות ד' מבואר קושי גלות מצרים ובפרט שזה הי' הגלות הראשון, משא"כ הגליות דלאח"ז כו'. לכאורה צע"ק מזח"ב ב, ע"ב: כד נחתו למצרים רגילין בצערא הוה כו', אבל גלותא דבבל ההוא הוה צערא שלים וכו'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתב: "מבואר קושי גלות מצרים ובפרט שזה הי' הגלות הראשון", כתב:

וע"פ קבלה וחסידות – כתר דקליפה כו'

(ב) על מה שכתב: "לכאורה צע"ק מזח"ב כו'", כתב:

לשיטתי עדיפא הול"ל – שהנ"ל רדו שנה ודאדום ט' פעמים ככה.

[2] במכתבו כתב: "בפ' ויחי אות ה' שיש הבדל בין מצוה קלה וחמורה, והראי' שיש מצוה שנקראת קלה שבקלות ועוד מצוה שנקראת חמורה שבחמורות. וצוין שם לילק"ש, וירושי' ודב"ר. ולכאורה ציון זה קשה להבין – דשם מובן קלה שבקלות וחמורות שבחמורות בענין קושי וטורח בקיום המצוות, ולא בערך ומעלת המצוות, וע"כ אינו מתאים כ"כ לתוכן השיחה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

גם את"ל שרק פירוש זה שייך במרז"ל – הרי ג"ז מורה על החילוק בהמצות שלכן נסדר וצ"ל קשור בהשתדלות יתרה.

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ.

[4] וכתב – בקשר להמפתחות לספרי הבעש"ט והרב המגיד שבעריכתו:

מעשה רב שכל זמן שהמפתחות לא הו"ל אין משתמשין בהם כלל וכו'.

שי

[אור לעשירי בטבת, תשל"ט]

מענה לרי' יעקב עמנואל שוחט על מכתבו (להמזכיר הרי"ל גראנער) בקשר להמפתחות לספרי הבעש"ט והרב המגיד שבעריכתו, בו כתב:

"אתמול קבלתי את התדפיסים המצורפים פה והגהתי בהקדם כו', וכן מצורף פה נוסח השער ומפתח (שיש להוסיף בו סימני הדפים).

באשר ההדפסה כבר נתאחרה עד עתה, והתאריך בפתח דבר י"ד כסלו, רצוני לקשר את ההדפסה עם תאריך זה ע"י הקדשה לזכות כ"ק אדמו"ר שליט"א והרבנית שתליט"א. אינני יודע אם אפשר לעשות את זה על דעת עצמי (וא"כ כבר עשוי), ואם צריכים לשאול הסכמת כ"ק אד"ש בבקשה נא לשאול ולקבל הסכמת כ"ק אד"ש, ות"ח למפרע. (מצורף פה נוסח הקדשה, ואם צריכים להוסיף גם שם המקדיש – אז . . . נא להודיעני על זה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – ליקוט כתי"ק י"ד כסלו ע' 26 (בחלקו). נדפס בשלימותו לעיל, מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] סימן בחץ ובעיגול את הקטע "באשר ההדפסה כבר נתאחרה כו'"; מחק תיבת "ולקבל" וסימן בחץ ובעיגול תיבת "הסכמת".

[2] וכתב – בקשר להמפתחות המצורפים:

אד' שפתי גו' (ועוד כהנה) הוא פסוק (מרז"ל)

שיא

[י"ב טבת, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער וואלף על מכתבו (סי' יימי תמימים" ח"ז ע' 287-288. תשורה וואלף ח' אדר תשנ"ט ע' 95):

ע"פ מה שנאמר (וכמה פעמים) להתייעץ בענינים רציניים עם עסקני אנ"ש שי' שבאהקת"ו, ולא להעמיד ע"ד יחיד.

מה ענו כהנ"ל על: (1) לדעתם – כמה שורות יקדישו במכ"ע להנ"ל (כשבכל יום חדשות ע"ד שלום, בטחון וכו'), ובאיזה עמוד.

(2) למה ינצלו הפרסום ע"ד ענין (שבעצם הוא יחידי במינו) שמומחה ואפילו מתחיל בעסקנות יכול להשתדל ולהפיק תועלת רבה לחב"ד, באם יפורסם באופן המתאים ובזמן המתאים.

(3) למה צריך חב"ד לפרסם, שאין אף אחד בכל "מומחי" חב"ד שיודע באיזו מדינה נמצא: זאלקווא, אלטונא, זולצבך, ריא דיזיינערא, וידיעתם גדולה עד כ"כ שעשו מלבוב ולעמבערג – שתי עירות נפרדות.

שיב

[י"ב טבת, תשל"ט]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון שכתב – בהמשך להמענה שקיבל (לעיל מענה שח) – שאולי יש ליישב בשני אופנים: (א) שיש שתי בחינות ביסוד, יסוד המשפיע למלכות ויסוד שהוא למעלה ממלכות; (ב) שתי מדריגות במלכות (יומן הנמען שי):

[1] מחק את מה שכתב ע"ד שתי הבחינות ביסוד, וכן מחק תיבת "בי" (בחינות ביסוד).

[2] על מה שכתב ע"ד שתי מדריגות במלכות, כתב:

לא

שיג

[ועש"ק ויחי, י"ג טבת, תשל"ט]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" (מצילום כתי"ק – ליקט מענות קודש בקשר להזדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע" (40):

[1] במכתבם כתבו :

"בערך לע"ל (סוף ע' סט בהמצו"ב) העתקנו הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א (בהמשך מים רבים תרל"ו ע' פז) בהענין ד"חזיר עתיד ליטהר", שצין להמקומות שהובא מרז"ל זה :

א) שם ציין "ס' הקנה (?)" . בס' הקנה מצאנו לע"ע הלשון (קכו, סע"א (דפוס קראקא תרנ"ד)) : בדברים שנאצלו מצד הימין הם שיש להם חזרה מיד וע"כ נקרא חזיר כו'. היות שלשון זה אינו כמו ה' "עתיד חזיר ליטהר", האם להשאיר הציון לס' הקנה כמו שהיא (ועם הסימן שאלה)?

ב) לא הבנו – לכאור', מדוע לא מצויין בהערה שם לתו"א וישלח כה, א (אף שמצויין ללקו"ת ד"ה וכל בניך פ"ג) ששם גם הובא מרז"ל זה? גם : לא מצויין למאו"א ח, ו (הובא בלקו"ת שם), ושם הלשון : חזיר נק' קליפת נוגה ולכן במיתוקה עתידה לחזור ותהי' קדושה כו'. האם לא מצויין לזה מכיון שהלשון אינו "עתידה חזיר ליטהר"?" .

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) מחק תיבת "האם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "להשאיר הציון לס' הקנה כמו שהיא (ועם הסימן שאלה)".

(ב) סימן קו תחת התיבות : "לתו"א", "למאו"א"; סימן את מה שכתבו "מדוע לא מצויין כו'", וכתב :

להוסיף כ"ז ועוד

[2] במכתבם כתבו :

"בהענין דעתידה אשה שתלד בכל יום (שבת ל, ב) (בע"י בהמצו"ב. וּש"נ) כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א (במכתב – נדפסה בלקו"ש חי"ב ע' 178) : איך אפ"ל תלד אשה בכל יום כיון שאיסור טומאתה לא ישתנה (אגה"ק סכ"ו) – הרי באווארענט שם על אתר והוסיף "מביאה אחת" (תהי' אח"כ הלידה כמה ימים) כו' .

ולא הבנו: לכאור, אפי' אם יהי' מביאה א' הלידה כמה ימים, מ"מ אחר הלידה האחרון (מביאה זו) יש עלי' טומאת יולדת (מולד האחרון), וכההלכה בשו"ע יו"ד סי' קצד סי"ג ש"מונין ימי טומאה משיצא האחרון", וא"כ איך יולד ביום אחי'ז (שצ"ל ההולדה בכל יום)?

ואולי הכוונה שהפי' ב"אשה תלד בכל יום" הוא, שהיא תלד בכל יום רק מביאה א' ולא יהי' עוד ביאה (אבל לא משמע כך בלי ההערה "תהי' אחי"כ הלידה כמה ימים"). האם נכון?.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על התיבות: "כיון שאיסור טומאתה לא ישתנה", כתב:

וא"כ לאחר כל לידה מוכרח להיות הפסק של רבוי ימים וכו'

(ב) סימן קו תחת התיבות: "שצ"ל ההולדה בכל יום", וקו נוסף תחת התיבות: "שצ"ל ההולדה"; וכתב:

כנראה מפרשים שלעת"ל כל אשה שתלד – הרי לאחרי לידה הא' תלד בפו"מ בכל יום ויום בלי שום הפסק! וכיון שאין שם מיתה ה"ז עד א"ס!!

(ג) על מה שכתבו: "ואולי הכוונה שהפי' ב"אשה תלד בכל יום" הוא, שהיא תלד בכל יום רק מביאה א' ולא יהי' עוד ביאה כו", כתב:

עד שתטהר, שהרי נטמאה תיכף בלידה הא'. – מהי השייכות לנדו"ד?!

[3] במכתבם כתבו:

"בהשאלה ע"ד כשהכתר נמנה אין הדעת נמנה וכו' (שלע"ע לא קבלנו מענה), שרצינו להעתיק הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א בערך כתר ע' רצד. וז"ל ההערה (בסה"מ ת"ש ע' 38): וזהו דכשאין: ע"ח שער כג פ"ח. והסתירה, בהשקפה ראשונה, מתורצת בתורה אור ביאור לדי"ה יביאו לבוש מלכות. עכלה"ק. ועי'ז שאלנו מבה"ז (להצ"צ) די"ה ברע"מ כו' פקודא ליתן כו' ס"ע רעו-ז [שלאחר שמתרץ הסתירה הנ"ל – ע"ד הביאור בתו"א שם], מסיים "אך עכ"ז ישאר מבוכה בענין כשהדעת נמנה בהע"ס וכו".

ועפ"ז: (א) לא הבנו הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א הנ"ל, שלכאור [עם היות שמתורץ (בתו"א שם) בנוגע לכתר, הרי עדיין] אינו מתורץ (כנ"ל מבה"ז) בנוגע לדעת (האם הכוונה שגם הסתירה בנוגע לדעת מתורצת, ומהו הביאור בזה)? (ב) האם להעתיק ההערה (כפי המצוי"ב)?.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) סימן בעיגול את התיבות: "לא הבנו", וכתב:

ה"ז קושיא על התו"א (שלא כ' כל הנכתב בביאור"ז)

(ב) על כללות הענין, כתב:

יוסיפו הערה: לאחר זמן: זכינו עתה ביאור"ז להצ"צ – ושם () . .

שיד

[י"ט טבת, תשל"ט]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בקשר להפני' אל ראש הממשלה מר מנחם בגין בקשר להפקת המטבעות החדשות, בו שאל האם להוסיף בהפני' שזהו "כמו בארה"ב" (ס' יימי תמימים" ח"ז ע' 289):

באם יתבוננו ועשו חשבון החכ"ים וּבְכוּחַם דורכפירן: אשר (בגין) יציע שינוי עיקרי בזה (ח"ו) באם לא) שיקבל בכנסת – יישר כוחם. באם לא, – יעשו ב"ענין הנוסף" (של הטבעת המטבעות לחלוקה במבצעים וכו').

שטו

[י"ט טבת, תשל"ט]

מענה להתי' מרדכי מנשה לאופר (ס' "היכל מנחם" ח"ב ע' קעד-קעה. תשורה לאופר ט"ו תמוז תשע"ב ע' 26):

[1] במכתבו כתב ע"ד שאלת רבים בנוגע למנהג פתיחת קשר תפלין של יד בכל יום.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שיד לרבני אנ"ש שי'.

[2] במכתבו כתב הערות בלקוטי שיחות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

נהנתי להערותיו בלקו"ש. בנוגע לשאלותיו בזה – הרי זוהי מטרת קובצי הערות אנ"ש והת' המו"ל בכ"מ – לרכז שם כל כיו"ב ושידונו רבים עד"ז וכו'.

שטז

[י"ט טבת, תשל"ט]

מענה לחתן ששאל מתי לקבוע את ה"ווארט" שלו, אם ביום ב' ליל כ"ד טבת, או ביום ג' כ"ד טבת – מפני שאפשר ותהי' התועדות כ"ק אדמו"ר שליט"א ביום ב' (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 453):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את מה שכתב ע"ד "יום ב"; השאיר את התיבות "יום ג'", וכתב:

שהוכפל בו כי טוב

שיז

[ועש"ק שמות, כ"ף טבת, תשל"ט]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד דיבורו עם א' הרבנים בנושא שלימות הארץ ("התקשרות" גליון נב ע' 11-12):

נת' ות"ח. לפלא גדול שלא הזכירו אפילו המודגש (וכו"כ פעמים) שהמדובר בפס"ד השו"ע או"ח סשכ"ט ס"ו.

שיח

[לפני ש"פ שמות, כ"א טבת, תשל"ט]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו את ההזמנה ל"דינר" שעורכים במוצש"ק שמות (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 453):

מצו"ב ההשתתפות, אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 18 דולר].

שיט

[לפני כ"ד טבת, תשל"ט]

מענה לר' אהרן חיטריק ור' גבריאל שפירא שכתבו: "בהמשך להמאמרים מכ"ק אדה"ז הנמצאים בבוך תקס"ו, מכת"י דומה לכ"ק אדמו"ר האמצעי, מצאתי שם כמה מאמרים שכבר נדפסו בלשונם אות באות לדוגמא ד"ה ויקח המן את הלבוש נדפס בתו"א קיט, ג ועוד וכן מאמרים שנדפסו בהביאה"ז לכ"ק האמצעי. השאלה היא . . ." (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ח' תמוז תשע"ט ע' 28):

[1] במכתבם כתבו: "א) להדפיס הכת"י כמו שהוא עם המאמרים הנדפסים אות באות. ב) להוציא רק המאמרי הזהר שנדפסו. ואולי להוציא כל מאמרי הזהר – ולעשות כרך בפ"ע כל מאמרי הזהר הנמצאים בהכת"י".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את ס"א וס"ב, וכתב:

המאמרים שנדפסו כבר והם נפוצים (תו"א לקו"ת תו"ח אוה"ת פיה"מ אמ"ב סי' ביאווה"ז השערים וכו') לא להכניסם לס' זה, כ"א לציין (בפתח דבר) שנדפסו בס' פ' בשנים כו' (1)

[2] במכתבם כתבו: "ג) נמצאים עוד כת"י (1042) משנת תקס"ה-ו ושם המאמרים משבת בראשית עד פ' בשלח (חסרים איזה מאמרים באמצע – בוך תקס"ו מתחיל מפי תצוה), האם כדאי לשלימות הענין להעמידן בתחלת הספר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "כדאי לשלימות הענין להעמידן בתחלת הספר"; וציין: (2)

[3] במכתבם כתבו: "ד) נמצאים עוד מאמרים משנת תקס"ו, ומהם שנדפסו בתו"א כלשונם ממש, ומהם הלקו"ת עם הגהות. האם להוסיף אותם בתחלת הכרך. גם המאמרים שכבר נדפסו בתו"א להשוותם להתו"א ולציין השינויים בקונטרס בפ"ע – ולצרפם לתו"א. אבל המאמרים הנמצאים בכת"י ונדפסו בלקו"ת להדפיסם כיון שהם בלי הגהות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) מחק את מה שכתבו: "נמצאים עוד מאמרים . . . האם להוסיף אותם בסוף הכרך".

(ב) מחק את התיבות: "גם", "אבל המאמרים הנמצאים בכת"י ונדפסו בלקו"ת להדפיסם כיון שהם בלי הגהות"; וכתב:

[המאמרים שכבר נדפסו בתו"א] **לקו"ת וכו'** [להשוותם להתו"א] **וכו' [ולציינן רק [השינוים] בקונטרס בפ"ע – ולצרפם לתו"א], [לקו"ת נו' (3)**

להחזיר המצו"ב

שכ

[כ"יד טבת, תשל"ט]

מענה למערכת "ספר הליקוטים – דא"ח צמח צדק" שכתבו:

"בהמשך למ"ש אתמול בהתוועדות דאור ליום כ"יד טבת ע"ד ההערה בסו"ס התניא בנוגע הקו"א (אם מסומן או לא): א) שבגכתי"ק של דרמ"צ (מא, א) אינו מסומן (וזהו הוספת המדפיס) וא"כ צריך לתקן בהערה הנ"ל. ב) מכיון שבדפוס תר"ס לא נדפס הקו"א עם סימנים, הרי מזה מובן שקרוב לודאי לא הי' הקו"א מסומן ע"י רבותינו נשיאנו וכו'.

בנוגע להנ"ל הכנסנו (לפני כמה ימים) הערת כ"ק אדמו"ר שליט"א הנ"ל (שבסו"ס התניא) והוספנו בשוה"ג כמה מ"מ באוה"ת ששם נסמן הקו"א. ובאוה"ת ראה ע' תרסב, תרסג ע"פ גכתי"ק מסומן (בי פעמים) לאגה"ק בסופו סי' ל"ז – מצו"ב צילום מגכתי"ק הצ"צ.

עפ"ז: א) לכאוי מגכתי"ק זה מוכח שהקו"א מסומן (ע"י הצ"צ). ב) ע"פ המדובר בהתוועדות וע"פ הנ"ל – מה לעשות עם ההערה הנ"ל (לבד מזה שמ"ש בנוגע לדרמ"צ – צריך להשמיט)?

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "לקט מענות קודש בקשר להדפסת ספר הליקוטים דא"ח צמח צדק" ע' 53):

להשאירה ולהוסיף:

הערה לאחר זמן: לאחרונה נתקבלו כמה ביכלאך גכתי"ק. ומהם **סהמ"צ (דרך מצותיך) – ואגה"ק לא מסומן בו (היינו – שזהו הוספת המדפיס), וביכל . . . ובו בד"ה . . . ס"א וס"ב מסומן בגכתי"ק הצצ סי' לז' (ע"ד קו"א ד"ה . . .)**

שכא

[סביבות כ"ד טבת, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת קובץ "שו"ת התלמידים" שע"י תלמידי ישיבת "אהלי תורה" שהכניסו את החוברת דכ"ד טבת (קובץ "שו"ת התלמידים" פורים תשל"ט) ע' ב; (2) למערכת "ליקוטים להמראי מקומות" על שיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א היו"ל ע"י תלמידי ישיבת "אהלי תורה" (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 454); (3) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש שם ע' 455):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לכ"ד טבת הילולא דאדה"ז.

אזכיר עה"צ.

שכב

[כ"ה טבת, תשל"ט]

מענה לא' מעסקני חב"ד באה"ק ("התקשרות" גליון סט ע' 18-19. והעתקת המזכיר):

(1) הדו"ח נת' ות"ח ת"ח.

כבר ביקר כאן כמה פעמים (נוסף על מה ששמע מאחרים כיו"ב) ומפורסם בלאה"כ המצב בארצה"ב, שמצליחים במגביות כספים אלו הבאים ופועלים ועושים בעצמם בזה (כולל – באם נדרש – בחירת עוזרים מזמן לזמן בפעולות מסוימות – שעליהם למוצאם ולהתדבר עמהם וכו' – ורק אז מקום ויש על מה שתחול הברכה) – וכשנוהגים כנ"ל ובמרץ – מקום להצלחה רבה ויש לעשות בכל הכיוונים (שאין בהם מחלוקת כו') וא"צ בכתיבת מכ' אלי ולחכות למענה וכו' (שבתור גדול וכו') וכן יעשה בכהנ"ל.

(2) כל מוסדות חב"ד ב[.]. [רופפים ואינם מאורגנים כלל – ואין נראה שיפור כדבעי. ומציע להתחיל במוסד (1) חדש לגמרי, (2) שאין בו צורך כלל (עכ"פ בעתיד הקרוב) כי ישנם ב[.].] ישיבות לבעלי תשובה. ומתי מספר שמוכרחים (!) לחב"ד יסתדרו בכחב"ד.

(3) הזכרתי עה"צ.

(4) עפ"ז – על ב"ד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק להורות בזה, כפשוט.
לא יערב בעסקנותו כאן, כ"א מאנ"ש שי'.

שכג

[ועש"ק וארא, כ"ז טבת, תשל"ט]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח אסיפת המשפיעים דרחובות שכונת קראונהייטס (מהעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את סיום מכתבם: "הדיבור על האסיפה הי' לנצל את הימים בין כ"ד טבת לי' שבט, בנוגע לסדר התועדויות בהבלאקס וכן ללמוד את ההמשך באתי לגני, וכן לפרסם בעת הקביעות'ן וכן בעת ההתועדויות את המנהגים די' שבט שנדפס קודם י' שבט תשי"א" – וכתב:

הבפו"מ?

שכד

[ועש"ק וארא, כ"ז טבת, תשל"ט]

מענה לר' יוסף וואלדמאן בקשר לפרש"י שיתבאר בעת התועדות מוצאי ש"פ וארא (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 454):

בל"נ (ו – כ"ו) יש מקומות תוספתא סוף כריתות (וכ"ה בב"ר ספ"א) במקום א' קושיית תו"ת סק"ט ועוד

שכה

[לאחר מוצש"ק וארא, כ"ח טבת, תשל"ט]

ממענה להמניחים על שאלותיהם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ וארא, כ"ח טבת (מצילום כתי"ק – שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 441):

[1] במכתבם כתבו: ". . . ויעש אלקים את שני המאורות הגדולים" (שם, טז). ועד"ז לאידך לשון בריאה נאמר גם אודות נבראים שבארץ – "ויברא אלקים את התנינים וגו'" (שם, כא), "ויברא אלקים את האדם" (שם, כז), וא"כ מהי הכוונה שכשמדובר אודות עשי ("עשות ה' אלקים"), ארץ קודם לשמים, וכשמדובר אודות בריאה ("בהבראם"), שמים קודם לארץ?."

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתבו: "לשון בריאה נאמר גם אודות נבראים שבארץ", כתב:

[לשון בריאה נאמר גם אודות] הארץ עצמה [ונבראים שבארץ] בכתוב זה עצמו

(ב) סימן בעיגול את התיבות: "מהי הכוונה", וכתב:

ישאלו בן ה' למקרא

(ג) על מה שכתבו: "ארץ קודם לשמים", כתב:

ב[ארץ] והעיקר [קודם לשמים]

[2] במכתבם כתבו: "לכאורה, כשם שרש"י לא צריך לבאר מדוע נאמר "ביום עשות ה' אלקים ארץ ושמים" (ארץ לפני שמים), מאחר שהבן חמש רואה שכאן נאמר "עשות" (ולא "בהבראם", או "ברא"), עד"ז לא צריך לבאר מדוע נאמר "איש אמו ואביו תיראו" (אמו קודם לאביו), מאחר שרואה שנאמר "תיראו" (ולא "כבד")?."

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "לא צריך לבאר", וכתב:

ומאין ידע "שגלוי לפניו כו'!!"

[3] במכתבם כתבו: "בשיחה הראשונה נאמר, שמבואר בשעהייה"א שקודם שנברא העולם הי' העולם במציאותו האמיתית. האם הכוונה להמבואר בפ"ג ש"אילו ניתנה רשות לעין לראות ולהשיג את החיות והרוחניות שבכל נברא. . . לא הי' גשמיות הנברא וחומרם וממשו נראה כלל לעינינו כי הוא בטל במציאות ממש לגבי החיות והרוחניות שבו מאחר שמבלעדי הרוחניות הי' אין ואפס ממש כמו קודם ששת ימי בראשית ממש", שאז לא הי' גשמיות הנברא, אלא רק החיות האלקי – וזהו אמיתית מציאות העולם (החיות האלקי). אבל לכאורה איך אפ"ל הלשון שקודם שנברה"ע הי' העולם במציאותו האמיתי הרי קודם

שנברא לא הי' עולם כלל (ולא שהי' עולם במציאותו האמיתית) ורק לאחר שנברהי'ע שייך לומר שמציאותו האמיתית היא החיות אלקי (ולא גשמיות העולם)?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) על מה שכתבו : "שמבואר בשעהיזה"א שקודם שנברא העולם הי' העולם במציאותו האמיתית" – מחק את מה שכתבו : "ש(מבואר)", "ב(מציאותו)" ; העביר תיבת "העולם" שתהי' לאחר תיבת "האמיתית" ; וכתב :

שע"פ ה(מבואר בשעהיזה"א) מובן [שקודם שנברא העולם הי' מציאותו האמיתית] ד[העולם]

(ב) על מה שכתבו : "האם הכוונה להמבואר בפ"ג כו", כתב :

[הכוונה להמבואר בפ"ג ש]זה פשוט כו' כ"ש שיוכל כו' וכדברים האלה ממש

(ג) מחק את המשך הדברים עד התיבות "וזהו אמיתית מציאות העולם (החיות האלקי)".

שכו

[לאחר מוצש"ק וארא, כ"ח טבת, תשל"ט]

מענה להמניחים על שאלותיהם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ וארא כ"ח טבת :

"בהביאור בפרש"י – עדיין לא נתבאר לכאורה התירוץ על הקושיא מדוע נאמר "הוא אהרן ומשה אשר אמר ה' להם הוציאו את בניי מארמ"צ", וי"הם המדברים אל פרעה גוי הוא משה ואהרן", לכאורה הי' צ"ל להיפך : בנוגע להוצאת בניי מארמ"צ, צריך להקדים משה לאהרן, כי בענין זה הי' משה העיקר, ובנוגע לדיבור עם פרעה, צריך להקדים אהרן למשה, כי בענין זה הי' אהרן העיקר, מאחר שמשה הי' כבד פה וכבד לשון (כקושיית התורה תמימה כאן)?

[ע"ד פרש"י בפ' קדושים (יט, ג) שבנוגע לכבוד "הקדים אב לאם לפי שגלוי לפניו שהבן מכבד את אמו יותר מאביו", ובנוגע למורא "הקדים אם לאב לפי שגלוי לפניו שהבן ירא את אביו יותר מאמו"].

האם הכוונה לתירוץ התו"ת שם : זו היא הכוונה ששקולים הם, כלומר שהיו ראויים שניהם להיות עקרים בשני המעשים, אלא שכך סידר הקב"ה, לזה המעשה ולזה הדבור".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה פלדמן כ"ח אדר תשס"ט ע' 24-25):

[1] על התיבות: "עדיין לא נתבאר", כתב:

כי נתבאר בפרש"י עצמו

[2] על התיבות: "הוא אהרן ומשה אשר", כתב:

ילדה – שאהרן קדם

[3] סימן את הקטע: "האם הכוונה לתירוץ התו"ת שם כו", וכתב:

היכן הרמז ע"ז בפרש"י!?

[4] על כללות המכתב, כתב:

ישאלו את הלומד "חתת" – ויבארם דפוש"מ באו משה ואהרן ויאמרו (לעיל ה, א) משה ואח"כ אהרן. וגם לאחר טענות משה בפרשתנו – לאחרי שלא שמעו גו' – נשתנה רק שצירף לו אהרן (פרש"י דלעיל ו, יג) והסדר "אתה תדבר ו(אח"כ) אהרן אחיך ימליצנו (פרש"י ז, ב)

שכז

[טבת, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לויך ששאל – בקשר להכיתוב על שער קובץ "יגדיל תורה", שהוא "יוצא לאור מזמן לזמן על ידי חברי הכולל" – האם לשנות זאת, משום שהפסיק את לימודיו בכולל (ראה לעיל מענה ש), או להשאיר כמו עד עתה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן תיבת "להשאיר", וכתב:

לעת עתה עכ"פ.

שכח

[ר"ח שבט, תשל"ט]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "חשבנו לנסוע לבלות חג הפסח אצל הורי אשתי תי' בברונוא – צרפת. והננו בזה לשאול את חווי"ד הקי' של כ"ק אדמו"ר שליט"א האם זה כדאי" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי" ב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם", וסימן בחץ ובקו את התיבות "זה כדאי"; וכתב:

אזכיר עה"צ

שכט

[ד' שבט, תשל"ט]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן ששאל עי"ד נסיעה – יחד עם עוד אחד – מאה"ק לאירופא לגיוס כספים עבור "כולל חב"ד" (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 386):

חבל על ההוצאות ובוודאי יסע במקומות שנמצאים אנ"ש שי' ויעזרו לו. אזכיר על הציון.

של

[ועש"ק בא, ה' שבט, תשל"ט]

מענה להרב יוסף הכהן אופנהיימר שביקש שאחת השלוחות בעירו (בואנוס איירס ארגנטינא) תנהל את מוסד החינוך לבנות שתחת פיקוחו (מצילום כתי"ק – תשורה מאצקין כ"ב אד"ר תשע"ט ע' 8):

את כת"ר רוב הסליחה על אי המענה ע"ע.

והסיבה – כל זמן זה הי' נראה ברור, לפענ"ד, אשר נחוצה עזרת הרבנית תי' הנ"ל לבעלה הרב שי' בפעולותיו – באופן שאי אפשר שתקח ע"ע עוד משרה (אפילו חלקית) הדורשת שימת לב אמיתית, כמשרה בחינוך וכיו"ב. ולא עוד אלא שעיי"ז יחסר בשני שטחי פעולותי'.

וחכיתי אולי יהי' שינוי במצב זה שיאפשר מילוי רצון כת"ר – אבל אינו ע"ע, ואדרבא – הכרח מסירותה בעזר לבעלה וכו' עוד גדל כו'.

ובודאי יצליח כת"ר לסדר הנ"ל בלעדה. וזכות הרבים מסייעתו.

ומקרא מלא נאמר בכהן: ורבים השיב מעון ותורה יבקשו מפיהו גו'.

שלא

[ז' שבט, תשל"ט]

מענה לא' התמימים שכתב הערה בשיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 455):

לעת"ל כדאי שישלח שאלותיו לא' הליקוטים שיו"ל כאן, מאריסטון וכו' – ויהי' לתועלת הרבים.

שלב

[ח' שבט, תשל"ט]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון ששאל במשי"כ באוה"ת שמות (ח"א ע' קכד בחצעי"ג): "ולכן א"צ לבחי' ימים ע"ד בא בימים כו' כי זה ממשיך מקורא דכולא רעווא דכל רעווין מקור ושרש הרצון המתלבש בתומ"צ", דלכאורה זהו בסתירה למשי"כ בלי"ת להאריז"ל (על תהלים פל"ב) שצריכים לענין ה"לבושים" בעד הנשמה (יומן הנמען שי'):

ממשיכים (1) אור (2) כלי.

[באוה"ת מדובר אודות המשכת האור שהוא ממשיך] **ממקור האור כמשל הנהר (כמאמר אדה"ז בזה)**

[בל"ת מדובר אודות ענין] **הכלים**

שלג

[ח' שבט, תשל"ט]

מענה לר' טובי פלס על מכתביו (תשורה פלס יו"ד תמוז תשי"פ ע' 23):

לא נהוג כלל באחרונה לקבל נשיאות וכו' – כמפורסם.

אזכיר על הציון.

שלד

[ח' שבט, תשל"ט]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרשי"ג שכתב: "הנני לבקש מכ"ק גיסי אד"ש לעורר רחמים שיתגדל ההכנסה, ונמצא באופן קל הטשערמן והאורח הכבוד להדינער של קיץ הבע"ל, ובכלל שיהי הצלחה רבה ומופלגה להמוסד תו"ת" (מהעתקה):

אזכיר עה"צ ויה"ר שיבשר טוב

שלה

[סביבות יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – ל"ועד שיחות באנגלית" שהכניסו את מאמר באתי לגני תשי"י בתרגום לאנגלית (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 458. והעתקה):

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות ליו"ד שבט

העשירי קודש,

הילולא דכ"ק מו"ח אדמו"ר.

אזכיר עה"צ.

שלו

[לפני יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ט]

ממענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה מאצקין כ"ב אד"ר תשע"ט ע' 9):

בבקשה למסור לזוג תי' שהתמונה נת' (ועושה רושם חזק וכו') ונראה שנצטיירה ברגש הלב ומתוך התקשרות וכו'.

ות"ח על הנח"ר וכו', ובפרט שזהו דבר בעתו – לההילולא. (3)

אזכיר עה"צ ויבש"ט.

שלו

[לאחר יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ט]

מענה להמניחים על שאלתם במאמר ד"ה באתי לגני שנאמר בהתועדות יו"ד שבט (מצילום כתי"ק – ריש סה"מ תשל"ט (הוצאת ברוקלין, תשס"ב)):

[1] במכתבם כתבו: "בד"ה באתי לגני דיו"ד שבט נתבאר במה דאיתא במדרש מה למעלן שרפים עומדים אף למטה עצי שיטים עומדים, שזה קשור עם תורת הבעש"ט דע"י רצון השרפים להיות ממעל לו – הרי הם שם. ולא תפסנו השייכות לענין עומדים מלשון עמודים? האם הכוונה להוכיח ממדרש זה ע"פ תורת הבעש"ט, שהעמידה דקרשים ענינה חיבור המטה והמעלה, כמו שעמידת השרפים היא ע"י רצונם לעלות ממקומם למעלה?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "תורת הבעש"ט", וכתב:

שחידושה לא שהרצון יש לו השפעה חזקה סתם (שזהו מחז"ל במעלות מח' טובה וכו' ב), אלא שע"י שם הוא נמצא. היינו עמודים – "אחד ממש" –

[2] במכתבם כתבו: "כן נתבאר ש"ל מה שנקט שרפים דוקא – כי נשמות עומדים שם מצ"ע. משא"כ שרפים הוא דוקא ע"י רצונם. ולא תפסנו: האם הכוונה בזה לבאר דברי המדרש מה למעלן שרפים דוקא – ולא נשמות – ע"פ דברי הבעש"ט שעמידה כאן פירושה רצון לעלות למעלה, וזה שייך במלאכים דוקא, כי הנשמות עומדים מצ"ע כו'. או הכוונה

לבאר מה שהבעש"ט מביא רא"י מרצון המלאכים לרצון האדם ולא מנשמות – וע"ז נתבאר כי נשמות עומדים מצ"ע משא"כ מלאכים?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

[הכוונה לבאר מה] **שנמצא הענין בתורה בשרפים ולא בנשמות**

שלח

[לאחר יום הבהיר יו"ד שבט, תשל"ט]

מענה להמניחים על שאלותיהם בהמדובר בהתועדות יו"ד שבט :

"נתבאר בההדרן שכוונת המשנה ב"לפום צערא אגרא" היא ל"צער" כזה (בתומ"צ) שהאדם מקבל מדעת עצמו שאינו מחויב בזה ולא נצטוה בזה (בדוגמת גר שנתגייר. ועד"ז בישראל, שמקבל על עצמו "הידור" וכיו"ב שאינו מחויב בזה).

ולכן לולא החידוש ד"לפום צערא אגרא", הוה אמינא שאין נותנים לו שכר הצער והטורח כי אם כפי שיווי המלאכה, כהיורד לשדה חבירו מדעת עצמו שאין נותנים לו עבור ההוצאה כי אם כפי שיעור השבח.

ואף שגם היורד לשדה חבירו מדעת עצמו, כשבעה"ב גלי דעתי דניחא לי, צריך לתת לו עבור כל ההוצאה (גם כשההוצאה יתירה על השבח), והרי פשוט וודאי שניחא לי לבעה"ב (הקב"ה) מה שמתגייר – יש לומר, דמכיון שע"י קבלת "צער" הנוסף (שלא נצטווה בזה) דאפשר להיות קלקול והפסד

[וכמו בגר שנתגייר, שמכיון ש"אין בקי אין בדקוקי מצוות" (תוס' יבמות מז, ב) הרי נמצא שע"י שנתגייר (ונתחייב במצוות) בא לידי קלקול. ועד"ז בישראל שמקבל על עצמו הידור, שבאם אח"כ (לאחרי שנהג כן ג' פעמים) אינו עושה את ההידור, נמצא שהקבלה הביאה לידי קלקול]

הנה מכיון שלא ניחא לי לבעה"ב קלקול זה (אף שניחא לי לעצם הגיור וקבלת ההידור) – נמצא, שהוא בדוגמת פועל שקיבל עליו להעביר חביות ממקום למקום ונשברו בפשיעתו (כגון: שהלך למקום רעוע ונתקל), שמצד הדין אין בעה"ב נותן לו שכר פעולתו [ואדרבה: על הפועל לשלם את דמי החביות],

ועל זה בא החידוש "לפום צערא אגרא", שגם היכא שע"י הצער שקיבל על עצמו נגרם הפסד לבעה"ב (הקב"ה), מ"מ נותנים לו שכר פעולתו. וכמו המעביר חביות ונשברו בפשיעתו ש"מצוה היא לעשות לו לפנים

משורת הדין וליתן לו שכרו" (טור חו"מ סש"ד בתחלתו פג, א. שו"ע אדה"ז ה'י' שאלה ושכירות סי"ט).

לא תפסנו בזה: הדין שבב"מ שם הוא בשוכר את הפועל להעביר החביות. אבל בנדו"ד: מכיון שהגיוור והקבלה עשה האדם מעצמו (ולא נצטווה בזה), מדוע מגיע לו שכר טירחא גם מצד לפנים משורת הדין?

אם הכוונה: מכיון שניחא ל"י הבעה"ב בעצם הגיוור וקבלת ההידור – הוה זה (בנוגע לפרט זה שצריך לתת לו שכרו לפנים משורת הדין) כמו ששכר אותו לעשות פעולה זו (הגיוור וקבלת ההדור). ובדוגמת המעביר כמה חביות של חבירו מדעת עצמו וניחא ל"י לבעה"ב בהעברת החביות, אלא שהלך בדרך רעוע ועי"ז נשברה חבית אחת – שיש לומר, שעל בעה"ב לתת לו שכרו לפנים משורת הדין.

אם נכון. כי [נוסף על מה שבב"מ שם איירי בהשוכר את הפועל, ולא בהמעביר מדעת עצמו ורק שבעה"ב ניחא ל"י בזה] – בשלמא התם, העברת החביות וההליכה בדרך רעוע, הם ב' פעולות שונות. ולכן שייך לומר, שאף שניחא ל"י לבעה"ב הפעולה דהעברת החביות – ההליכה בדרך רעוע הוה פשיעה (ולכן מצד הדין אין מחוייב לשלם לו שכר טירחא);

משא"כ בנדו"ד – הרי הגיוור (וכן קבלת ההידור) הוא פעולה אחת וא"כ הרי ממ"נ: באם חשבינן שניחא ל"י לבעה"ב פעולה זו (כי הריח שבזה הוא יותר מחשש ההפסד) – הרי זה דוגמת כמו שניחא ל"י לבעה"ב שיעביר את החביות בדרך הרעוע (מצד איזו מעלה שיש בדרך זו, וואס וועגט איבער את חשש ההפסד שחבית אחת תישבר), שאז מה שהלך בדרך רעוע לא הוה פשיעה כלל, וצריך לשלם לו שכרו גם מצד הדין;

ובאם נאמר שמצד חשש ההפסד שיכול להגרם ע"י הגיוור וקבלת ההידור לא ניחא ל"י (ח"ו) לבעה"ב בפעולת הגיוור וקבלת ההידור – הרי נמצא, שהאדם (בנוגע לפעולה זו) אינו נחשב כלל כפועל ושכיר, ולמה מגיע לו שכר עבור זה (גם) לפנים משורת הדין?

ב) באם הדין "לפום צערא אגרא" הוא אותו הדין ממש ד"וארחות צדיקים תשמור" שבב"מ שם – מהי הס"ד דרבה בר בר חנה (בב"מ שם)?

ג) הדין בב"מ שם הוא דוקא כשאין לו להפועל מה לאכול. אבל כשיש לו "כדי סעודת היום" אין צריך לשלם לו שכר (ב"ח חו"מ שם). ומהו ענין זה בנדו"ד?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה יוניק ג' סיון תשי"ס ע' 32-33):

[1] על מה שכתבו: "שבאם אח"כ (לאחרי שנהג כן ג' פעמים) אינו עושה את ההידור", כתב:

כדבעי

[2] על מה שכתבו: "אבל בנדו"ד: מכיון שהגיור והקבלה עשה האדם מעצמו (ולא נצטווה בזה), מדוע מגיע לו שכר טירחא גם מצד לפנים משורת הדין", כתב:

ה"ז מילתי דחסידותא

[3] על מה שכתבו: "אם הכוונה: מכיון שניחא לי' הבעה"ב בעצם הגיור וקבלת ההידור כו"ו – מחק את התיבות: "אס", "ה(בעה"ב)"; וסימן בחץ ובעיגול את המשך הדברים, וכתב:

[הכוונה: מכיון שניחא לי'] [ל]בעה"ב כו']

[4] על מה שכתבו: "הרי הגיור (וכן קבלת ההידור) הוא פעולה אחת" – סימן בעיגול תיבת "אחת", וכתב:

! ? הרי כוללת כל הקלות והחמורות וכו'

[5] על מה שכתבו: "הרי נמצא, שהאדם (בנוגע לפעולה זו) אינו נחשב כלל כפועל ושכיר, ולמה מגיע לו שכר עבור זה (גם) לפנים משורת הדין", כתב:

אחד החילוקים (באם את"ל) שגיור פעולה נמשכת

[6] על מה שכתבו: "באם הדין "לפום צערא אגרא" הוא אותו הדין ממש" – סימן בעיגול תיבת "ממש", וכתב:

כמה חילוקים פרטיים ביניהם (ראה גם ברשימתם זו)

[7] על מה שכתבו: "אבל כשיש לו "כדי סעודת היום" אין צריך לשלם לו שכר" – סימן בעיגול את התיבות: "סעודת היום", וכתב:

תלוי במלוא עומסו של הקב"ה (סנה'), שי עולמות – הנעשה סעודת היום של האדם

מנהג הקב"ה – אין מוכרח כלל שמחוייב בזה בני"א בכל פרטיו ממש (וע"ד מחז"ל במי הקדימני ואשלם

בכלל – חיובו של הגר פחות מדפועל – כיון שמתגייר שלא עמלק"פ (ע"ד חילוק דשומר חנם ושכר)

[8] על התיבות: "ב"ח חו"מ שס", כתב:

(וצע"ג וחיפוש אם זהו לד"ה. ואכ"מ)

שלט

[ועש"ק בשלח, י"ב שבט, תשל"ט]

מענה לר' יוסף וואלדמאן שכתב: "בבקשה, אולי יואיל בטובו להודיענו, לפני שב"ק, אם אפשר, איזה פירוש רש"י יפרש במשך ההתוועדות – במוצש"ק הבעל"ט" (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 58. שיחות קודש תשל"ט (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ח"ב ע' 458):

טו טז

ע"ד הפשט נופל תחילה פחד על הקרובים ואח"כ על הרחוקים?

הראי' שדד"ה ופחד – שייכת לאימתה!

ראה משכיל לדוד – אבל זהו ע"ד הסוד

שמ

[סביבות ט"ו בשבט, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ט (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ח"ב ע' 459):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לר"ה לאילנות, האדם עץ השדה, אזכיר עה"צ.

שמא

[לאחר ט"ו בשבט, תשל"ט]

מענה בקשר להמסופר בהתוועדות אור לט"ו בשבט ע"ד הרב דוד צבי חן ז"ל שלא הייתה דעתו נוחה מכך שתיקנו את השיבושים אשר בלקו"ת, כיון שעיי השיבושים מתייגעים יותר בהלימוד (לקו"ש חכ"ד ע' 540. סי' "נלכה באורחותיו" ע' 218):

אף שסיפרתי ברבים, מובן שבכלל זוהי עבודה בדרגתו של הרב דוד הירש מטשערניגאָוו משא"כ ע"ד הרוב, נוסף שאסור להיות ספר שאינו מוגה (כפס"ד השו"ע) – כוונת סיפורי בעיקר שלא ליפול בעצבות (גם קודם ההגהה) כי גם בזה קצת מעלה עכ"פ.

שמב

[ט"ז שבט, תשל"ט]

מענה לא' שכתב שזכה בגורל לנסוע לחתונה שתיערך בצרפת (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 459):

מצו"ב לצדקה דשם, אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 100 פרנקים צרפתיים].

שמג

[ט"ז שבט, תשל"ט]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג שכתב: "מפני שזה זמן רב שמורגש מאד בהישיבה חוסר אנשים בעלי כשרון לעבוד בעניני כספים עבור הישיבה, לכן דברנו עם הרה"ת. . . שי' ע"ד האפשריות להביאו להישיבה לעבוד בעניני הכנסה. הצענו לו חוזה הרצופה פה מפרטי העבודה ותנאי השכירות וכו'. והנני לשאול בזה את הוראת כ"ק שליט"א, הא' האם הרב. . . מתאים למשרה זאת עבור ישיבתנו, והב' האם לקחת עתה הוצאה חדשה של עשרים ואיזה אלף שקל לשנה בזמן שההוצאות מתגדלות במאד והכנסות אינם" (מהעתקה):

[1] סימן בעיגול תיבת "מתאים", וכתב:

כדעת מבינים מכיריו

[2] על מה שכתב: "האם לקחת עתה הוצאה חדשה של עשרים ואיזה אלף שקל לשנה בזמן שההוצאות מתגדלות במאד והכנסות אינם", כתב:

כמובן ופשוט – באם אין בזה השגת גבול אחר המתעסק בזה

שדמ

[י"ט שבט, תשל"ט]

מענה לד"ר יהודה לנדס על מכתבו בקשר להשתדלות לארגן טיפולי מדיטציה כשרים – בו כתב ע"ד סוג מסויים של טיפול, וציין שעושה זאת ב"דרך כשר" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתב ע"ד סוג הטיפול, כתב:

להמשיך [בטי.מ.] וההכרח בזה עוד נתגדל. ונתגדל גם זכותו ונתינת כח לו ולמסייעיו.

[2] על מה שכתב שעושה זאת ב"דרך כשר" (Kosher way), כתב:

וימשיך כן, כי נצרך זה לאנשים הנ"ל – בכדי להיות ראוי ומוכן לדבקות וכו'.

אזכיר עה"צ.

[וראה גם לקמן מענה תיח].

שמה

[מוצש"ק יתרו, כ"ף שבט, תשל"ט]

מענה לר' יוסף דוד ווייטמאן שהכניס את הצעות השליחות שקיבל: אתונה יוון (ע"י השליח ר' גרשון מענדל גרליק); בריסל (ע"י השליח ר' עזריאל חייקין); וס. פאולו (ע"י השליח ר' שבתי אלפערן) – למסור שיעורים בבית המדרש החדש שם ולהפיץ יהדות בקרב אחב"י מעדות המזרח (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו ע' 40):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת הצעת ס. פאולו, וכתב:

באם זוגתו תחי' מסכימה להתעניין, אזכעה"צ.

[וראה לקמן מענה שסח].

שמו

[כ"ב שבט, תשל"ט]

מענה למשתתפות הקאנווענשאן שע"י "נשי ובנות חב"ד" המרכזית שהתקיים בדעטראיט, שלא יכלו לחזור למקומותיהן בגמר הכינוס בגלל סופת שלגים כבדה (מצילום כתי"ק – קובץ "לאפשא לה" גליון יט ע' 121-122. לקו"ש חכ"ג ע' 468):

לפלא הכי גדול שלאחרי שמדברים ובאריכות וכו"כ פעמים ע"ד תורת הבעש"ט (**שבכל דבר – הוראה בעבודת השם**) וגם הן בעצמן **בודאי נואמות** עד"ז, כשקרה להן ענין שכונתו **ברורה – מחפשות** ביאורים **משונים בתכלית** (שאולי זה לצערן ח"ו, איך תחזרנה לביתן וכו'), **מלבד הפירוש הפשוט: אפשר הי' לפרסם התומ"צ יותר יותר משנעשה בעת הקאנווענשאן, ומזכין אותן ע"י שלג היורד מן השמים, להשלים הנ"ל ע"י שופי (שלא כרגיל) (ע"ד השלג) סטארם ביהדות וכו' – בעיר, בשדה התעופה, במכתבי-עת וכיו"ב וכו'.**

שמו

[כ"ג שבט, תשל"ט]

מענה למשתתפות הקאנווענשאן שע"י "נשי ובנות חב"ד" המרכזית שהתקיים בדעטראיט – שכתבו ע"ד פעולותיהן בהמשך להמענה שקיבלו (מצילום כתי"ק – קובץ "לאפשא לה" גליון יט ע' 121-122. לקו"ש חכ"ג ע' 468):

זכות מיוחדת שמורים מלמעלה "באצבע" מה לעשות ויהי' בהצלחה רבה ובמילא תסענה גם בהקדם כל אחת ואחת לביתה, שהרי תגמר השליחות.

שמח

[כ"ה שבט, תשל"ט]

מענה להמזכיר הרי"ל גראנער על מכתבו בקשר למסיבת "ווארט" של בנו התי' יוסף יצחק עב"ג (יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

יהא בשעטומ"צ בכל, אזכיר עה"צ.

שמט

[כ"ה שבט, תשל"ט]

ממענה להמזכיר הרי"ל גראנער על מכתב נוסף בקשר למסיבת "ווארט" של בנו התי' יוסף יצחק עב"ג (מצילום כתי"ק – תשורה גראנער כ"ח תשרי תשס"ח ע' 12. לקו"ש חיי"ט ע' 510-511):

על התיבות "באופן המתאים", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– הוא הַיפך הנוהג לאחרונה בין אנ"ש שי' לבזבז ע"ז ממונס אָבי אַריבער שפרינגען די שכנתה וככל שהשכנה פוסט יותר – מגרה היצה"ר להכנס לחוב יותר גדול ובלבד להראותה אַז מ'איז אויך פוסט און נאך מער ובמילא צריך למלאות הריקנות בדברי "תפארת" ריקנים וכו' (3)

אזכיר עה"צ (4)

שנ

[כ"ח שבט, תשל"ט]

מענה על ההודעה ע"ד סיום ששה סדרי משנה בקביעות הלימוד מדי יום ב-770 (סי' "מקדש מלך" ח"ב ע' 321. יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

ויהא בשטומו"צ והרי השיעור בחומש: ועשו ארון גו' – ענין ת"ת – [והמשכו (דיום ב') ועשית כפורת גו'] ומשנה ועשו (ראה רמב"ן ועוד) שבזה השתתפו כל בני"י שלימות בשלום, אזכיר עה"צ.

נשא

[שבט, תשל"ט (1)]

מענה לר' שלום דובער לויך שהכניס את צילום כתי"י הרב אלי' יוסף ריבלין – שקיבל מאת ר' יהושע מונדשיין מארכיון ספריית בר-אילן – הכולל חידושים בשו"ע יו"ד שעדיין לא נדפסו, ושאל האם להו"ל (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' צא):

יש להנ"ל יורשים באה"ק (שהו"ל מספריו וכו') וצ"ל פס"ד רב ברור היש רשות וכו'.

שנב

[שבט, תשל"ט (2)]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל בקשר לכת"י הרב אלי' יוסף ריבלין הכולל חידושים בשו"ע יו"ד. במכתבו כתב אשר ר' יהושע מונדשיין השיג אישור להדפסה מאת הנהלת ספריית בר-אילן, ובהזדמנות יתקשר עם היורשים לקבל את אישורם; ושאל האם להמשיך להשתדל בזה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צא):

לא.**שנג**

[שבט, תשל"ט (1)]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב שבעת עריכת הקטלוג לספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א – נמצאו (ע"י התי' יצחק שרגא פייביש וילהלם) הגהות על גליון "ילקוט שמעוני" מאת הרה"ג הרה"ח וכו' הרב לוי יצחק ז"ל אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, וכן גליון חידושים עמ"ס גיטין שעדיין לא נדפסו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צב):

ות"ח ת"ח וכו' – להו"ל ובהקדם.**שנד**

[שבט, תשל"ט (2)]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב – בצירוף לעלי-ההגהה דקונטרס חידושי הרה"ג הרה"ח וכו' הרב לוי יצחק ז"ל אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א, המסתיימים בתיבות "שצריך ליירא מהם": "כדי לסיים בדבר טוב וכו', האם להדפיס החי' למס' גטין לבסוף (ולשנות בהפתח דבר בהתאם)" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "להדפיס החי' למס' גטין לבסוף".

שנה

[שבט, תשל"ט]

מענה לר' נחמן סודאק ור' אלחנן צבי גארמאן (מהעתקה) :

[1] במכתבם שאלו האם להדפיס בהוצאה חדשה מוקטנת ומתוקנת את ספר התניא עם תרגומו לאנגלית.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "להדפיס הוצאה מוקטנה".

[2] במכתבם שאלו האם להדפיס "לוח התיקון" ביחוד עבור התרגום האנגלי.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "להדפיס לוח התיקון ביחוד עבור התרגום האנגלי".

[3] במכתבם שאלו: (א) "להקל על הלומדים השיעור להדפיס המורה שיעור להתרגום האנגלי על העמוד צד א' שנה פשוטה וצד ב' שנה מעוברת"; (ב) "ואולי אפשרי להדפיס גם המורה שיעור ללה"ק על הגליון של העמודים, כנ"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא.

[4] במכתבם שאלו: "בהתניא הודפס תמיד הלה"ק בעמוד א' (צד שמאל) והתרגום בעמוד ב' (צד ימין), בהסידור הודפס להיפך הלה"ק תמיד בעמוד ב' והתרגום בעמוד א', ובכן אולי לעשות כן גם בהתניא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא לשנות מע"ע.

שנו

[שלהי שבט, תשל"ט]

מענה לר' גרשון דובער יעקבסאן – עורך עיתון "אלגעמיינער זשורנאל" – שביקש הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לערוך את חתונת בתו מחוץ לשכונת קראונהייטס באחת האולמות במנהטן, מאחר ולא מצא אולם גדול בשכונה לאכלס את ריבוי המשתתפים, וגם משום שאולם ה"דזשואיש סענטער" משתייך לקהילה הקונסרבטיבית ומסיבה זו נמנע

חמיו ר' יעקב ליפסקר מלהכנס לאולם זה (לקוי"ש חל"ט ע' 323. "בית משיח" גליון 202 ע' 47):

באם יעשה שלא בשכונה זו, ח"ו – ה"ז יהי' נגד כל ההשתדלות בביסוס השכונה וכו', וכשנעשה ע"י העורך העיתון – ה"ז "נגד מיט אַ טראַסק" וכו', כפשוט. וכיון שהעשי' בהשכונה מוכרחת בודאי ימצא פתרון טוב.

שנז

[שלהי שבט, תשל"ט]

מענה לתושבי המושב ברקת אה"ק שכתבו ע"ד המאורעות שקרו בעירם (יומן א' התמימים):

שייד להרבנים מרי דאתרא – המושב בכל אופן מבצע בדיקת המזוזות והתפילין דתושבי המקום, אזכיר עה"צ.

[על שאלתם – בהמשך להמענה – שאין להם רב, ענה כ"ק אדמו"ר שליט"א: אם אין רב, יש מן הסתם חכם ואם אין חכם יש שוחט].

שנח

[תחלת אדר, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 461]]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לר"ח אדר שמרבים בשמחה, אזכיר עה"צ.

שנט

[ב' אדר, תשל"ט]

מענה לר' שמואל הלוי חפר (סי' יימי תמימים" ח"ז ע' 296, 324):

[1] במכתבו כתב ע"ד ילדי הפליטים מאיראן, וביקש לקבל הוראה בקשר לטיפול.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

פשוט שעל אתר להחליט בזה ולפלא גדול השאלה כאן.

[2] במכתבו כתב, אשר בנוגע העבודה גופא, באם הייתה גישה חמה ואחידה כו'.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לצערי לא כל המוסדות ערים לבעי' זו.

זה זמן ארוך ביותר שדברתי והפצתי וכו' ע"ד ארגון גג והזהרתי שכל המוסדות סו"ס יפסידו ע"י היעדרו – גם אלה הנבנים ע"ח חורבנו של מוסד אחר דחב"ד, ומלבד חלוקי דעות ומחלוקת "חדשות" בזה לא קבלתי כל ידיעות ע"ד פעולה ממשית.

שס

[ה' אדר, תשל"ט]

מענה להתי' מאיר שלמה יוניק על מכתבו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי' בהם) :

בכ"ז בהתייעצות עם ידידים מבינים

אזכיר עה"צ

שסא

[אדר, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) על דו"ח מרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ב (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 461); (2) בקשר לתכנית פעילות המבצעים בחג הפורים (יומן ר' מיכאל אהרן שיי' זליגסון); (3) להשליח ר' אברהם קארף על מכתבו (מהעתקה, באדיבות אי' מאני"ש שיי')]:

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לש"ק פ' זכור וימי הפורים, אזכיר עה"צ.

שסב

[מוצש"ק תרומה, י"א אדר, תשל"ט]

מענה לר' יהושע מונדשיין שכתב: "שמעתי שכ"ק אד"ש הקשה כו"כ פעמים על מ"ש בשער התשובה שמאז האריז"ל בטלו השמדות ולא יהיו עוד, והרי עמלק שבדורנו וכו'. ואיני מבין הקושיא, שהרי בשעה"ת המדובר על גזירות שמד שהיהודים מסרו נפשם עקה"ש שלא לעבור על דת, ואילו בדור האחרון לא היו שמדות מעין אלו, שהרי הם ימ"ש בקשו להשמיד ולהרוג ולאבד גם משומדים מכמה דורות כל שאבות אבותיו מזרע ישראל. והשי"ת יצילנו בכל דור ודור כשם שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח ע' 68. לקו"ש חל"ח ע' 183):

על התיבות: "ואילו בדור האחרון לא היו שמדות מעין אלו", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

!!!

האומנם אינו יודע שכל הפוגרומים שהיו ל"ע ול"ע ברוסיא, פולין וכו' היו רק מפני הדת, ובכ"מ דגזירת גיטלר כשקלו תעודה דנוצרי הוא ניצלו. ובכמה מקומות אמרו בפירוש ונעשה כן שהממיר דתו ניצל (אף שלא באשכנז עצמה

יעיין באגה"ת שאינו נוגע כלל מה אומר העכו"ם הגוזר. כ"א מבאר התיקון ע"ז שבנ"י מוסר נפשו על קדה"ש דוקא, ושנגמר כבר

ומפורסם שרובם דחללי גזירות דהשואה קדשו ש"ש וכו'.

לכאורה הי' מקום לתרץ דבאגה"ת מדבר רק ע"ד תיקון חטא ע"ז דבית ראשון וכיו"ב, ולכן תיקונו בדוקא ע"י פילוסופי בני"י – עיי"ש –

אבל ג"ז דוחק. והיפך בהירות ופשט הל' ד"ל לא יהי' עוד"

שסג

[י"ב אדר, תשל"ט]

מענה להנהלת "מרכז שידורי חב"ד" על דו"ח ע"ד שידור התועדות חג הפורים לרחבי תבל, שבסיומו נכתב "Europe & Israel is to follow" (מצילום כתי"ק. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ תיבת "follow", וכתב:

נו?

שסד

[סביבות חג הפורים, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 389); (2) לה"וועדה לדוברי עברית" שע"י תלמידי ישיבת תו"ת מאנטרעאל על דו"ח מהתועדות שערכו (מהעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי"ו):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לימי הפורים אשר ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ

שסה

[י"ט אדר, תשל"ט]

מענה להשלוחים אשר בצפת עיה"ק שכתבו ע"ד נסיעות לחצרות קדשנו (סי' "השליחות לארץ הקודש" ח"ד ע' צז):

דברתי ובארוכה בהתועדות (מהאחרונות) וסיימתי שישאלו רב מורה הוראה.

שסו

[ועש"ק ויקהל פקודי, כ"ד אדר, תשל"ט]

מענה לר' יוסף וואלדמאן בקשר לפרש"י שיתבאר בעת התועדות מוצאי ש"פ ויק"פ (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 389):

בל"נ: ע"פ פרש"י דצ"ל בית ואח"כ כלים, איך הקדימו יריעות (המכסות) לקרשים

שסז

[אדר, תשל"ט]

מענה לר' יעקב עמנואל שוחט על שאלותיו בלקוטי שיחות ח"א – שמתעסק בתרגומו לאנגלית (תשורה וואגעל ג' כסלו תשע"ח ע' 28):

[1] במכתבו כתב שאלה מסויימת בלקו"ש ח"א פרשת תולדות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

פשוטו של מקרא ביצחק לא היתה פריחה כלל וכהלשון שלא נעשה לו מאומה ועד"ז בעוד.

[2] במכתבו שאל בלקו"ש ח"א פרשת וישלח, האם לשנות במשי"כ שם בנוגע לאשה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ישנה

[3] וכתב – בקשר להמפתחות לספרי הבעש"ט והרב המגיד שבעריכתו:

כמובן כבר השתמשתי בהמפתחות בכמה פעמים

ות"ח וכו' עוה"פ.

שסח

[אדר, תשל"ט]

מענה לר' יוסף דוד ווייטמאן בקשר לשליחות בעיר ס. פאולו (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו ע' 40):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "הסכמתו וברכתו", וכתב:

אזכעה"צ.

שסט

[אדר, תשל"ט]

מענה להחתן התי' יצחק שרגא פייביש וילהלם וב"ג בתי' יורקוביץ שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלהם (תשורה וילהלם אדר"ח אדר תשפ"א ע' ל):

בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה – ויהא בשטומו"צ

אזכיר עה"צ

שע

[חורף, תשל"ט]

מענה לקבוצת השלוחים לאה"ק שכתבו הצעה לפתוח בית חב"ד במרכז ירושלים עיה"ק. במכתבם כתבו שאין להם ממון לזה, אבל יכולים להשכיר מקום מושכר, וכן כתבו שיעשו בשותפות עם ארגון אחר (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 122-123. ס' "שליחות כהלכתה" ע' 451):

לאחרי שתיקה הכי ארוכה רוצים צובינדן זיך לכמה וכמה שנים במשך ג' ימים, ומבלי להזכיר למה אי אפשר להתחיל באחד מבתי הכנסת או מוסדות חב"ד הקיימים כבר בירושלים ת"ו, ובמילא – בלי שכירות, או בשכירות מינימלית. ולאחרי תקופת נסיון להחליט מה דרוש יותר, מי המתאים וכו', היה' עצמאי או בשותפות.

הפועל בית חב"ד דע"ע?

שעא

[חורף, תשל"ט (1)]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו – בקשר לכת"י שנמצאו בכריכות ספרים, בעת עריכת הקטלוג לספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א, הכוללים בין השאר כמה דפים מדפוס תלמוד קדום השונה מנוסח התלמוד שלנו. במכתבו כתב: "אולי יש מקום להדפיס שינויי גרסאות מדפוס מדויק זה ביגדיל תורה. . . אף שאין זה מדברי רבותינו ותלמידיהם" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "יש מקום כו".

שעב

[חורף, תשלי"ט (2)]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו – בקשר לדפי דפוס קדום מתלמוד בבלי שנמצאו בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א. במכתבו כתב שבירר שדפי הדפוס הם מהוצאת ספרד רמ"ב לערך, והם טופס יחיד בעולם, ואשר הפרופ. ר' חיים זלמן דימיטרובסקי מתכוון להו"ל מהדורת פקסימיליא מהדפים שהצליח להשיג מהוצאה זו. וכתב: "כיון שהחלק ממסי' יומא שבידיו, אינו כולל הדפים הנמצאים כאן, הוא מבקש, אם יתנו לו צילום 2 דפים אלו, כדי להשלים בהם את מהדורתו" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "יתנו לו צילום 2 דפים אלו"; וכתב:

הרי כתב [שלום דובער לוינ] שידפיס כהנ"ל (הנמצא כאן). נו? ואין בזה סתירה לנתניה הנ"ל.

שעג

[תחלת ניסן, תשלי"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להילדים שניאור זלמן גורליק וזאב קנייבסקי בקשר לדגם בית המקדש שהכינו (סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' עה. תשורה גוטליב כ"ג אדר תש"פ ע' 25-24. וראה לקמן מענה שעד)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בתחילת חודש הגאולה דכימי צאתך מארמ"צ

אראנו נפלאות.

אזכיר עה"צ.

שעד

[ה' ניסן, תשל"ט]

מענה להילדים שניאור זלמן גורליק וזאב קנייבסקי שהכניסו דגם בית המקדש שהכינו (סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' עה. תשורה גוטליב כ"ג אדר תש"פ ע' 24-25):

דגם ביהמ"ק עושה רושם חזק וכו'.

מהתיקונים שצ"ל: השערים (מקומם כו') המעלות שכחצי עיגול תיקון כללי – שיוכלו להסיר חלק העליון דההיכל (וקדה"ק) ולראות הכלים שבתוכו.
וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה שעג).

שעה

[לפני חג הפסח, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 392):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בין שבת הגדול לחה"פ דכימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ.

שעו

[לפני חג הפסח, תשל"ט]

מענה לאי שכתב ע"ד מצב פרנסתו שאינו כדבעי, אלא שאינו רוצה להאריך על התלאות שעבר (מצילום כתי"ק – תשורה מאצקין כ"ב אד"ר תשע"ט ע' 15):

אין צורך בזה כלל – כ"א להתייעץ בידידים מבינים מה הן הסיבות שלא הצליח בהנ"ל (אף שאחרים בכיו"ב הצליחו) ע"מ לתקן לעת"ל, או עכ"פ להשמר מהן (1)

אזכיר עה"צ להנ"ל.

מובן ופשוט שסגנון מכ' "מוזר" מאד. כאילו לא ראה, ח"ו, טוב מימיו ורק תלאות וכו' וכו'!

ברכו השם באשה וילדים שי' הולכים בדרך התוהמ"צ, בבריאות, סו"ס פרנסים ע"ע וכן לעת"ל בעז"ה, יכול לקב"ע בתורה (באם ירצה) וכן להתעסק בהפצה (באם ירצה) וכאילו כ"ז אינו תופס מקום ח"ו כלל!!

"וכמובן" אינו מזכיר מלה אחת ע"ד פעולותיו בכ"ז! (2)

שעז

[חול המועד פסח, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 396):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בימי חה"פ הנזכרים ונעשים ועד אשר – כימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ.

שעה

[ב' דחווה"מ פסח, תשל"ט]

ממענה לאי שכתב ע"ד בעיי רפואית בלב שיש לו, ולאחר שערכו צנתור קבעו תור לניתוח לאחר חג הפסח (מצילום כתי"ק – תשורה ווילשאנסקי ט' ניסן תשע"ט ע' 10):

לכן כדאי שלאחרי חה"פ (ואכילתו מיכלא דאסוותא) יבדקו אותו הרופאים (מהנ"ל, ואולי גם עוד מומחה אחד), אבל לא לעשות עוה"פ [Cardiac Cauterization] וידונו עוה"פ בכ"ז ויחליטו סופית. (1)

שעט

[כ"ה ניסן, תשל"ט]

מענה על ההודעה אשר ה"כינוס תורה" שהתקיים ביום ועש"ק אסרו חג הפסח – יומשך גם ביום ראשון כ"ה ניסן (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 398):

נכון במאד ויהא בשעה טובה ומוצלחת

שפ

[כ"ז ניסן, תשל"ט]

מענה על דו"ח מכינוס תלמידים השלוחים (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 300. "התקשרות" גליון תרמב ע' 12. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

הנדבר בהאסיפה ע"ד מדת הקיום בפועל דהחלטות דאשתקד?

שפא

[שלהי ניסן, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ט ח"ג (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 399):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לימי חה"פ הנזכרים ונעשים ועד אשר כימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ.

שפב

[ער"ח אייר, תשל"ט]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" על מכתבם – בתאריך "י"ג ניסן, תשל"ט" – בקשר להתקדמות הדפסת "ספר הערכים – חב"ד" כרך ה, בו כתבו: "מצו"ב ספר הערכים מערכת אותיות, הדפסנו רק כמה ספרים בכדי שיוכל להיות לחגה"פ. ומפני קוצר הזמן לא נכנסו פה המילואים. על הטוב יזכרו מנהלי בית דפוס "עזרא" וכמו"כ ר' משה אהרן גייסינסקי שהשתדלו בכל כוחם שיוכלו להו"ל לחגה"פ" (מצילום כתי"ק – תשורה טלזנר ט"ז טבת תשפ"ב ע' 76):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "רק כמה ספרים", "קוצר הזמן לא נכנסו פה המילואים", וקו בצד קטע זה; סימן בקו ובשני חיצים את תאריך המכתב "י"ג ניסן" – וכתב:

ער"ח אייר !?

שפג

[ועש"ק תזו"מ, אדר"ח אייר, תשל"ט]

מענה לאי שכתב ע"ד עודף משקל (מצילום כתי"ק – סי' י"נלכה באורחותיו" ע' 219):

לכתבו ע"ד ששוקל יותר מדי ודאגתו עד"ז

וגם ע"ז שקשה לו למעט באכו"ש

– לדעתי (1) מגזימים הרופאים בהערכתם ההיזק שע"י דִּיקֵיט (תוס' משקל) של האדם,

(2) היסח הדעת – עכ"פ שלילת התבוננות תמידית בזה –

תקל ההתאפקות מאכו"ש יתרים – עכ"פ,

תחזק מנוה"נ ובמילא גם המעט־אבְּאֵלִיזִם דהאדם למעט בהשומן שיתר מהמידה,

ועוד וג"ז עיקר – שיעבוד השם בשמחה.

אזכיר עוה"פ עה"צ.

להודיעו תוכן המצו"ב

שפד

[ועש"ק תזו"מ, אדר"ח אייר, תשל"ט]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן ששאל ע"ד מינוי אברך מסויים לפתוח ולנהל משרד "כולל חב"ד" בארצה"ב (סי' שליחות כהלכתה" ע' 250):

[. .] פשוט שאין למסור בעל-הבתישקייט של הכולל כאן ליחיד, מסירת הנ"ל בכלל שייך רק לאחר שיראו פעולתו ואופן פעולתו והפירות במשך כשנה, וק"ל.

[וראה לקמן מענה שפט].

שפה

[לאחר מוצש"ק תזו"מ, בדרי"ח אייר, תשל"ט]

מענה להמניחים על שאלותיהם בהמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ תזו"מ (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון תקסו ע' 14-15):

[1] במכתבם כתבו:

"נתבאר בפרש"י שאין לפרש "והזרתם" לי נזירה משום שהנו"ן נופל ונבלע בדגש שבזיין, כפירוש מפרשי רש"י, לפי שהבן חמש לא למד עדיין ענין זה. ולכן נתבאר שיסוד התיבה הוא "זר", והנו"ן הוא לשון נפעל.

לכאורה: בפרש"י ויחי (מז, י): "היו"ד) עיקר ביסוד . . . ופעמים שנופלת ממנו וכמה אותיות משמשות בלשון זה והם נקראים עיקר נופל כגון נו"ן של נוגף ושל נושך; ובפרש"י שמות (ג, כב): "וכל נו"ן שהיא באה בתיבה לפרקים ונופלת ממנו כנו"ן של נוגף נושא נותן נושך (כשהיא מדברת לשון ופעלתם תנקד בשו"א בחטף)". ולכאורה אפ"ל כן גם בנדו"ד שיסוד התיבה הוא "נזר", והנו"ן הוא "עיקר נופל".

האם אפ"ל שכוונת רש"י שם היא רק לדוגמאות שמביא – דלכאורה דוחק".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) על מה שכתבו: "בפרש"י ויחי (מז, י) – מחק את האות ז, וכתב:

[מ]ט, י]

(ב) סימן קו תחת התיבות: "ביסוד", "עיקר נופל", "של נוגף ושל נושך", "נוגף נושא נותן נושך".

(ג) על מה שכתבו: "וכל נו"ן שהיא באה בתיבה לפרקים כו", כתב:

יסוד . . . [וכל נו"ן שהיא באה בתיבה לפרקים כו']

(ד) סימן בעיגול את התיבות: "אפ"ל כן גם בנדו"ד", וכתב:

– אבל רש"י כאן אינו כותב זה וגם לא מרמזו (אף שכפלו – בויחי ובשמות) וגם לא הביאו לדוגמא בב' הנ"ל

[2] במכתבם כתבו :

"במ"ש במענה בכ"ק שלשון פרש"י הוא "יסוד" ולא "שורש", מצאנו בפרש"י וארא (ט, לא) שכתב "הנו"ן שורש בתיבה", האם הכוונה שכן הוא לשון רש"י ברוב המקומות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

(א) מחק תיבת "מענת", וכתב :

[במ"ש ב]הערת [בכ"ק כו']

(ב) על מה שכתבו : "האם הכוונה שכן הוא לשון רש"י ברוב המקומות", כתב :

[ברוב המקומות], **לבד בודדים**.

(ג) על כללות הענין כתב :

"הברירה" לכתוב וכ"פ בהר"ד "שורש" – מפני שנמצא כן [בפרש"י וארא (ט, לא) שכתב "הנו"ן שורש בתיבה"], או לכתוב "יסוד", כלשון רש"י בכו"ב מקומות, או לכתוב "עיקר נופל" כפרש"י הנ"ל (ויחי) [ואפשר בחיפוש המתאים, ימצאו עוד לשון עד"ז בפרש"י]

ועוד וג"ז עיקר : צ"ע בכת"י רש"י הבכולם כתוב [שורש] 2) צ"ע אולי דוקא "שורש" מתאים לשלול הקס"ד דחילוף אות יסודית (משא"כ שלילת הוספה על היסוד)

שפו

[תחלת אייר, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 439)]:

נת' ות"ח. **ודבר בעתו – בסמיכות וחותם חודש הגאולה אשר כימי צאתך מארמ"צ אראנו נפלאות, אזכיר עה"צ.**

שפז

[סביבות ב' אייר, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו (שיחות קודש תשל"ט ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 439):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לתפארת שבתפארת יום הולדת את אדמו"ר מהר"ש נ"ע – מלכתחילה אריבער, אזכיר עה"צ.

שפח

[ב' אייר, תשל"ט]

ממענה לר' שלום הלוי דוכמאן על מכתבו שבתחלתו כתב: "בקשר להיחידות שלי ביום ב' העבר הנני מוסר בזה דו"ח מה שהצלחתי לפעול במשך הכמה ימים" ("כפר חב"ד" גליון 1678 ע' 32):

– לא נזכר כלל מהנעשה בכ"ז קודם (היחידות) [1]

שפט

[ועש"ק אחו"ק, ז' אייר, תשל"ט]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן שכתב – בהמשך להמענה שקיבל בענין מינוי אברך מסויים לפתוח ולנהל משרד "כולל חב"ד" בארצה"ב (לעיל מענה שפד) – שנערכה אסיפת עסקנים בענין, והחליטו בנוגע לאיש אחר המתאים לזה ויש לו חוש בגיוס כספים (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 250):

[. .] יקבץ עוד הפעם את כל הנ"ל או בטלפון, וידונו עוד הפעם בשאלה הכי פשוטה:

מטרת המנהל הראשונה הוא לבוא בקשר עם אלה שמחוץ לשפיץ חב"ד [. .] וכו', וגם עם עסקני חב"ד שבניו יארק ומחוצה לה – להשפיע עליהם.

במה ישפיע זה שאין לו כל נסיון [. .] בצרכי ציבור? מה ילמדו אותי אנשים שדנו בכובד ראש בכל זה ובאו לידי מסקנא ברורה שהוא המתאים והכי טוב בהנ"ל ולהיות בא-כח דכולל חב"ד שבארץ הקודש שינהל משא ומתן עם אגודות הרבנים וכו' בשם הכולל וכו'.

ובטח יביאני הטעם וההסבר דכל אחד ואחד מהנ"ל.

שצ

[י"ב אייר, תשל"ט]

מענה לא' – בעל תשובה של ר' ישראל דזייקאבסאן ע"ה – על מכתבו בקשר לחינוך בנו שבגיל ארבע (מצילום כתי"ק – תשורה ווילשאנסקי ט' ניסן תשע"ט ע' 10):

[1] במכתבו כתב שמסתפק לאיזה מוסד לשלוח את בנו שבגיל ארבע, לגן חב"ד או גן ליטאי.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בטח שבע רצון הוא מהשפעת הרב דזיקובסון ז"ל עליו (יבדל לחיים טובים).

מה לדעתו הי' הרב דז. מייעץ? (1)

[2] במכתבו כתב שהוא עצמו מעדיף לשלוח את הבן לגן חב"ד.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

וכן יעשה בשטומו"צ. ויבש"ט

אזכיר עה"צ (2)

שצא

[י"ב אייר, תשל"ט]

מענה לא' מאנ"ש דאוסטרליא על מכתבו בענין עסקנות מסויימת (מהעתקה):

אבל כמובן יש מקרים יוצאים מן הכלל, על זה על העסקנים שעל אתר לדון.

אזכיר על הציון.

שצב

[י"ג אייר, תשל"ט]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" (מצילום כתי"ק – ס' "מאוצר המלך" ח"ג ע' 242):

[1] במכתבם כתבו: "היות שהננו מכינים עכשיו את הסידור עם תרגום אנגלי לדפוס, הננו בזה לשאול דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א. ע"פ בקשת רבים שמתפללים בסידור הנ"ל, ישנם הרבה דברים למשל: משניות שאומרין ביאצ"ט, הרבון עולמים, וכדומה, שאין שם נקודות, ואינם יכולים ללמוד את המשניות וכו', לכן אפשר כדאי לעשות עם נקודות. אם אפשר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם", וסימן בחץ תיבת "אפשר"; וכתב:

באם מנוקד כדבעי (ע"פ דקדוק וכו')

[2] במכתבם כתבו: "המשניות ישנם כבר הרבה משניות מנוקדים, ושאר הדברים קבל ע"ע הרה"ח ר' מרדכי שוסטרמן שהוא ינקד אותם".

על התיבות: "המשניות ישנם כבר בהרבה משניות מנוקדים", כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בשינוים מזה לזה

שצג

[מוצש"ק אמור, ט"ו אייר, תשל"ט]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב: "בהמשך למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א לציין להמאמרים שבתו"א ולקו"ת – הנמצאים בכתי"ב בשינוים וכדומה [לעיל מענה שיט], הנני להודיע, שכבר התחלתי קודם חג הפסח לציין ולהגיה הסידור עם דא"ח (חברי הועד אמרו שקיבלו הוראה להדפיס הנ"ל). מצאתי הרבה מאמרים בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר האמצעי עם תיקונים בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר הצ"צ, הנמצאים בג' ביכלאך משנות תקס"ה תקס"ו ותקס"ז, נמצאים שם הרבה שינוים ובכמה מקומות שורות שלימות נוספות שנשמטו מהנדפס. ובהמשך לזה מצאתי הרבה הגהות מכ"ק רבותינו נ"ע – לסידור, ובפרט לכ"ק אדמו"ר הצ"צ, כמה מהם עדיין לא נדפסו. אם לקבץ כל ההגהות שנדפסו באוה"ת ולהוסיף

עליהם המאמרים על הסידור שלא נדפסו – יהי זה ספר גדול מחזיק הרבה דפים" (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ח' תמוז תשע"ט ע' 30):

[1] על מה שכתב: "ובהמשך לזה מצאתי הרבה הגהות מכ"ק רבותינו נ"ע – לסידור" – סימן קו תחת תיבת "לסידור".

[2] סימן בעיגול את התיבות: "המאמרים על הסידור שלא נדפסו", וכתב:

בפ"ע

כיון שאדהאמ"צ כו' לא כללם עם הנדפס – אין לכללם עם ההגהות להנדפס

ועד"ז בנוגע לתו"א ולקו"ת

שצד

[לאחר ט"ו אייר, תשל"ט]

מענה לר' אהרן חיטריק שכתב: "במענה כ"ק אדמו"ר שליט"א אודות המאמרים משנת תקס"ז [לעיל מענה שצג] יש איזה דברים שאינם ברורים אצלי. " (מצילום כתי"ק – תשורה גראס ח' תמוז תשע"ט ע' 29):

[1] במכתבו כתב: "א) מאמרים שנדפסו בתו"א ובלקו"ת וכו', ובכת"י נמצאים המאמר וביאור שלא נדפס, אם להדפיס הביאור בתקס"ז, או לקבץ כל הביאורים בספר בפ"ע שיהי ביאורים על תו"א ולקו"ת וכו'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

(א) מחק תיבת "אם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "להדפיס הביאור בתקס"ז".

(ב) על מה שכתב: "או לקבץ כל הביאורים בספר בפ"ע שיהי ביאורים על תו"א ולקו"ת וכו'", כתב:

אין המחליט מהו ביאור לחוד ומה כו'

שהרי סו"ס רוב העיניים נמצאים בתו"א ולקו"ת

[2] במכתבו כתב: "ב) ואם להדפיס הביאורים, האם גם להדפיס המאמר שנמצא בהכת"י בשינויי לשון. ג) מאמרים שנמצאים בכת"י הנחות

שונות, האם להדפיס כל ההנחות או רק א' – היינו בפנים להדפיס רק הנחה אחת, ובסופו או בשולי העמוד הנוסחא אחרת".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את ס"ב וס"ג, וכתב:

אין לדבר סוף

ולכן להדפיס רק השינויים הכי** חשובים**

[3] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כיון שמו"ל בקרוב תו"א ולקו"ת

כדאי לצרף בסופן רשימת הנל

[4] מעבר לדף, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מהיר

שצה

[סביבות ל"ג בעומר, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לתלמידים השלוחים לישיבה גדולה ניו הייווען בקשר לרעיון הפקת "כוסות" שעליהם פרסומת המבצעים (ס' "מקדש מלך" ח"ד ע' שיט. וראה לקמן מענה שצו); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח התהלוכה לאיסט סייד מנהטן בש"פ אמור (שיחות קודש תשל"ט ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 440); (3) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח התהלוכה לקווינס בש"פ בהו"ב (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי"); (4) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ממסיבת "צאתכם לשלום" לתלמידים השלוחים לישיבה גדולה מיאמי (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דודי")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות לל"ג בעומר

זמן שמחת הרשב"י שמחתנו

אזכיר עה"צ

שצו

[אייר, תשל"ט]

מענה לתלמידים השלוחים לשיבה גדולה ניו הייווען שכתבו ע"ד רעיון הפקת "כוסות" שעליהם פרסומת המבצעים, וביקשו הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' "מקדש מלך" ח"ד ע' שיט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "הסכמת", וכתב:

?

בפשטות הפי' – שצריך לברך שהכל על הדה"נ!?

הזהו אופן תעמולתם!?

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה שצה). [וראה לקמן מענות שצו, תב].

שצו

[אייר, תשל"ט]

מענה לתלמידים השלוחים לשיבה גדולה ניו הייווען על מכתבם בקשר לרעיון הפקת "כוסות" שעליהם פרסומת המבצעים, בו כתבו – שבהמשך להמענה שקיבלו (לעיל מענה שצו) תיקנו והוציאו את הברכות, ושאלו אם נכון (סי' "מקדש מלך" ח"ד ע' שכ):

[1] על תיבת "מתוקנים", כתב:

!?

[2] על תיבת "נכון", כתב:

– באם אי אפשר שיתבוננו קצת עכ"פ בהענין – שאז אולי היו באים למסקנא שבאם הי' מוסיפים שתי תיבות "לפני השתי" או גם שלישית "מברכים" – הי' הכל מתוקן.

[ובהידור באם יוסיפו "שלא באמצע סעודה"]

להחזיר כל המצו"ב.

שצח

[אייר, תשל"ט]

מענה להשליח ר' אהרן אליעזר צייטלין על מכתבו בקשר לנסיעתו לחצרות קדשנו לקראת חג השבועות (ס' "השליחות לארץ הקודש" (הוצאת תש"ס) ע' שמ):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "כמובן שסידרנו כל הענינים של המוסדות".

שצט

[אייר, תשל"ט]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן שכתב אשר המזכיר הרחמ"א חדקוב הציע אשר בתור נסיון למשך שנה אחת יחזור לנו יארק, ע"מ להקים ולנהל משם את משרד "כולל חב"ד" ולעסוק בכל עניני גיוס הכספים ("כפר חב"ד גליון 1687 ע' 40):

באם יעבוד במרץ וביוזמה ואינציאטיוו

ת

[אייר, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שהכניס את גליונות ספרו "דעת תורה בעניני המצב בארץ הקודש" ("בית משיח" גליון 100 ע' 45. תשורה שפיצר כ"א אד"ש תש"ס ע' 55. תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח ע' 54):

אף שבכלל הסגנון והלשון וכו' – מתאימים וטובים וכו', מוכרחת הגהה מדויקה, ולכל הפחות ע"י שנים, כדי למנוע כו'. וכמובן מהדוגמאות (קצתן) המצו"ב עה"ג – שנלקחו באקראי, ובכל זאת לולא התיקון עלול כו'. וק"ל.

תא

[אייר, תשל"ט]

מענה להשליח ר' משה יצחק העכט על מכתבו (תשורה העכט י"ג כסלו תשס"ט ע' 27):

להוסיף בצדקה כפשוטה, ממון – שמעמידו על רגליו (כמאמר רז"ל).

תב

[שלהי אייר, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח התהלכה לקווינס (שיחות קודש תשל"ט ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 441); (2) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (יומן "חדשון בית חיינו" גליון 143-144 ע' ג); (3) למערכת קובץ "יגדיל תורה" ירושלים עיה"ק שהכניסו את החוברת העשירית (קובץ "יגדיל תורה" ירושלים חוברת יא ע' 3); (4) לתלמידים השלוחים לשיבה גדולה ניו הייווען בקשר לה"כוסות" שהפיקו שעליהם פרסומת המבצעים (ס' "מקדש מלך" ח"ד ע' שכ); (5) להתי' יוסף יצחק הלוי שגלוב שהכניס את עלי-ההגהה של קובץ "מפתח ביאורי פירוש רש"י על התורה ונ"ך" שבעריכתו (ריש קובץ "מפתח ביאורי פירוש רש"י על התורה ונ"ך" (הוצאת קה"ת, תשמ"ו))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לש"ק מברכים

חודש השלישי, חודש מתן תורה.

אזכיר עה"צ.

תג

[תחלת סיון, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 442-443); (2) להתי' יוסף יצחק הלוי שגלוב שהכניס את הקובץ "מפתח ביאורי פירוש רש"י על התורה וני"ך" שבעריכתו (ריש קובץ "מפתח ביאורי פירוש רש"י על התורה וני"ך" (הוצאת קה"ת, תשמ"ו))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לחה"ש, זמן מ"ת.

אזכיר עה"צ.

תד

[י"א סיון, תשל"ט]

מענה לר' יהושע מונדשיין על מכתבו (למערכת "אוצר החסידים") בו כתב: "רצו"ב דוגמת הצעה לשער לקונטרס המאמרים שנתקבלה הסכמת כ"ק אד"ש להדפסתו ע"י קה"ת באה"ק ת"ו, עפ"י הצעתי לרגל מלאות 20 שנה לפטירתו של חותני הרה"ח ר' דוד ברומן ע"ה. בד"ה להבין מארז"ל מפני מה ת"ח נענשים בבניהם שאינם ת"ח, נמצא רשום בא' מכתה"י בפתחת המאמר: נאמר על חתונת בנו הר"ר ברוך. עכ"ל. ואני השמטתי כותרת זו מפני כבודו של הרר"ב הנ"ל. והריני מודיע עד"ז שמא טעיתי בשיקול הדעת ועלי לתקן זאת כאשר הוא בכתה"י. התאריך שב"פתח דבר" רשמתי בו את יום היאצ"ט של חותני הנ"ל, כי לא מצאתי יומא דפגרא וכד' באותם ימים. ואם יש תאריך מתאים יותר אנא יורוני. בימים אלו היתה אמורה להיות מוכנה ההגהה הראשונה מב' המאמרים הנ"ל" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח ע' 70):

[1] בתחלת המכתב, ציין: V

[2] בסיום המכתב, כתב:

מה נשמע סו"ס ע"ד מאמר ביבליוגרפי ע"ד כל הוצאות התניא? השוע דאדה"ז?

תה

[ועש"ק נשא, י"ג סיון, תשל"ט]

מענה לר' דוד קרץ בקשר למצב בריאותו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען וזכות הרבים תלוי בהם):

בדיקת התפלין והמזוזות אזכיר על הציון.

תו

[אור לח"י סיון, תשל"ט]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד הצעה שקיבל מא' השלוחים: "הציע לי הצעה בנוגע לבית חב"ד דשם, והוא, שבמשך חדשי אלול-ניסן, תהי עבודתי בבית חב"ד, לארגן ולתת שיעורים, לדבר עם סטודנטים, לאגד אותם מהקעמפוס וכו'. ומחודש אייר עד אב, תהי עבודתי לאסוף כסף עבור השכירות שלי. והננו לבקש חו"ד הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה באם לקבל ההצעה" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[באם] **משער שמסוגל לזה** [לקבל ההצעה]

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענה תו].

תז

[י"ט סיון, תשל"ט]

מענה לא' שכתב הצעה מסויימת בקשר להפצת ספרים (מהעתקה):

כמפורסם – אין מתעסקים בהפצת ומכירת ספרים ומכו"כ טעמים ואפילו הנדפס ע"י קה"ת חלק חשוב נמסר לאחרים למכרן.

תח

[כ"ו סיון, תשל"ט]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן שכתב ע"ד בית הספר לבנות בצפת עיה"ק – שהועלתה הצעה מתאימה לרכוש בנין עבור המוסד והפנימי מחוץ לעיר ליד מחנה צבאי (תשורה קפלן כ"ה טבת תשס"ט ע' 25):

[1] על התיבות: "מחוץ לעיר", כתב:

לכן אינו ענין.

[2] על התיבות: "ליד מחנה צבא", כתב:

מופרך בכלל אפילו באם לא הי' מחוץ לישוב.

תט

[אור לועש"ק שלח, כ"ז סיון, תשל"ט]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "באה אלי הצעה מ-Alpine Bungalow שבמאנטיסעלא, לבוא שם עם הבני בית שי' במשך חדשי הקיץ, להיות מלמד עבור 10-15 ילדים דשם (ואולי גם ישתתפו בזה כמה ילדים מגערסאנוס בנגאלו), וגם לתת שיעורים בערב להנשים, ג' פעמים בשבוע. והנני לשאול את כ"ק אדמו"ר שליט"א לחו"ד הק' בזה, באם לקבל ההצעה" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול תיבת "לקבל".

תי

[סיון, תשל"ט]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן שכתב דו"ח הכנסה מה"דינר" לטובת "כולל חב"ד", ושאל: "כמה כסף לשלוח לארץ הקודש, וכמה כסף להשקיע להגדיל ההכנסה" (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 416):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול תיבת "כמה", וכתב:

כבשאר מוסדות כיוצא בזה.

תיא

[סיון, תשל"ט]

מענה להאברך שלמה אריי פורסט וב"ג שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשידוך (תשורה אבערלאנדער י"ג טבת תשע"ח ע' 5):

**בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה בחיי היום
יום ויהיה בשעה טובה ומוצלחת**

אזכיר על הציון

תיב

[שלחי סיון, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דש"פ קרח (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ חו"ב תשל"ט (גליון קיג) ע' ב; (2) להשליח ר' משה יחיאל פעלער על מכתבו (מהעתקה, באדיבות משפחת הנמען שי'. וראה לקמן מענה תיג)]:

נת' ות"ח,

ודבר בעתו,

בסמיכות לחודש הגאולה יב-יג תמוז.

אזכיר עה"צ.

תיג

[ער"ח תמוז, תשל"ט]

מענה להשליח ר' משה יחיאל פעלער על שאלתו מה ללמוד עם פלוני (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שי' וזכות הרבים תלויי בהם):

(1) כעצת המכירים תכונת נפשו

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה תיב).

תיד

[ער"ח תמוז, תשל"ט]

מענה להת' מיכאל אהרן זליגסון על מכתבו – בקשר להמדובר בהתועדות מוצאי ש"פ משפטים, שמכיון שנמצאים בענין ד"מלוה מלכה" הרי אין שייכות עם ענינים שהם היפך גן עדן, כיון שפותחים את המקום ההפכי רק לאחר שחסידיים מסיימים את דיבורם ע"ד דוד מלכא משיחא ומסיימים הענין דמלוה מלכה, כמובן ופשוט ומבואר בכ"מ. במכתבו כתב שמצא בספר "נפש חיים" (לר"ח פאלאג'י) ע"ד הנשמה יתרה שנשארת עד אחרי המלוה מלכה, ובזח"ג מבואר שהנשמה יתרה פועלת ושוללת שליטת הגיהנם (ס' "הליכות ומנהגי שבת קודש" (הוצאת תשע"ו) ע' קנד הערה 99. יומן הנמען שי):

[1] על כללות המכתב, כתב:

ת"ח על ההערה

[2] על התיבות "נפש חיים", כתב:

נמצא גם בשע"ת

תטו

[אדר"ח תמוז, תשל"ט]

"צעטל" בכתי"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א להמזכירות למסור להנהלת תו"ת באה"ק – בקשר לתו"ת סניף מגדל העמק (ס' "ימי תמימים" ח"ז ע' 309):

ממזכירות לטלפן להנהלת תו"ת דארה"ק שי' בהקדם.

שאין יכול כאן להיכנס לפרטים (ובפרט – שזהו תפקידו הראשון של ההנהלה שכיוון שעפ"י הצעתם הסכימו מכאן ליסוד סניף תו"ת במגדל העמק, וכבר פועלת משך זמן ומפורסם לרבים פשוט שעליהם לעשות כל התלוי בהם להמשכתה ולעלייתה, וד"ל.

וכיוון שעפ"י הידיעות שנתקבלו כאן צ"ל שליחת ת' שלוחים לשם (עליהם, כנראה, אין ידיעות ברורות מהנעשה שם – ומובנת הבהלה ממצב כזה – ועוד ועיקר – שע"ע אין החלטתם ברורה בכלל מה לעשות וכו' – אין ספק מוציא מידי ודאי ובודאי ישלחו שלוחים מתאימים לדעת שתי ההנהלות, והשם יצליח.

תטז

[ז' תמוז, תשל"ט]

מענה לא' מאנ"ש (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבו כתב: "ביום ו' עש"ק (העבר) ד' תמוז, נתמלא שנה אחת לבנו . . . שי' לאורך ימים ושנים טובות, והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א עברו לבריאות הנכונה בגו"ר, ושנוכה שנינו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל מה שכתב: "נתמלא שנה אחת . . . מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א", וכתב:

מנהגי

[2] במכתבו כתב: "בהמשך למענת כ"ק אדמו"ר שליט"א בנוגע להצעת . . . שי' לשליחות ב . . . [לעיל מענה תו], הננו מתכוננים להתחיל השליחות בעזה"י בחמשה עשר באב, בערך. (עד אז נהי' ב . . . אי"ה). והננו לבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שנצליח בעבודתנו בהשליחות להפיץ יהדות ומעינות החסידות מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף והרחבה בגו"ר, ושההכנות וההסתדרות תהיינה בנקל ובהצלחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו אצל מה שכתב: "להתחיל השליחות בעזה"י בחמשה עשר באב, בערך".

[3] במכתבו כתב: "בנוגע לדירה שם (בדעתנו לקנות בית במשך הזמן, בעזה"י. ולעת עתה) הציע לנו . . . שי' לשכור דירה באחד מהבנינים . . . והיא בערך Mile בין החב"ד House וה-Campus. והננו לבקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול תיבת "הסכמת".

[4] במכתבו כתב: "פ"נ: עבור יום הולדת בנו שי' ב' שקלים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

למל"ח

[5] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ

תיז

[ט' תמוז, תשל"ט]

ממענה לר' חיים הלוי בנימיני על מכתבו, בו כתב בין השאר :

"זה כחודשיים שולח אלי אנשים שונים הרב של הקהילה הידועה כליברלית ובאופן רשמי קונסרבטיבי של ריו. הקהילה מונה לדבריהם 900 משפחות מאורגנות – לצערנו הקהילה המאורגנת היחידה באיזור. הראביי הקודם נפטר לפני כמה חודשים והצעיר של היום הוא יליד ארגנטינה, למד בסמינר שם, אומרים שהוא שומר שבת ואוכל כשר והולך בכיסוי ראש (כיפה) גם בחוץ.

בפגישה שארכה זמן ממושך ושהתקיים במקום נייטרלי, הוא סיפר על בעיותיו. סיפר על שבארגנטינה הרב בערל בוימגארטען ע"ה היי היחיד שכאשר ביקשו ממנו הי' מוכן לתת שיעור בחסידות גם לתלמידי הסמינר שלהם ועל יחסיו עם הרב האורתודוקסי בריו וכו'.

שאלני באם הייתי מסכים לתת שיעור בחסידות לקראת חודש אלול לחוג בעלי בתים צעירים ופעילים המחפשים דרך, והאם הבחורים מהישיבה יכולים לתת שיעור בחסידות לנוער של הקהילה שלו באותו זמן. אמרתי שצריכים לחשוב ולהתיישב באיזה אופן לעשות והוא הסכים לכך. הוא ביקש גם להעביר אליו בתמידות קונטרסי ליקוטי שיחות קי (כבר העברתי אליו כל סדרת פרקי אבות השנה והוא אישר קבלתם במכתב מתלהב ומביע תקוות "לשיתוף פעולה מירבית"). המכתב הוא מחזק את חששותי מה הכוונה "שיתוף פעולה" ונדמה לי שצריך הנני להיות זהיר.

לכן הנני מבקש הוראה מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א מה לעשות בזה? מצד אחד אחריות עצומה על 900 משפחות מאורגנות שאולי והלוואי יחזרו בתשובה שלימה, מאידך מה הן ההשלכות הציבוריות באם הישיבה עובדת איתם ואולי אין בזה כלום? נא להוריני באיזו דרך אלך?!"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' "ישיבה של מעלה" ע' 394-397):

3) יענה ברור שפשוט שאין המוסד יכול להיכנס בשטח הקהילתי – והרי יש בעיר קהילה אורתודוקסית ואין זה שייך ליחסיו כפרט עמו, בפרט ששולח לו קונטרסים וכיו"ב.

4) הרי אינם גרועים מתלמידי המוסד – שמחנך אותם בדרכי נועם דוקא ובס"פ יפות דוקא ולאט לאט דוקא ומתוך שמחה דוקא.

5) [מחק תיבת "באם", וסימן קו תחת תיבת "אולי" ("אולי הם מוכנים לקבל הדרכתנו"); וסימן את התיבות "באם תהא באופן הנ"ל התלבטויות שלפני כן גרמו"].

6) אזכיר עה"צ לכהנ"ל ולבשו"ט.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה תיט).

תיח

[יו"ד תמוז, תשל"ט]

מענה לד"ר יהודה לנדס בקשר להשתדלות לארגן טיפולי מדיטציה כשרים (מצילום כתי"ק – תשורה גרשוביץ ט"ו אלול תשע"ז ע' 15):

שיטות הרב קאפלאן שי' והרב פליט שי' ומטרתם – לא זה מטרתם וכוונתם בלל, שאודותה דברתי אתו.

אין הכוונה שילמדו קבלה, או חסידות או תורה בכלל כ"א אך ורק שילמדו איך שע"י התבוננות ומח' חזקה וכיו"ב – הכשרים ומותרים ע"פ שו"ע – אפשר לבוא למנוה"נ וכיו"ב

ובעיקר למנוה"נ דאלה שחסר זה אצלם באופן חריף, ע"י דאגות במסחר בשלום בית, בבריאות וכיו"ב

– ולכן לא ילמדו קבלה וסודות התורה וזוהר וכיו"ב בסעאנסן שלהם

ז.א. מטרתם כרופאים (ולא כמלמדי תורה) – ותפקיד עקרי preventive

תיט

[סביבות י"ב-י"ג תמוז, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ד (הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 448); (2) למערכת הערות התמימים ואני"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דש"פ חו"ב (קובץ הערות התמימים ואני"ש מאריסטאון ש"פ פנחס תשל"ט (גליון קיד) ע' יא); (3) להנהלת מחנה קייץ "דזשעט" במיאמי על דו"ח (ס' "שערי ישיבה גדולה" חל"א ע' 380); (4) לר' חיים

הלוי בנימיני על מכתבו (ס' ישיבה של מעלה" עי 396. וראה לעיל מענה תיז):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות ליב-יג תמוז.

אזכיר עה"צ.

תכ

[י"ג תמוז, תשל"ט]

מענה לא' על מכתבו בקשר לבנו האוטיסט (מהעתקה):

[1] במכתבו שאל עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד הטיפול בבנו.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לפני שנים אחדות – הי' פרסום גדול לרופא בנ.י. (קאט?), שכאילו הוא מומחה בזה ומצליח וכו'. ולפלא שאינו מזכירו.

[2] במכתבו שאל האם ללחוץ על הנהלת המוסד בה לומד בנו שיוסיפו בלימודי יהדות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אולי כדאי שידבר עם הרב הראשי (יעקובביטש שי') עד"ז, ובפרט שספרו הוא ע"ד רפואה וכו'.

[3] במכתבו ביקש אשר כ"ק אדמו"ר שליט"א יזרז את אנ"ש לפעול בעניני יהדות בקרב ילדים אלה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ידבר עמהם ישר, כי א"צ לזירוז בכיו"ב.

תכא

[כ"ף תמוז, תשל"ט]

מענה לר' משה פנחס הכהן כ"ץ (מצילום כתי"ק – תשורה כ"ץ י"ד שבט תשע"ב ע' 21):

[1] במכתבו כתב: "אתמול במוצש"ק פ' פנחס מסרתי בהשידור ברדיו WVED מהשיחה קד' מיום ה' העבר י"ז בתמוז אחרי תפלת מנחה שזהו ענין שהזמן גרמא. ואחרי שבמוצש"ק כשמסרתי מהשיחה קד' מפ' שלח ע"ד המרגלים לא כוונתי יפה (הגם שת"ל לא טעיתי לגמרי בזה) מצאתי לנכון להשלים בהשידור אתמול מה שהואיל כ"ק אד"ש לבאר ולהאיר בזה בהשיחה ק' במוצש"ק חו"ב בחג הגאולה. כמו"כ עוררתי ע"ד שיעורי חת"ת ביום א' וציינתי המקומות מכל השיעורים כדי לזכות את הרבים. בהשידור בההרים על יום ה' הבע"ל סדרתי ג"כ השיחה קד' משבעה עשר בתמוז אחרי שזהו ענין של הזמן גרמא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ות"ח על הבשו"ט

[2] במכתבו כתב: "אם יש לי הרשות הנני להעיר בזה שלא זכיתי להבין המדובר בהשיחה קד' במוצש"ק חו"ב אחרי שנתבאר שאספו לי חסידי קאי ג"כ על המרגלים לפי שיטת ר"א, ממילא אפשר לומר זה גם על עדת קרח שהרי גם הם הי' בכריתות ברית וא"כ הם ג"כ בכלל זה. הרי במשנה שם בסנהדרין אחרי הבבא של דור המדבר מחלוקת ר"ע ור"א בעדת קרח, ור"א משיב עליהם הכתוב אומר ה' ממית ומחי' מוריד שאול ויעל, ולהלן בברייתא שם ר"י בן בתירה אומר על עדת קרח שהם כאבידה המתבקשת וא"כ לכאורה א"צ על עדת קרח למילף מהפי' אספו לי חסידי כורתי בריתי וגו', ואדרבא".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[ר"ע] "אינה עתידה לעלות" – המדובר אינו בהנשרפין וכן בהראי' (מוריד שאול ויעל)

וכן (כאבידה) – שישנה במציאות אבל לא במקומה (משא"כ בהנשרפין) הל' "עליהם הכתוב אומר" אינו מכריח שזוהי הראי' (היחידה) לדבר, כ"א שבזה יובן הכתוב. וק"ל.

[וראה לקמן מענה תכת].

תכב

[כ"ד תמוז, תשל"ט]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" (מצילום כתי"ק) – "בית משיח" גליון 274 ע' 117):

[1] במכתבם כתבו: "בהנוגע להדפסת ספרי אדמו"ר מהר"ש – תורת שמואל – , מסר לנו הר"א שי' חיטריק כי מה"ביכלעד" שבאו לאחרונה מווארשא ישנם כל הספרים הנ"ל מתרכ"ה עד תרמ"א רובם ככולם בכתי"ק של אדמו"ר מהר"ש. ישנם כו"כ שנים שלא נדפסו בכלל, אבל אלו שכבר יצאו לאור, הנה מהכתב של ר"ש סופר ישנם הרבה שגיאות, ובעיקר חסרים כמה שורות, וכנראה שבשעת העתקת הכתי"ק החסיר שורות מאותיות הדומות וכו'. הנה היות שעכשיו צריך להו"ל 5 ספרים (תרל"ז, ל"ח, תר"ס, תרכ"ח, תר"ל) אפשר לעשות לוח התיקון ולהגיהם מהכתי"ק, או היות שאלו שיצאו היו פוטו מהכתב יד של ר"ש סופר אפשר לסדרם בדפוס".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אפשר", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "לעשות לוח התיקון ולהגיהם מהכתי"ק".

[2] במכתבם כתבו: "כמו"כ המשך מים רבים, שם ישנם הרבה שגיאות, יותר ממה שיש בהנ"ל, וכמו"כ ישנם ההנחות של אדני"ע על המשך, באם לסדר את הנ"ל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "כמו"כ", וסימן בחץ את התיבות "המשך מים רבים"; סימן קו תחת התיבות "ישנם ההנחות של אדני"ע על המשך"; סימן קו תחת התיבות "לסדר את הנ"ל", וקו נוסף תחת תיבת "לסדר".

[3] במכתבם כתבו: "בהזדמנות זו הננו להציע: הספר שערי תשובה לאדמו"ר האמצעי נדפס בפעם האחרון בשנת תש"ז בשאנחאי, וכמעט אינו בנמצא בין רוב אנ"ש. ע"פ השמועה הטעם שלא נדפס לאחרונה הוא משום שישנן הוספות על ספר זה. ואולי בהזדמנות זו יודפס גם ספר הנ"ל, כי הרבה מבקשים הספר".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "שישנן הוספות על ספר זה", וכתב:

למצאו אותם

וסימן בחץ ובקו את התיבות "יודפס גם ספר הנ"ל".

[4] על כללות המכתב, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א :

איזו ס' נמסרו להו"ל – בפועל ביום ה' ולמי כאו"א מהם?
 וסימן חלק זה דהמענה בחץ.

תכג

[כ"ד תמוז, תשל"ט]

מענה לר' יצחק שפרינגער שכתב: "זה כבר כמה שנים שהנני מתעסק בהענין דמיהו יהודי ובנוגע השטחים ב"שופר אסוסיאיישן", ועכשיו נכנסו כמה אברכים שמסורים לזה. והנני בזה לשאל דעת קדשו של כ"ק אדמו"ר שליט"א: האם עוד להתעסק בזה במדה ידועה (שזה קצת קשה לצמצם), או לאט לאט למסור זה להתעסקים שכבר היו ולהחדשים" ("בית משיח" גליון 59 ע' 32-33):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "במדה ידועה (שזה קצת"; סימן בעיגול את התיבות "להתעסק בזה", וכתב:

[להתעסק בזה] ו[קשה לצמצם]

ובאופן ובטח אין סתירה בזה לעוד

תכד

[ועש"ק מטו"מ, כ"ה תמוז, תשל"ט]

מענה לר' יוסף וואלדמאן בקשר להפרש"י שיתבאר בעת התועדות מוצאי ש"פ מטו"מ (יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון):

בל"נ באיכה פי' ביהמ"צ

תכה

[תמוז, תשל"ט]

מענה לר' בן ציון ווישצקי על מכתבו בקשר לחדר "אהלי תורה" בכפר חב"ד שבניהולו, בו לומדים חמישים ילדים על טהרת הקודש, תוך שמשתדלים ללמוד באידיש. במכתבו כתב שישנם הסבורים שהחדר הינו נגד רצונו הק', ואם כך הם פני הדברים אזי יחדל מניהולו לאלתר (ס' "הרב אשכנזי" ע' 350):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב שבחדר לומדים חמישים ילדים על טהרת הקודש תוך שמשתדלים ללמוד באידיש – וכתב:

ואשרי חלקו וגדול זכותו ובטח עוד יוסיף בזה וה' יצליחו.

תכו

[תמוז, תשל"ט]

מענה להנהלת א' ממוסדות חב"ד באה"ק (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הרב יצחק יהודה שי' ירוסלבסקי וזכות הרבים תלוי בו):

1. לא יכריעו מכאן – כי זהו היפך השו"ע.

2. מה לדעתם מרויחים בשאלתם עוה"פ ועוה"פ – שאלה שכבר נענתה מיוסד עפ"י שו"ע וכ"פ?

[ובפרטיות – ששייך לבי"ד רבני אנ"ש שי' שבאה"ק]

כמובן מלבד בזבוז הזמן – שמוכרת לנצלו לתקון העניינים שמוכרחים לתקן.

תכז

[ער"ח מני"א, תשל"ט]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שכתבו: "א) בדפוס בלשן הדפיסו היום בויגן וחצי של ספר המאמרים פר"ת. ב) בדפוס האחים גרויס. . הדפיסו 7 בויגן של סידור תהלת ה' עם תרגום אנגלית. . " (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1242 ע' 12. תשורה ווייזער ג' ניסן תשפ"ב ע' 58):

[1] סימן בעיגול את התיבות "בויגן וחצי" ואת התיבות "7 בויגן" וחיברם בקו; וכתב:

ישאלו [בדפוס בלשן] **האומנם כצ"ל חילוק כזה כשמו"ל דברי – ליובאוויטש**

[2] על המעטפה, כתב:

מהיר**תכח**

[ער"ח מני"א, תשל"ט]

מענה לר' משה פנחס הכהן כ"ץ שכתב:

"ת"ל שזכיתי למענת כ"ק אד"ש על שאלותי בשבוע העבר [לעיל מענה תכא], ואם יש לי הרשות להעיר שעדיין לא מבורר אצלי.

המחלוקת בין ר"ע ור"א בעדת קרח כנראה הוא רק הבלועין, כי ר"ע מביא רא"י ע"ז מהפ' ותכס עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל, וזהו הפסוק נאמר על הבלועין (– וכן מדייק הרש"ש על אתר) וע"ז משיב ר"א מה' מוריד שאול ויעל, וכן ר"י ב"ב באבידה המבקשת (כפי ביאור כ"ק אד"ש שישנה במציאות).

אבל להנשרפים כנראה אין מחלוקת כלל (כי בכל אלו שהמשנה מונה מביאה רא"י לכא"א מפסוקים) ועל הנשרפים אין רא"י וא"כ לכאורה נראה שאין בהם מחלוקת ואליבא דכ"ע יש להנשרפין חלק לעוה"ב (ואולי א"ל הטעם כי אחרי שקבלו ענשם הוּו כמו שאר מחויבי שריפה שאחרי שקבלו ענשם יש להם חלק לעוה"ב, וכפי שמבואר בחא"ג מהרש"א שם שעבירה של השרופים לא הי' כ"כ גדולה כמו הבלועין).

שם בחא"ג מהרש"א שהנשרפין הי' שריפת הנשמה והגוף קיים (וכן נראה מפרש"י לפי הס"ד שקרח הי' מן השרופין ומן הבלועין שאחרי שנשרף גופו נתגלגל עד מקום הבליעה)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה כ"ץ י"ד שבט תשע"ב ע' 22):

[1] סימן בעיגול את התיבות: "ואליבא דכ"ע יש להנשרפין חלק לעוה"ב", וכתב:

? ה"ה מדור המדבר!

[2] סימן בעיגול את התיבות (מחדא"ג מהרש"א): "לא הי' כ"כ גדול", וכתב:

לא זכיתי להבין:

1) מאי נפק"מ אם חלקו על משה בדבר א' או יותר

2) הרי ניתוסף בהם הקטורת

[3] על כללות המכתב, כתב:

עדיין נשארה הקלאץ קושיא:

מה צורך בראיות מיוחדות בכהנ"ל

וה"ה כולם – בסוג האומר אין תורה מה"ש ואפיקורס

תכט

[ועש"ק דברים, ג' מנ"א, תשל"ט]

מענה על בקשת הסכמה וברכה לשידוך (מהעתקה):

בטח החליטו . . ותהא החתונה בשעה טובה ומוצלחת.

במענה לשאלתם כל המקדים בתאריך החתונה ה"ז משובח.

כדאי בדהתפוחהמ"ז.

תל

[סביבות ה' מנ"א, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ה) הוצאת ברוקלין, תשס"ג] ע' 431-430; (2) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דש"פ דברים (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ואתחנן תשל"ט (גליון קיז) ע' יא):

נת' ות"ח.**ודבר בעתו –****בסמיכות ליום ההילולא דהאריז"ל החי,****אזכיר עה"צ.****תלא**

[סביבות ט"ו מנ"א, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למרת אסתר שטרנברג על מכתבה (תשורה סלונים ד' מרחשון תשס"ח ע' 28. וראה לקמן מענה תמא)]:

נת' ות"ח**ודבר בעתו –****בסמיכות ליו"ט טו מנ"א****שלא היו יו"ט לישראל כטוב"א וכו'.****אזכיר עה"צ.****תלב**

[ט"ו מנ"א, תשל"ט]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית (מצילום כתי"ק – תשורה בן-שחר י"א סיון תשע"ג ע' 19):

[1] במכתבם כתבו: "לאחר ההתדברות עם חברי הנהלת צאגו"ח שמוכרח עוד שיתעסקו באסיפת כספים, דברנו עם הת' . . . בן של . . . שיסייע באסיפת כספים לטובת צאגו"ח (כשהי' תל' במאריסטאן עבד הרבה בעבודת צאגו"ח והצליח ויש לו חוש בעסקנות) וקודם שיעשה איזה דבר בפועל שישאל קודם אצל ההנהלה, וכשהי' נצרך לעשות מסיבה בפועל שתהי' משם "ידידי צאגו"ח". ומצו"ב מכ' ממנו אודות ב' הצעות לאסיפת כספים. מה שכותב בסעיף א' אודות פגישה עם מר שווארץ שי' הננו מבקשים ברכה שתהי' בהצלחה רבה וכו'".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שייך לעסקני אנש שי' (1)

[2] במכתבם כתבו: "אודות סעיף ב' בקשר לסדר דינר לכבודו של סעניאטאר קענעדי הננו שואלים אם נכון, ובאם נכון הננו מבקשים ברכה להצלחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

כפשוט – מופרד.

תלג

[ט"ו מנ"א, תשל"ט]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" שכתבו: "דו"ח ו-ט"ו מנ"א: בדפוס האחים גרויס גמרו את הסידור 12 בויגן (10,000 העתקות); מיום ג' העבר נחלשה מעט העבודה אצל המדפיסים והכורך מפני שנסעו לכמה ימים לחופשה; היום התחילו להדפיס את התו"א, ואי"ה עד יום ה' הבעל"ט יוגמר התו"א וספר הערכים חלק א'; מכינים סידור עבור בתי הספר (סידור עם מספרים מהצד); מגיחים את תהלים יהל אור, השגנו קופי מהכתב יד קודש של הצ"צ של התהלים, ומצאו שם כמה מאמרים שלא נדפסו עדיין, וישנם שם הרבה שינויים, לכן התחלנו להגיי' כולו; כמו"כ גמרו להגיי' את תורת שמואל משנות תרכ"ו-תרכ"ז, מצאו שם כמה מאמרים שלא נדפסו עדיין. אנו מחכים להתדבר עם ר"א שי' חיטריק איך לסדר את הנ"ל; כמו"כ מתקנים את הלקו"ת כי מצאו שם הרבה טעותים בהתיקונים הנמצאים בשוה"ג של העמודים" (מצילום כתי"ק):

כן להשוות עם הנדפס באוה"ת לנ"ך

תלד

[סביבות כ"ף מנ"א, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) לר' חיים הלוי בנימיני על מכתבו בו בשורות טובות ובקשת ברכה (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 399); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו את "ופרצת זשורנאל" גליון יט (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות ליום כ"ף מנחם אב.

אזכיר עה"צ.

תלה

[כ"ב מנ"א, תשל"ט]

מענה לר' יעקב יהודה העכט שהכניס מכתב שקיבל בקשר לעתירה שהוגשה נגד מסגרת תכנית "השעה ללימוד הדת" בבתי הספר הממלכתיים ביום רביעי, בו מתעניין הכותב מה בדעתו לעשות בנידון. במכתבו כתב: "מצו"פ מכי שקיבלתי אבל לע"ע אין לי יותר פרטים בענין. והנני לשאול אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א מה לעשות בזה" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

[1] סימן בעיגול את התיבות: "לע"ע אין לי יותר פרטים בענין", וכתב:

!!!

[2] על התיבות: "והנני לשאול אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א", כתב:

היש ספק?! להרעיש כו'.

[3] על כללות המכתב, כתב:

דברתי עד"ז בהתועדות (שאין מרעישים ע"ז וכו')

כמדומה שלאח"ז הודפס במכ"ע שעוד מי מחה (Colpa? Kol?)

להחזיר המצו"ב

תלו

[ועש"ק ראה, כ"ד מנ"א, תשל"ט (1)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "היום סיימנו בעזהי"ת עריכת הקטלוג למדור ה"כתבי-עת". נמצאים כ-750 כתבי-עת, שבהם קרוב ל-10,000 חוברות בודדות. . . כעת שחזר הרה"ת ר' יצחק שי ווילהלם, הוא יתעסק בעזהי"ת עם ה"ספרי-חולי" וכו', ואני עם ה"כתבי-יד" וכו' (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קח):

ומכתבים?

תלו

[ועש"ק ראה, כ"ד מנ"א, תשל"ט (2)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שקיבל: "הנה אחר העיון וההתייעצות בזה, עדיין מסופקני בכוונת הדברים: אם הכוונה לסידור מכתבי רבותינו, וכן מכתבים חשובים מהדורות שלפנינו. מסוג זה ידועים לי כ-100 מכתבים. וסידרתים לפי הכותבים" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קט):

[1] סימן קו תחת התיבות "הכוונה לסידור מכתבי רבותינו".

[2] סימן בעיגול את התיבות "כ-100 מכתבים", וכתב:

יש שלא בערך יותר.

תלח

[ועש"ק ראה, כ"ד מנ"א, תשל"ט]

מענה על פתק שכתב המזכיר הרי"ל גראנער עבור ר' יעקב יהודה העכט – בקשר לפטירת אחיו השליח ר' שלמה זלמן ע"ה ביום זה, בו כתב שלא יוכלו לסדר את הלוי' היום (תשורה גראנער כ"ד טבת תשס"ה ע' 24):

! ? וראה כתובות קג, ב: בע"ש כו' ובפרש"י שם

תלט

[לאחר כ"ד מני"א, תשל"ט]

מענה למשפחת השליח ר' שלמה זלמן העכט ע"ה שנלב"ע ביום ועש"ק כ"ד מני"א (סי' "היכל מנחם" ח"א ע' סד):

בטח יתענינו ע"ד מצבה בהקדם לפני ר"ה הבע"ל ומסיימים בטוב.

תמ

[כ"ו מני"א, תשל"ט]

מענה למרת אסתר שרה בלוי בקשר למהדורא החדשה דספר " The Spice and Spirit of Jewish Cooking" – ספר בישול ומתכונים ע"פ כללי מצות כשרות שבעריכתה (מהעתקה):

באם לא יוגרע עי"ז באיכות הספר – כדאי להשתדל שיוקדם בעוד כעשר ימים, ובמילא יוכלו להמציאו לקונים לפני ר"ה. והתועלת מובנת.

לפלא: (1) שאין מזכירה הישנם שינויים (הוספות) בהוצאה האחרונה (ותוכנם – בקיצור). (2) ע"ד סיוע אירגוני נשי חב"ד במק"א – בהפצת הס', (3) ההמשך בנוגע להעתקת הס' שכתבה עד"ז מאז.

אזכיר עוה"פ עה"צ להצלחה רבה עוד יותר מבעבר, ותבש"ט.

[וראה גם לקמן מענה תסט].

תמא

[מני"א, תשל"ט]

מענה למרת אסתר שטרנברג – בקשר לח"ב דהספר שהו"ל ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ראה ליקוט מענות קודש תשל"ז מענות רסג, רפט) הכולל מכתבים שכתבו תלמידות ע"ד הפעולה שפעלה עליהם הדלקת נרות ש"ק ויו"ט כתוצאה מ"מבצע נש"ק" (תשורה סלונים די מרחשון תשס"ח ע' 28):

ההמשך בהו"ל דחוברת ב' דמאמרי הבנות תי'?

(דכמובן צ"ל הפצתו זמן לפני ר"ה הבע"ל)

תמב

[מנ"א, תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לוינ – בקשר לרשימת אדמו"ר הצמח צדק ע"ד ההנהגה אצל משה רבינו וע"ד סדר היחידות אצל אדמו"ר הזקן, שנדפס בקובץ "יגדיל תורה" חוברת לא: "אתמול בערב קבלתי טלפון מהר"י שי מונדשיין, בו הודיע שהנדפס . . הוא מהר"א מקאליסק (ונדפס בפרי הארץ תקע"ד, ונעתק באגרות בעל התניא). הנעתק בזה הוא מדף שהוא, כנראה, גוכתי"ק הצ"צ, שנכרך בבוך מדרושי הצ"צ שרובו ככולו גוכתי"ק. ואולי הוא העתק הצ"צ ממכתב הנ"ל. החוב' כבר נדפסה, האם להדפיס החוברת מחדש, ולהשמיט סימן זה. או להשאירו, ולדון בזה בפרטיות בחוב' הבאה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' כב-כג):

להדביק בה פתקה הערה בתוכן הנ"ל [ולדון בזה בפרטיות בחוב' הבאה]

תמג

[ער"ח אלול, תשל"ט]

מענה לאחת שכתבה ע"ד רצונה להעתיק מקום המגורים מאה"ק לחו"ל (מהעתקה):

עניתי ברור שיסיחו דעת לגמרי מהעתקתם מאה"ק, ותחזור בהקדם לאה"ק בשטומו"צ.

תמד

[תחלת אלול, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) על דו"ח פעולות במרכז היהלומים במנהטן (שיחות קודש תשל"ט ח"ה) הוצאת ברוקלין, תשס"ג) ע' 435-434]; (2) להתי' משה חיים לוי שהכניס חוברת על ראש השנה ויום הכיפורים ברוסית, אותו מדפיסים בעשרים אלף עותקים (תשורה נגזם כ"א אלול תשע"ג ע' 113):

נת' ות"ח. ודבר בעתו – בסמיכות לר"ח אלול, אזכיר עה"צ.

תמה

[ז' אלול, תשל"ט]

מענה להשליח ר' שמואל קפלן (תשורה שוחאט ד' תמוז תשע"ז ע' 26. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

[1] במכתבו כתב בארוכה ע"ד אפשרות ייסוד בית חב"ד בסמיכות לעיר הבירה וואשינגטון, וכתב: "מכל הנ"ל נראה שהדבר יכול לבוא לפועל. דברתי פעם בזה עם הרב חדקאב והוא הסכים שאני יכול להתעסק ב"מאנטגמרי קאנטי" אבל באופן שלא יהי מזה גרעון ל . . . ב"קאלידז פארק". אני בעצמי רוצה להתעסק בזה משום שאני חושב שיהי שם הצלחה, והנני שואל מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א אם להמשיך בזה?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "דברתי פעם בזה עם הרב חדקאב והוא הסכים שאני יכול להתעסק ב"מאנטגמרי קאנטי" אבל באופן שלא יהי מזה גרעון ל . . . ב"קאלידז פארק", וכתב:

וכן יעשה (1)

[2] במכתבו כתב: "באם דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א שאמשיך בזה הנני רוצה לברר באיזה אופן יש ליסד הבית חב"ד: א – עבור קאלידז סטודנטים בעיקר וכטפל אליו עבור העיר בכלל, ואז צריכים ליסדו בקרוב להקאלידזיס וזהוהא בוואשינגטאן עצמו במרכז העיר. ב – ליסדו בעיקר בעד העיר וכטפל בשביל סטודנטים (כמו שעשו בקליוולאנד) ואז הוא צריל להיות במאנטגמרי קנטי לערך 10 מ. ממרכז העיר. וגם הנני שואל ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בכל הנ"ל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "10 מ. ממרכז העיר", וכתב:

אינו ענין, כמובן. (2)

[3] במכתבו כתב: "נתברר לי עתה שהאסיפה שראביי הייברמן מארגן ליום 12 ספטמבר במיוחד עבור הבית חב"ד".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ ויבש"ט (3)

תמו

[י"ד אלול, תשל"ט]

מענה לאחת מנשות אנ"ש בדרום אפריקא (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1243 ע' 10):

[1] במכתבה כתבה ע"ד כינוס שמארגנת מטעם נשי ובנות חב"ד בדרום אפריקא בנושא ילודה, אליו יוזמנו כמה נואמים – חרדים ושאינם שומרי תומ"צ – בהסכמת א' הרבנים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בטח כותבת ביפוי כח מארגון נשי ובנות חבד דשם – באם תענה בחיוב – אז המענה: [.] נכון במאד.

הפרוגרם צ"ל באישור האירגון (ואין מספיק דיחיד)

[.] אלה שועד רבני אנ"ש שי' יאשר אותם כמובן. (1)

[2] במכתבה כתבה שבתכנית הכינוס להקרין סרט על תהליך ההולדה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

– השם עצמו – כשיודע – היפך הצניעות ולכן לא כדאי אפילו באם התוכן (בסדר) (2)

[3] על כללות התכנית, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כמדובר כ"פ: פתיחה בדבר תורה.

אזכיר עה"צ (3)

תמז

[סביבות ח"י אלול, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הקובץ דש"פ תבוא (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ר"ה תש"מ (גליון קכד) ע' יא); (2) לר' שלום מענדל קלמנסון על מכתבו בקשר לקיום הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו ללמוד את "המשך תער"ב" (ס' "פעילות חוצה גבולות" ח"ב ע' 311. וראה לקמן מענה תמח)]:

נת' ות"ח,

ודבר בעתו,

בסמיכות ליום ח"י אלול,

יום הולדת שני המאורות הגדולים

אזכיר עה"צ.

תמח

[סביבות ח"י אלול, תשל"ט]

מענה לר' שלום מענדל קלמנסון על מכתבו – בקשר להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו (בייחודות" ט' טבת תשל"ז) שילמד את "המשך תערי"ב". במכתבו כתב: "במשך זמן הנסיעה במטוס מפריז לני. ניצלתי ההזדמנות לעשות חשבון נפש בנוגע לקיום הוראת כ"ק . . .". וכתב שבפועל הספיק ללמוד עשרה מאמרים, ומרגיש שלא בנוח עם זה, וסיים: "ואני תפילה שהשי"ת יזכני לקיים כמו שצריך את הוראת כ"ק בענין המשך תרע"ב, אשר אז הנה בוודאי ה' ירחם גם עלי"י (ס' "פעילות חוצה גבולות" ח"ב ע' 311):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את מה שכתב ע"ד ניצול זמן הטיסה, ואת התיבות "בענין המשך תרע"ב, אשר אז הנה בוודאי ה' ירחם גם עלי"י.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה תמז).

תמט

[סביבות ח"י אלול, תשל"ט]

מענה לר' שלום מענדל קלמנסון שכתב: "בנוגע למשך זמן שהייתי בפה – שלושה שבועות – הנה מובן ופשוט שמצד הרגש חסידותי, ואפילו רק מצד הרגש של קבלת עול חסידותי, הייתי צריך להישאר כל הזמן בתוך ד' אמות של ליובאוויטש וכו'. אבל לפועל הנה על סמך של טעמים וסברות שכליות שלי, נסעתי על ש"ק פ' עקב ל"כפר חב"ד שבהרים" – בכדי להיות ביחד עם בתנו חיענא רחל וחתני שלום שיחיו בראכשטאט.

ועל פי ראה הייתי בבארא פארק – בכדי להשתתף בהקידוש שגיסו וגיסתי שיחיו – רובאשקין עשו לזכרון חמותי ע"ה" (סי' "פעילות חוצה גבולות" ח"יב ע' 313):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "קבלת עול"; סימן בעיגול את מה שכתב "נסעתי . . חמותי ע"ה", וכתב:

וטוב עשה במאוד

תנ

[ח"י אלול, תשל"ט]

מענה לר' שלום מענדל קלמנסון בקשר לחזרתו מחצרות קדשנו לצרפת. – במכתב קודם שכתב, שאל בקשר לבקבוק המשקה שקיבל בהתועדות מוצאי ש"פ ראה מבה"ח אלול: לפני חלוקת המשקה הכריז כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד נתינת בקבוקי משקה לאורחים, ע"מ שיתוועדו במקומם ע"ד המעלות של חודש אלול המתחילות כבר בשבת מברכים, ובביאור הנקודות המדוברות בהתועדות בנוגע לחודש אלול – ש"המלך בשדה", והראשי תיבות דחודש אלול, בהקוין דתורה עבודה וגמ"ח תשובה וגאולה. אח"כ בעת החלוקה נתן לו כ"ק אדמו"ר שליט"א בין השאר בקבוק, ולא אמר לו דבר בפרטיות (שלא כרגיל). וציין הנמען, שלא קיבל הוראה מיוחדת בעת קבלת הבקבוק (סי' "פעילות חוצה גבולות" ח"יב ע' 311-313):

המצו"ב לצדקה בצרפת

בתמהון קראתי בפתקא הקודמת שלו שכאלו לא קבל הוראות בנוגע להבקבוק משקה!!

והרי דברתי **בפירוש** בהתועדות עד"ז, והלואי זאל ער עס דורכפירען.

אזכיר עה"צ

תנא

[כ"ז אלול, תשל"ט]

מענה לאחת שכתבה שלאחר שהתחילה להדליק נש"ק אירעו כמה אסונות במשפחתה, ושאלה אולי זהו סימן שצריכה להפסיק להדליק (מצילום כתי"ק – תשורה רייטשיק כ"א סיון תשע"ג ע' 11):

אולי הדליקה בזמן שכבר אסור או שטלטלה אותן לאח"ז בש"ק וכיו"ב.

ותדהנש"ק כדבעי ויאיר מזלה

תנב

[אלול, תשל"ט]

מענה לר' משה ניסן ווינער מחבר ספר "הדרת פנים – זקן" (ס' "היכל מנחם" ח"ב ע' קסח. "בית משיח" גליון 1256 ע' 37):

המצו"ב נת' ות"ח.

בקשר לעניני חודש אלול ותשרי – כדאי שיפרסמו עוה"פ ע"ד ספרו הפ"ז. ואולי מחיר מיוחד לזמן זה (מוזל). ואולי גם הו"ל דקונטרס הוספות.

תנג

[ימי הסליחות, תשל"ט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו כרך הכולל את הגליונות דקיץ תשל"ט, וכן הכניסו את הקובץ דראש השנה (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ו' תשרי תש"מ (גליון קכה) ע' ב):

נת' ות"ח,

ודבר בעתו,

בימי הסליחות (והמלך בשדה וכו').

אזכיר עה"צ.

תנד

[קייץ, תשל"ט]

מענה לר' אבא פלטיאל שכתב ע"ד בנו הת' יוסף יצחק שרוצה ללמוד בישיבת "אור אלחנן חב"ד" בלאס אנדזשעלעס בשנת הלימודים הבע"ל, וכתב: "והנני מבקש לדעת דעתו של כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה אם נכון הדבר לעשות" (תשורה רובין כ"ז מנ"א תשע"ו ע' 17):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "נכון הדבר לעשות", וכתב:

אזכיר על הציון

תנה

[קייץ, תשל"ט]

מענה לא' מעסקני חב"ד על מכתבו (מהעתקה):

ויה"ר שיהא כהנ"ל בהצלחה רבה ויבש"ט.

אזכיר עה"צ.

אינו מזכיר כלום: (1) ע"ד הנוער מאה"ק שמבקר בקייץ במדינתו (כשרות כו'?).

(2) ע"ד המבצעים (כולל – שלפני חה"ש ש.ז. הוספה בתורה וצדקה) ובפרט נש"ק ופרסום זמן הדה"נ.

(3) הנתחדש מה (והניצול) הכינוס לטובת בני"י דרוסיא שהי' בעירו לפני שבועות אחדים.

(4) ביקוריו (קשריו) בסקאנדנויא.

תנו

[שלהי קייץ, תשל"ט]

מענה לר' אליעזר צבי בקשי שכתב ע"ד הצעת שליחות בעיר ערד ("בית משיח" גליון 511 ע' 23):

לעשות כעצת עסקני אנ"ש בארה"ק.

תנז

[תשל"ט]

מענה להרב גרשון וויינרעב שהכניס את ספרו "תמים ומאירים" עמ"ס עירובין שהו"ל בניו יארק בשנת תשל"ח (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 276-277):

לאחרי זמן רב ש"לא נראה ולא נשמע" שמחתי לקבל ספרו תו"מ (אף שתאריך ההו"ל לפני שנה – נת' ז"ע ובטח סימן שגם עתה השלום לכ' וכו'), ויישר חילי לאורייתא וכו' ומתוך פרנסה טובה בגו"ר.

מהסיבות לזריזות האישור – הפליאה שאין כל מפתח, סימן וציונים כלל.

ודוקא במס' זו מודגש ההכרח והתועלת שבזה וסימנך ע"ד הצחות "בר"פ . . כיצד מעברין"

ואולי כדאי להו"ל בעלון בפ"ע – מפתח ענינים וכו"ב ולצרפו להס'

ואתו הסליחה על התערבות בענינו.

ההי' בידו גם שו"ע אדה"ז (בהל' הנ"ל)?

תנח

[תשל"ט]

מענה לאי על שאלותיו בעניני עבודת השם (מצילום כתי"ק – קונטרס ועד הנחות בלה"ק ש"פ וילך תשי"פ ע' 15):

במענה למכתביו:

בכל עניני תומ"צ, יר"ש וכו' – הבטיחו חז"ל (וזהו גם נתינת כח ע"ז) יגעת ומצאת.

עיקר התשובה והתיקון והתחלתם – הנהגה טובה מכאן ולהבא, ולימוד התורה בחיות.

החזרת גניבה כשאין זוכרים למי – ע"פ הוראת רב.

מקום לימודו – כמחז"ל במקום שלבו רוצה. בעניני בריאות – כעצת רופא ידיד.

בדהת"פ.

בל"נ, לצדקה פרוטות אחדות בבוקר דכל ימות החול.

אזכיר עה"צ.

תנט

[תשלי"ט]

מענה לנערה שביקשה עצה והדרכה לשידוך (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1245 ע' 10):

ע"פ כהנ"ל – נכון השידוך ויהא בשטומו"צ. וחבל שממשיכה (מען ציט) כ"כ (1)

לכתבה ע"ד הורי' שי' – כיון שע"פ פס"ד השו"ע (שמזכירה בעצמה לקמן) צ"ל השידוך – והתורה היא תו"ח, ה"ז גם חסד וטובת ההורים. וסו"ס גם הם יכירו וידו בזה (2)

להפראבלעמעס שכותבת – (1) שידוך אינו ענין דחשבון יבש באריטמעטיקע, המדובר בחי שני בנ"א וכו'. (2) עצם הנישואין – משפיע על רצונות וכו' של החו"כ שי' ובפרט עפמחז"ל דשכינה שרוי' ביניהם (3)

אזכיר עה"צ (4)

תס

[תשלי"ט]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה שמואלי כ"א אדר תשי"פ ע' 7):

רשום בזכרוני שלפני שנים שוחחתי פא"פ בחדרי עם כמה מהם שבקרוני ביחד.

וכן שעניתי – בזמנו – על מכ' אחד בודאי, ואולי – ויותר.

האומנם שני הנ"ל אינו נכון כלל!?

תוכן מענותי (אז, כרשום בזכרוני, ובתקפו הוא גם עתה, כי תוכן הבעיות עתה כמו אז (שכתבו לי במכתבם וכן אמרו בע"פ בשיחתנו) – בנוגע: 1) למצבם בכלל, בהתייעצות עם ידידים (וענוני . . שאין להם כלל ידידים!) 2) לשידוך – שדכן טוב 3) אזכיר עה"צ.

ואוסיף – הוראת רבותינו נשיאינו: טראַכט גוט וועט זיין גוט.

כל השמות ואזכיר עוה"פ עה"צ.

תסא

[תשלי"ט]

מענה לאחת מנשות אני"ש (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבה כתבה: "הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שאני נוסעת היום אי"ה לארץ ישראל בחברת אל-על טיסה מס' 010 בשעה 7 בערב, והנני מבקשת את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעה קלה על הצד הטוב ביותר בגשמיות וברוחניות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עה"צ

[2] במכתבה כתבה: "בבואי לכאן הכנסתי מכתב דחוף מביתי . . ועדיין לא קבלתי תשובה עבודה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מזכ'

[מביתי . . לא קבלתי] למצוא

תסב

[תשלי"ט]

מענה לא' על מכתבו בקשר למהפכה המתרחשת באיראן – בו ביקש ברכה עבור היהודים ששם בכלל ועבור משפחתו בפרט, ושאל מה ביכולתו לעשות עבורם (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאני"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] סימן בעיגול את התיבות: "for my family" (עבור משפחתי), וכתב:

השמות

[2] על שאלתו מה ביכולתו לעשות עבורם, כתב:

הוספה ביר"ש ותומ"צ

תסג

[תשלי"ט]

מענה לנערה על מכתבה בעניני שידוכים (מהעתקה):

1) תספר להורי' שי' אשר [. .] שי', ככתבה, נשוי ואב לשלשה ילדים (וגילו), ובמילא הדבר מופרץ,

ואולי עי"ז תבטל התנגדותם להצעת שידוך עם [. .] שי'.

2) באם לא תבטל – תספר לרב מורה הוראה טעמי התנגדותם ויורה דעת תורה.

אזכיר עה"צ.

תסד

[תשלי"ט]

מענה לא' בקשר לפעולה מסויימת בה מתעסק (מהעתקה):

כיון שהתחיל במצוה גדולה הנ"ל (וככתבו) ראה ורואה הצלחה ימשיך באופן כזה ויש להזהר שלא לעשות מזה ענין מיוחד.

תסה

[תשלי"ט]

מענה להשליח ר' משה הערסאן על מכתבו בו שאל בקשר ל"דינר" לטובת מוסדות חב"ד בניו דזשערזי, אשר נשיא ארצה"ב מר גימי קרטור ענה בשעתו לחיוב בנוגע השתתפותו בה. חודשיים אח"כ דיבר הנ"ל שלא כהוגן בנידון ירושלים עיה"ק והשטחים באה"ק, ונעשה רושם עז נגדו

בקרב כמה חוגים מאחב"י באמריקא. ושאל הנ"ל חו"ד הק' האם למצוא אופנים לבטל באופן מנומס את ביאתו לה"דינר" (ס' "והאר עינינו בתורתך" ע' רעח. ס' "שליחות כהלכתה" ע' 601-602):

לא לבטל – והרי משתדלים כל ההנהלה שידבר כראוי, וזכות הרבים מסייעתם והשם יצליחם ויבשר טוב.

ויהי כ"ז בהצלחה רבה

תסו

[תשלי"ט]

מענה להרב לוי ביסטריצקי על מכתבו בקשר למקום קבורת הרה"ח ר' מנחם מענדל ז"ל בן אדמו"ר מהר"ש, שנטמן בבית העלמין הישן של צפת עיה"ק, ומפני טעמים מסויימים לא הוקמה מצבה בשעתו (ס' "הלב של צפת" ע' 58-59):

[1] במכתבו שאל – האם כעת שהחששות שהיו בעבר אינם קיימים, יש להקים מצבה, או להשאיר ללא מצבה.

על שאלתו אם להשאיר ללא מצבה, כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ה"ז היפך פס"ד השו"ע

[2] במכתבו שאל – באם כן יש להקים מצבה, איזה תואר יש לכתוב.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ככתוב בהקריאה והקדושה (?) ובשיחת כ"ק מו"ח אדמו"ר

תסז

[תשלי"ט]

מענה לר' שלום דובער לוין שכתב שנתבקש מאת המכינים לדפוס את הספר "באר אברהם" אשר להרב אברהם אבלי מוילנא – לקבל את תשובותיו אשר באוסף כתבי היד שבספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א, ושאל האם למסרן להם ע"מ להדפיסן (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קיד):

[למסרן להם] **העתק** – ע"מ להדפיסן].

תסח

[תשל"ט]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב שנתבקש מאת פרופסור מסויים לקבל ע"מ לפרסם צילום כת"י מסויים הנמצא בספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א, ושאל האם למלאות בקשתו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קיד):

כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה לחיוב, וכתב:

מחבר ס' ? לא לקנתר ?

תסט

[תשל"ט]

ממענה למרת אסתר שרה בלוי בקשר למהדורא החדשה דספר " The Spice and Spirit of Jewish Cooking – ספר בישול ומתכונים ע"פ כללי מצות כשרות שבעריכתה ("התקשרות" גליון תתקכב ע' 8):

[. .] כיון שבכל מדינה ישנם מאכלים המיוחדים לה – כדאי (לשלימות הדבר) להוסיף (גם בחוברת בפ"ע) פרק ע"ד כאו"א שתערוכנה נשים דמדינה ההיא ואולי גם כאן יתעניינו בזה והרי בלא"ה ישהה זמן מסויים עד שתוגמר ההעתיקה.

תע

[תשל"ט]

מענה להתי' יוסף יצחק איידעלמאן בקשר ל"לוח דיני הפסק בתפלה" שערך (פתח-דבר לקובץ "לוח דיני הפסק בתפלה"):

בטח הראה לרב מורה הוראה בפועל.

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א